

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการตรวจสอบดิจิทัล

โดย

นางภัทรา โชว์ศรี

รองผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560 - 2561

บทคัดย่อ

เรื่อง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการตรวจสอบดิจิทัล
ลักษณะวิชา การเมือง
ผู้วิจัย นางภัทรา โชว์ศรี หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60

การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นไปอย่างรวดเร็วจนปัจจุบันเข้าสู่ยุคดิจิทัล ภาครัฐเริ่มมีความตระหนักถึงบทบาทการมีเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในกระบวนการทำงานมากขึ้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ก็เป็นหน่วยงานตรวจสอบของรัฐที่จะต้องปรับตัวให้สามารถดำเนินการได้ในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป แนวทางหนึ่งในการปรับตัว คือ การตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศขึ้น งานวิจัยนี้จึงถูกจัดทำขึ้นภายใต้วัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคที่อาจส่งผลกระทบต่อให้สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากเหตุที่มีข้อจำกัดในด้าน บุคลากรและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศในระยะเริ่มแรกไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบได้อย่างที่ควรจะเป็น จากเหตุดังกล่าว จึงนำไปสู่การศึกษาตามวัตถุประสงค์อีกหนึ่งประการ คือ เพื่อเสนอแนวทางการดำเนินการตรวจสอบของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ที่เหมาะสมในระยะเริ่มแรก และพบว่า สตง. ได้มีการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรหลายอย่างเพื่อรองรับการเข้าสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นทั้งการเปลี่ยนแปลงกระบวนการภายในองค์กร และการเปลี่ยนแปลงกระบวนการตรวจสอบ โดยมีการประกาศยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ.2561 - 2565) ที่มีความต้องการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาอย่างมาก มีการวางแนวทางในการจัดทำฐานข้อมูล ทั้งฐานข้อมูลภายในองค์กรและฐานข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบ มีการกำหนดแนวทางการเชื่อมฐานข้อมูลกับหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่อุปสรรคที่สำคัญ คือ ปัญหาด้านการออกแบบ การกำหนดข้อมูลและเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลที่จะนำมาจัดทำฐานข้อมูล การเชื่อมต่อโครงข่ายกับหน่วยงานอื่น ๆ การเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบสามารถปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง และปัญหาด้านบุคลากรทั้งในแง่ของจำนวนและคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผลการศึกษาจึงนำไปสู่ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการตรวจสอบของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในระยะเริ่มแรก ที่จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังของผู้บริหารของ สตง. โดยมีนโยบายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาเรื่องบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ซึ่งต้องเริ่มจากการเพิ่มวุฒิการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับการตรวจสอบระบบสารสนเทศ การกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ นอกจากนี้ควรริบดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์และการประเมินความเสี่ยง ตลอดจนการจัดหาเทคโนโลยีที่

ข

เหมาะกับการตรวจสอบระบบสารสนเทศ และอาจต้องแก้ไขข้อกำหนดของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งที่เป็นหน่วยรับตรวจหรือเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หาก สตง. มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการตรวจสอบอย่างแท้จริง และออกแบบวางระบบป้องกันการโจรกรรมข้อมูลผ่านช่องทางการเชื่อมโยงโครงข่าย เพื่อให้สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศสามารถทำงานได้อย่างแท้จริงและมีประสิทธิภาพ

Abstract

Title State Audit Office with Digital Auditing
Field Politics
Name Mrs. Pattra Showsri **Course** NDC **Class** 60

Changes in information technology are happening at fast pace and entering the digital age. The Government sector has become more aware of the importance of information technology in enhancing the work process. State Audit Office is a state Inspection Agency that must adjust its operating process to keep up with the new era of changes. One of the ways to adjust is to set up an agency called “Information System Audit Office”. This research was conducted with the two main objectives. The first objective is to analyze problems and obstacles that may cause Information System Audit Office to perform ineffectively. This is mainly due to limitations in the qualified personnel, and the Information Technology Systems being used are inadequate for the current operations. As a result, the operation of Information System Audit Office at the initial stage does not achieve the intended objectives. From that reason, it leads to the study of the second objective, namely, to propose the guidelines for the auditing by Information System Audit Office that is appropriate during the initial stage. In addition, State Audit Office has many internal changes to support the digital era. These changes are both in the process within the organization and the auditing process. The strategy to support the digital era called “ State Audit Strategy in the Digital Age (2018 - 2022)” was announced internally within State Audit Office in order to change the work process to rely heavily on information technology. Guidelines for database generation were created. This includes both the internal database and the database for the auditing. There is a guideline for linking the database with agencies being audited and related working partners. But the main obstacles are 1) problem in design, 2) data determination and prioritization of data used to create database, 3) network connectivity with other agencies, 4) access to information that will allow auditors to

be able to perform effectively, and 5) personnel issues both in terms of the number and qualifications of auditors.

The results of the study led to the recommendations of guidelines for auditing of Information System Audit Office that are appropriate during the early stages. Full supports from the Management of State Audit Office will be required in order to develop a clear policy to solve the problem of personnel who will be working in Information System Audit Office. This starts with hiring personnel with information system knowledge and graduating degree for auditing of information systems. Salary structure for these personnel should be initiated. In addition, the database should be prepared for analysis and risk assessment along with providing technology that is suitable for information system auditing. Relevant laws may need to be amended for various agencies including agencies being audited and related agencies in the event that State Audit Office requires to use the information in the actual auditing. There also will be a requirement to design the system to prevent data theft through the network link in order for Information System Audit Office to work effectively.

คำนำ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กรภาครัฐเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้น เมื่อรัฐบาลได้ประกาศยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) โดยยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ได้กำหนดให้ภาครัฐต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ และให้มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ โดยนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ นอกจากนี้การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561 ได้กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือวันสิ้นงวดปีบัญชี ในขณะที่จำนวนหน่วยรับตรวจมีจำนวนมากไม่สัมพันธ์กับจำนวนผู้ตรวจสอบที่มีอยู่ในปัจจุบัน และหน่วยรับตรวจจำนวนมากได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีใช้ในการประมวลผลข้อมูลทางบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์เป็นเวลานานแล้ว ส่งผลให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องปรับปรุงกระบวนการทำงาน และแนวทางในการตรวจสอบรายงานการเงินเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ในยุคดิจิทัลและสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบได้ทันตามที่กฎหมายกำหนด

งานวิจัยนี้ จึงได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในยุคดิจิทัล ที่มีการตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศขึ้นตามโครงสร้างใหม่ โดยการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ โดยคาดหวังว่า ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ผู้สนใจ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบระบบสารสนเทศ ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดันให้สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างแท้จริง ช่วยให้การตรวจสอบรายงานการเงินในหน่วยรับตรวจที่ประมวลผลข้อมูลทางบัญชีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพขึ้น

(นางภัทรา โชว์ศรี)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
คำจำกัดความ	4
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจในการตรวจเงินแผ่นดิน	7
แนวคิดในการตรวจสอบดิจิทัลของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน	17
มาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้อง	22
สรุป	24
บทที่ 3 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	25
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561	25
หน้าที่และอำนาจ ภารกิจ พันธกิจ และวิสัยทัศน์	29
นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน	34
ยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2561 - 2565)	37
ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – พ.ศ.2580)	42
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12	44
สรุป	45
บทที่ 4 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการตรวจสอบดิจิทัล	46
ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบดิจิทัล	53
การวางระบบฐานข้อมูลภายในที่จำเป็นต่อการตรวจสอบ	53
การออกแบบและกำหนดแนวทางในการเชื่อมต่อฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นๆ	53
การวางกลยุทธ์สำหรับบุคลากรในสำนักตรวจสอบดิจิทัลในระยะเริ่มแรก	54
การกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรและจำนวนบุคลากรที่เหมาะสม	56
การจัดโครงการนำร่อง เพื่อเลือกหน่วยรับตรวจหรือโครงการที่จะตรวจสอบ	59

สรุป

60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	61
สรุป	61
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ยุทธศาสตร์ชาติด้าน-	69
การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	
ภาคผนวก ข รายละเอียดหลักสูตรในแต่ละสถานศึกษา	71
ประวัติย่อผู้วิจัย	110

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3 – 1	แสดงการเปรียบเทียบนิยามตรวจเงินแผ่นดินกับตรวจสอบ	26
3 – 2	แสดงกำลังอัตราข้าราชการ สตง. ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	32
3 – 3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง พันธกิจ วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	40
4 – 1	แสดงตัวอย่างหลักสูตรของสถานศึกษาต่างๆ เพื่อตรวจสอบระบบสารสนเทศ	58

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่	
2 – 1 แนวคิดการบริหารงานในแต่ละยุคสมัย	18
2 – 2 โครงสร้าง 4 มุมมองที่ใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรในยุคดิจิทัล	19
2 – 3 โครงสร้าง 2 มุมมองเริ่มแรกสำคัญที่สุด	20
2 – 4 Thailand Smart e – Audit (TSEA) Roadmap	21
3 – 1 แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการตามโครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการภายใน พ.ศ. 2561	33
4 – 1 โครงสร้างคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี	48
4 – 2 การนำ EA เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการวางแผนในยุคปัจจุบัน	50
4 – 3 แนวทางการจัดทำแผนเพื่อปรับองค์กรให้ทันต่อการตรวจเงินแผ่นดิน ยุคดิจิทัลของสตง.	51
4 – 4 รูปแบบกสนตรวจสอบรายงานการเงินในปัจจุบันเปรียบเทียบกับ ตามแนวทางมาตรฐานสากล	52
4 – 5 โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ	57

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและแพร่กระจายในทุกองค์กรและทุกภาคส่วนนั้นส่งผลต่อรูปแบบการทำงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เป็นอย่างมาก หน่วยงานภาครัฐเกือบทั้งหมดได้ถูกกำหนดให้ดำเนินการตามนโยบาย E – Government มาเป็นเวลายาวนานและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หน่วยรับตรวจส่วนใหญ่เข้าสู่ระบบการประมวลผลข้อมูลโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์แล้วไม่ว่าจะเป็นข้อมูลการจัดทำและการควบคุมการใช้งานงบประมาณ ข้อมูลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ การบริหารพัสดุ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการจัดทำงบการเงิน เป็นต้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อ สตง. ที่จะต้องปรับกระบวนการทัศน์และวิธีการตรวจสอบเพื่อให้ทันต่อกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับจำนวนหน่วยรับตรวจที่เพิ่มขึ้นและลักษณะของหน่วยรับตรวจที่มีความเป็นอิสระและมีหลากหลายรูปแบบแตกต่างจากในอดีต รวมทั้งหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบของ สตง. ที่ขยายขอบเขตเพิ่มขึ้นในขณะที่อัตรากำลังของ สตง. กลับมีจำนวนจำกัด ส่งผลให้การตรวจสอบไม่ครอบคลุมทุกหน่วยรับตรวจ และการใช้เวลาในการตรวจสอบมากจนอาจไม่สามารถนำผลการตรวจสอบของหน่วยงานไปแก้ไขปัญหาหรือเป็นข้อมูลให้รัฐบาลประกอบการตัดสินใจได้อย่างทันกาล

ในปี พ.ศ.2555 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีการปรับโครงสร้างองค์กรครั้งสำคัญ กล่าวคือมีการกระจายสำนักงานออกสู่จังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศโดยใช้ชื่อสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงการกระจายอำนาจและงบประมาณลงสู่พื้นที่ในกลุ่มจังหวัดและแต่ละจังหวัด ประกอบกับการเกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากส่งผลให้โครงสร้างของ สตง. ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงระบบการบัญชีของภาครัฐที่เปลี่ยนจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้างตามระบบสากล และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าช่วยในการประมวลผลการใช้จ่ายเงินเข้าสู่ระบบบัญชีและการจัดทำงบการเงินจากระบบคอมพิวเตอร์โดยใช้ซอฟต์แวร์ที่ได้จัดให้มีขึ้นในชื่อ “ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์” (Government Fiscal Management Information System) หรือระบบ GFMS

ในปัจจุบันรัฐบาลได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 โดยได้มีการกล่าวถึงคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และระบุหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงิน

แผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไว้ รวมทั้งเชื่อมโยงการทำงานของ สตง. กับสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ได้ขยายขอบเขตหน้าที่และอำนาจของ สตง. เพิ่มขึ้น เช่น การติดตามทรัพย์สิน เป็นต้น รวมทั้งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง ของรัฐ พ.ศ.2561 ที่กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องตรวจสอบและรายงานผลการ ตรวจสอบหน่วยงานของรัฐทั้งหมดภายใน 80 วัน นับจากวันสิ้นรอบปีบัญชีของแต่ละหน่วยงาน

จากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว การกระจายอำนาจ สู่ท้องถิ่น รวมทั้งการปรับเปลี่ยนระบบบัญชีภาครัฐที่มีการนำระบบสารสนเทศและใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยในการบันทึกรายการและเหตุการณ์ทางบัญชี โดยให้มีการประมวลผลและจัดทำ รายงานทางการเงินและบัญชีโดยระบบคอมพิวเตอร์ และจากหน้าที่และอำนาจของ สตง. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ที่ทำให้การทำหน้าที่ เพิ่มขึ้น การเพิ่มปริมาณของหน่วยรับตรวจ การเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วย รับตรวจที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งผลกระทบจากกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กำหนดระยะเวลาในการ ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบโดยไม่ได้คำนึงถึงข้อปฏิบัติทางวิชาชีพบัญชี ข้อเท็จจริงและ ข้อจำกัดต่าง ๆ ในการตรวจสอบ ทำให้เกิดปัญหาต่อการตรวจสอบของ สตง. ดังนี้

1. ปัญหาข้อกำหนดทางกฎหมายที่ทำให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องเร่ง กระบวนการตรวจสอบและส่งเสริมให้ทำการตรวจสอบดิจิทัลอย่างจริงจังให้มีความรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ปัญหาในการพัฒนาระบบงานเนื่องจากไม่มีการเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ของ ระบบและข้อมูลที่มีอยู่ ขาดระบบฐานข้อมูลที่เพียงพอและการเชื่อมต่อฐานข้อมูลกับหน่วยรับตรวจ การไม่มีระบบรองรับการจัดเก็บองค์ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากร ส่งผลให้ขาดการต่อยอด และการพัฒนาการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ

3. ปัญหาการขาดอัตรากำลังของบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ ในการตรวจสอบดิจิทัล

4. ปัญหาจำนวนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เพียงพอ ต่อการปฏิบัติงาน ประกอบกับประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่รองรับการตรวจสอบดิจิทัล

จากการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรโดยได้ตั้งสำนัก ตรวจสอบระบบสารสนเทศขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลตรวจสอบดิจิทัลของหน่วยรับตรวจต่าง ๆ แต่ในปัจจุบันสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศยังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็น

แนวทางในการพัฒนาการตรวจสอบดิจิทัลของ สตง. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบดิจิทัลได้จริง และทำให้การตรวจสอบของ สตง. ในอนาคตมีความรวดเร็ว สามารถยับยั้งความเสียหายได้ทันทั่วทั้งที่ โดยมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่มาจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติจากการใช้จ่ายเงินที่มีประสิทธิภาพ และยังประโยชน์ให้กับประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ที่อาจส่งผลกระทบต่อให้สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการตรวจสอบดิจิทัลของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในระยะเริ่มแรก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการตรวจสอบดิจิทัล” ประกอบด้วย

1. การวิจัยที่เน้นการพิจารณาถึงกระบวนการตรวจสอบดิจิทัลกับการตรวจสอบโดยปกติทั่วไปที่จะส่งผลต่อการตรวจสอบของ สตง. เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบดิจิทัล รวมทั้งแนวทางการวางอัตรากำลังที่เหมาะสมและคุณสมบัติของบุคลากรในระยะเริ่มแรกของการตรวจสอบดิจิทัล
2. ห้วงเวลาในการศึกษา เดือนธันวาคม 2560 ถึง สิงหาคม 2561
3. การวิจัยจะทำเพียงในส่วนของข้อมูลการปฏิบัติงานของ สตง. เฉพาะส่วนที่สามารถเปิดเผยได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยจะทำการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ รูปแบบและมาตรฐานการทำงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการทำหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภาครัฐอื่น ๆ และหน่วยงานตรวจสอบภาคเอกชน รวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการตรวจสอบดิจิทัล เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบดิจิทัล และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการตรวจสอบดิจิทัลของ สตง. ต่อไป เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบของ สตง. ที่จะทำให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบดิจิทัลต่อไป โดยการวิจัยนี้จะคำนึงถึงความเหมาะสมของกรอบเวลาที่มีอยู่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดของ สตง. ในการพัฒนาการตรวจสอบดิจิทัล เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง รวมทั้งวางมาตรการเร่งด่วนเพื่อให้การตรวจสอบดิจิทัลมีความรวดเร็ว ทันกาล มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

2. ทำให้ทราบถึงแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของ สตง. ที่มีความชัดเจน ทั้งระบบการสนับสนุนภายในสำหรับการตรวจสอบดิจิทัลและการพิจารณาเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ สำหรับข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการตรวจสอบ เพื่อลดเวลาในการตรวจสอบและการเข้าถึงข้อมูลเพื่อการสืบค้นหรือตรวจสอบ

3. เป็นแนวทางในการจัดทำกระบวนการทำงานตรวจสอบดิจิทัลของ สตง. ในอนาคต

คำจำกัดความ

หน่วยรับตรวจ	หมายถึง	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกระทรวง ทบวง หรือกรม 2. หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค 3. หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น 4. รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น 5. ทุณฑมวนเวียน 6. หน่วยงานอื่นของรัฐ 7. หน่วยงานที่รัฐมิได้จัดตั้งขึ้นแต่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม 1 2 3 4 หรือ 6 เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการดังกล่าว 8. หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ
หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น	หมายถึง	องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น
ผู้รับตรวจ	หมายถึง	หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ

ตรวจเงินแผ่นดิน	หมายถึง ตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึง ตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ หรือไม่ และตรวจว่า การใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมถึงตลอดถึงการตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจและแสดงความเห็นต่อผลของการตรวจสอบ และการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ตรวจสอบ	หมายถึง ตรวจเงินแผ่นดิน
เจ้าหน้าที่	หมายถึง ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ทีมตรวจสอบ	หมายถึง ข้าราชการ และลูกจ้างที่ปฏิบัติงานตรวจสอบ รวมทั้งบุคคลภายนอกที่กระทำการแทน ทั้งนี้ บุคคลภายนอกอาจหมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจสอบหรือปฏิบัติงานอื่น ตามสัญญาหรือข้อตกลงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ผู้สอบทานคุณภาพการตรวจสอบ	หมายถึง บุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสูงสุดที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ และเทคนิคในการตรวจสอบ มีความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม ไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ทั้งยังมีอำนาจหน้าที่ และเวลาในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม
ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศ (IT Audit)	หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมิน และตรวจสอบการควบคุมการจัดการภายในของระบบสารสนเทศ (IT) ว่ามีความปลอดภัย และมีมาตรฐานการป้องกันผู้บุกรุกจากภายนอก และมี

การออกแบบระบบปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมต่อภารกิจ ซึ่งการตรวจสอบจะพิจารณา โครงสร้างพื้นฐานด้วยการประเมินผลจากหลักฐานที่ได้เข้าไปตรวจสอบแล้วพบว่า ข้อมูลที่ได้มีการปกป้องที่เป็นสินทรัพย์ขององค์กร ยังคงสภาพของข้อมูลสมบูรณ์ และมีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบ IT Audit อาจจะเข้าไปตรวจสอบในส่วนของ “งบการเงิน” “ระบบเงินเดือน” “ระบบสิทธิของพนักงาน” และสภาพแวดล้อมการทำงานทั่วไปของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

การจัดเก็บข้อมูลการตรวจสอบเข้าระบบ (Archiving)

หมายถึง การจัดเก็บข้อมูลการตรวจสอบที่เสร็จสิ้นการตรวจสอบแล้วเข้าระบบอย่างถาวร โดยที่ข้อมูลดังกล่าวจะไม่สามารถลบ ปรับปรุง หรือแก้ไขได้อีก หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการเก็บข้อมูลการตรวจสอบไว้เพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

คณะผู้ติดตามผลการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบ

หมายถึง คณะผู้ติดตามผลการควบคุมคุณภาพที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการติดตามผลการควบคุมคุณภาพ โดยผู้ติดตามผลการควบคุมคุณภาพดังกล่าวต้องเป็นบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านวิชาการ และเทคนิคในการตรวจสอบ มีความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม (Quality Assurance Review Team : QAR Team)

แผนการสอบบัญชีโดยรวม

หมายถึง แผนการสอบบัญชีที่มีรายละเอียดครบคลุมถึงช่วงเวลาและขอบเขตของวิธีการตรวจสอบที่จะปฏิบัติโดยสมาชิกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ การวางแผนวิธีการตรวจสอบเหล่านี้จะเกิดขึ้นในช่วงเวลาการสอบ

บัญชีเมื่อแผนการตรวจสอบได้มีการพัฒนาขึ้น ตัวอย่างเช่น การวางแผนวิธีการประเมินความเสี่ยงของผู้สอบบัญชีมักจะเกิดขึ้นในช่วงแรก ๆ ของการตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม การวางแผนลักษณะช่วงเวลา และขอบเขตของวิธีการตรวจสอบเฉพาะเรื่องขึ้นอยู่กับผลของขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง ดังกล่าว นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชีอาจจะเริ่มปฏิบัติวิธีการตรวจสอบสำหรับบางประเภทของรายการ ยอดคงเหลือทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล ก่อนที่จะวางแผนวิธีการตรวจสอบในส่วนที่เหลือ

แนวการตรวจสอบ

หมายถึง การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้ตรวจสอบต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทีมงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในแต่ละเรื่องว่าจะตรวจสอบด้วยวัตถุประสงค์อะไร ที่หน่วยรับตรวจใด ณ เวลาใด ใช้วิธีการและเทคนิคการตรวจสอบใด จึงจะช่วยให้การรวบรวมหลักฐานในรายละเอียดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยเรื่อง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการตรวจสอบดิจิทัลนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ประกอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจในการตรวจเงินแผ่นดิน แนวคิดในการตรวจสอบดิจิทัลของ สตง. แนวคิดในการตรวจสอบกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ของรัฐบาล มาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้อง แนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจในการตรวจเงินแผ่นดิน

ด้วยประวัติการตรวจเงินแผ่นดินที่มีมาตั้งแต่ พ.ศ.2518 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จากการศึกษาที่พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปศึกษาการบริหารงานของประเทศในแถบยุโรป ซึ่งมีการแบ่งแยกหน้าที่ควบคุมกันอย่างเป็นระบบ และเพื่อเป็นการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการปฏิบัติตามแบบแผนของอารยประเทศ พระองค์จึงได้มีการปรับปรุงการบริหารงานแผ่นดิน โดยทรงตั้งกรมขึ้น 12 กรม หนึ่งในนั้น คือ กรมพระคลัง ซึ่งยกเป็นกระทรวงในชื่อ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ และมีการตราพระราชบัญญัติกรมพระคลังมหาสมบัติ จุลศักราช 1237 ว่าด้วยกรมต่าง ๆ ซึ่งจะเบิกจ่าย ส่งเงินของทางราชการ โดยข้อ 7 ของพระราชบัญญัติกรมพระคลังมหาสมบัติ ได้กล่าวถึงการตรวจเงินแผ่นดิน ไว้ดังนี้

ข้อ 7 พระบาทสมเด็จพระเจ้าแผ่นดิน จะโปรดตั้งออฟฟิศหลวงที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า ออดิทออฟฟิศ เป็นที่ประชุมตรวจบัญชี รวมเงินที่รับจ่ายใช้ทั่วทั้งแผ่นดินทุกหมู่ทุกกรมทุกรายทุกพนักงานผู้เป็นพนักงานรับราชการในตำแหน่งออฟฟิศหลวงนี้เป็นกรมแผนก 1 ต่างหากจากกรมขึ้น แต่เจ้าพนักงานในกรมออฟฟิศหลวงต้องฟังบังคับของเจ้าพนักงานใหญ่ที่ 1 ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า ออดิเตอเยเนอรอล ฎาที่ 2 ซึ่งมีอำนาจว่าการสิทธิขาดในกรมออฟฟิศหลวง ไม่ต้องฟังบังคับผู้อื่น ถ้าเจ้าพนักงานในกรมนี้ตรวจบาญชีรายรับรายเบิกจ่ายฉบับใดเคลื่อนคลาด ไม่ถูกถ้วนจำนวนเงินก็ให้ทำเรื่องราวรายผิด ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า รีโปต ทูลเกล้าฯ ถวายในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยเคาน์ซิล ไม่ต้องยื่นเรื่องราวแก่ผู้อื่น

รายละเอียดเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินในกฎหมายฉบับดังกล่าว ปรากฏในหมวดมาตราที่ 8 ว่าด้วยออฟฟิศหลวงในพระบรมมหาราชวัง ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า ออดิทออฟฟิศ

หมวดมาตราที่ 8 มีทั้งหมด 16 ข้อ โดยบัญญัติสาระสำคัญตั้งแต่เรื่องความเป็นอิสระในการตรวจสอบ หน้าที่ผู้ตรวจสอบซึ่งในอดีตเรียกว่า อินสเปกเตอร์ (Inspector) การถวายรายงานผลการตรวจสอบ ช่วงเวลาที่จะเข้าทำการตรวจสอบ ตลอดจนวิธีการตรวจสอบ

เมื่อแรกตั้งอภิปศหลวง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ที่ทำการอภิปศหลวงตั้งอยู่ ณ พระที่นั่งตำรายาสวรรค์อันญวงค์ ซึ่งเป็นพระราชมณเฑียรสถานใกล้ที่ประทับในพระบรมมหาราชวัง ในสมัยนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงลงตรวจบัญชีด้วยพระองค์เองที่อภิปศนี้ทุกวัน ทรงรับหน้าที่ส่วนการตรวจบัญชีต่างกระทรวงมาทรงทำเอง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าน้อยยาเธอ พระองค์เจ้าเทวีอุไทยวงศ์ (ในเวลาต่อมาทรงดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเทวะวงศ์วโรปการ) เป็นเจ้าพนักงานผู้ตรวจใหญ่ หรืออดีตเอเยนอราล (Auditor General) โดยทรงทำหน้าที่หัวหน้าพนักงานตรวจเงินรับ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระองค์เจ้ากฤษดาภินิหาร (ในเวลาต่อมาทรงดำรงพระยศเป็นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์รุธิ) เป็นเจ้าพนักงานผู้ตรวจรอง หรือ ดิปุตี อดีตเอเยนอราล (Deputy Auditor General) รับหน้าที่หัวหน้าพนักงานตรวจเงินจ่าย

จากอดีตกาลการตรวจเงินแผ่นดินจะเป็นการตรวจเพียงเงินรับและเงินจ่ายเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงการตรวจเงินแผ่นดินมีมาอย่างต่อเนื่องจวบจนกระทั่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงปรับปรุงการบริหารการคลังของแผ่นดินอีกครั้งโดยได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศตั้งกรมตรวจเงินแผ่นดินขึ้นในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติอีกกรมหนึ่ง ในวันที่ 18 กันยายน 2458 พร้อมกับทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายอิทธิโอ ฟลอริโอ หรือนายอี. ฟลอริโอ เป็นอธิบดีกรมตรวจเงินแผ่นดินคนแรก ซึ่งมีการเพิ่มหน้าที่จากการตรวจสอบรับจ่ายเก็บรักษาเงินแผ่นดินแล้วยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำกับผู้รับตรวจด้วย ซึ่งถือว่าได้เกิดกรมตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2458 ในสมัยรัชกาลที่ 6 แต่เกิดการตรวจเงินแผ่นดินครั้งแรกใน พ.ศ. 2418 ในสมัยรัชกาลที่ 5

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดการเปลี่ยนแปลงการตรวจเงินแผ่นดินอย่างสำคัญขึ้นอีกครั้ง โดยมีการรวมหน่วยงานในกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ 3 หน่วยงาน คือ กรมบัญชีกลาง กรมตรวจเงินแผ่นดิน และกรมพระคลังมหาสมบัติ ไว้เป็นหน่วยงานเดียว คือ กรมบัญชีกลาง ภายหลังเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 คณะกรรมการราษฎรได้เปลี่ยนแปลงหลักการควบคุมเงินแผ่นดินเสียใหม่ โดยแยกกรมตรวจเงินแผ่นดินที่รวมอยู่ในกรมบัญชีกลางออกไปเป็นอิสระ โดยให้ขึ้นโดยตรงต่อคณะกรรมการราษฎรตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2475 จนถึงการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2476 ซึ่งทำให้การตรวจเงินแผ่นดินไทย โดยมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบงบปีเงินรายรับรายจ่ายของแผ่นดิน ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี ตรวจสอบบัญชีของเทศบาลเมือง เมื่อตรวจพบว่าบัญชีไม่ถูกต้องและเป็นการทุจริต ก็มอบคดีให้เจ้าหน้าที่

ฟ้องผู้กระทำผิดต่อศาลตามกฎหมาย ตรวจสอบบัญชีเอกสารและทรัพย์สินของทบวงการเมืองเรียกพนักงานเจ้าหน้าที่รับตรวจมาเพื่อสอบสวน และเรียกบุคคลใด ๆ มาให้การเป็นพยาน จึงเห็นได้ว่าการตรวจสอบในยุคนี้ให้อำนาจกับคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในการทำงานตรวจสอบ ซึ่งเน้นที่การตรวจสอบบัญชี เอกสาร และทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจ โดยมีวัตถุประสงค์การตรวจเงินแผ่นดินเพียงการตรวจสอบรายรับและรายจ่ายว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ใด ๆ หรือไม่ เป็นไปตามจริงและตามงบประมาณหรือไม่ เพราะเหตุใด และทรัพย์สินที่มีอยู่ถูกต้องเพียงไร โดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นไปตามขอบเขตการตรวจสอบและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของจำนวนหน่วยรับตรวจที่เพิ่มขึ้น โดยมีการขยายสำนักงานไปสู่ภูมิภาค และมีการพัฒนาการตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจสอบคำร้องเรียนกล่าวโทษ ตลอดทั้งได้เข้าเป็นสมาชิกในองค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (International Organization of Supreme Audit Institutions) หรือ INTOSAI ในปี พ.ศ.2499

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช การตรวจเงินแผ่นดินได้ก้าวสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอีกครั้ง ภายหลังจากตราพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2522 มีการปรับปรุงระบบการตรวจเงินแผ่นดินจากรูปแบบคณะกรรมการเป็นผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพียงผู้เดียว ที่รับผิดชอบงานของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และได้เพิ่มอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัดของการใช้จ่ายของแผ่นดิน (Performance Audit) โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ตลอดจนความคุ้มค่าของเงินที่ลงทุนในโครงการภาครัฐ

เมื่อประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ที่ให้ความสำคัญกับการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรอิสระ มีการบัญญัติให้การตรวจเงินแผ่นดินกระทำโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ที่เป็นอิสระและเป็นกลาง โดยได้มีการกล่าวถึงคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังเป็นครั้งแรก จนมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 ขึ้นตามข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 โดยมีการจัดองค์กรเป็น 3 ส่วน คือ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่และเป็นการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน และได้กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอย่างชัดเจน พร้อมกับเป็นผู้พิจารณาผลการตรวจสอบด้วย ในยุคนี้จึงได้เกิดการปรับโครงสร้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินครั้งสำคัญ กล่าวคือ มีการกระจายอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินออกสู่จังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงการกระจายอำนาจและงบประมาณลงสู่พื้นที่ในแต่ละจังหวัด ประกอบกับการเกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ส่งผลให้โครงสร้างของ สตง. ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงระบบการบัญชีของ

ภาครัฐที่เปลี่ยนจากเกณฑ์เงินสดเข้าสู่เกณฑ์คงค้างตามระบบสากล โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าช่วยในการประมวลผลการใช้จ่ายเงิน คือ ระบบบัญชีและการจัดทำงบการเงินจากระบบคอมพิวเตอร์จากโปรแกรมสำเร็จรูปที่ได้จัดให้มีขึ้นในชื่อ “ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์” หรือ ระบบ GFMS นั้นเอง ซึ่งในยุคนี้ สตง. เริ่มพัฒนาการตรวจสอบโดยการจัดซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการตรวจสอบ ACL (Auditing Command Language)

ปัจจุบันรัฐบาลได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 โดยได้มีการกล่าวถึงวินัยการเงินการคลัง หน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งเชื่อมโยงการทำงานของ สตง. กับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานอื่น ๆ ไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ขยายขอบเขตหน้าที่และอำนาจของ สตง. เพิ่มขึ้น เช่น การติดตามทรัพย์สิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดหน้าที่ในการตรวจสอบพร้อมเงื่อนเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบไว้อย่างเป็นสาระสำคัญ และมีความเชื่อมโยงกับกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเกิดความชัดเจนในหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้มีการกล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไว้อย่างชัดเจน และการดำเนินการตรวจสอบและให้ความสำคัญกับเอกสารหลักฐานที่ สตง. ได้ทำการตรวจสอบและรวบรวมไว้ โดยจะขอยกมาแสดงเพียงส่วนที่จะเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสำคัญในการตรวจสอบที่จะต้องพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไป

ตามมาตรา 62 ได้กล่าวถึงวินัยการเงินการคลังไว้ว่า

รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดเพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืนตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม

กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างน้อยต้องมีบัญญัติเกี่ยวกับกรอบการดำเนินการทางการเงินการคลังและงบประมาณของรัฐ การกำหนดวินัยทางการเงินการคลังด้านรายได้และรายจ่ายทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การบริหารทรัพย์สินของรัฐและเงินคงคลัง และการบริหารหนี้สาธารณะ

ซึ่งได้กำหนดกลไกป้องกันและจัดการทุจริตไว้ในมาตรา 63 ที่ระบุว่า

รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มี

ประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริม ให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครอง จากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากนี้ยังได้วางกรอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินที่สำคัญไว้ในมาตรา 140 ดังนี้

การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้เฉพาะที่ได้อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง หรือกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนจะจ่ายไปก่อนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีเช่นว่านี้ ต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายชดใช้ในพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่ายหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณถัดไป

โดยได้มีการกล่าวถึงงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินไว้ในมาตรา 141 ว่า

งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลางก่อน

รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของรัฐสภา ศาลองค์กรอิสระ และองค์กรอัยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ในกรณีที่เห็นว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการจะยื่นคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการโดยตรงก็ได้

สำหรับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินถูกกำหนดไว้ในมาตรา 240 และ 242 ดังนี้

มาตรา 240 ได้กล่าวถึงหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ไว้ว่า

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

(๓) กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม (1) และ (2) และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(๔) ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่าย เงินแผ่นดิน

(๕) ส่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

การดำเนินการตามที่กล่าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา 242 ได้กล่าวว่า ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติหน้าที่โดยเที่ยงธรรม
เป็นกลาง และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ โดยมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐาน
เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัย
การเงินการคลังของรัฐ

(๒) ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ

(๓) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (1) และ (2)

(๔) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (3)

โดยได้กำหนดการดำเนินการกรณีพบการทุจริตประพฤติมิชอบไว้ในมาตรา 244 ว่า ในกรณี
ที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจ
ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้
เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้
ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เพื่อทราบและดำเนินการตาม
หน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเอกสารและ
หลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนของ
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของ
หน่วยงานอื่นนั้น แล้วแต่กรณี

โดยมาตรา 245 ได้กล่าวถึงการดำเนินการเพื่อระงับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจ
เกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐว่า

เพื่อประโยชน์ในการระงับหรือยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลัง
ของรัฐ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเสนอผลการตรวจสอบการกระทำที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
วินัยการเงินการคลังของรัฐและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่การเงินการคลังของรัฐอย่างร้ายแรงต่อ
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นพ้องด้วยกับผลการตรวจสอบดังกล่าว
ให้ปรึกษาหารือร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ
ทุจริตแห่งชาติ หากที่ประชุมร่วมเห็นพ้องกับผลการตรวจสอบนั้น ให้ร่วมกันมีหนังสือแจ้งสภา

ผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบโดยไม่ชักช้า และให้เปิดเผยผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อประชาชนเพื่อทราบด้วย

2. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมักจะมีการกล่าวถึงการรักษาวินัยการเงินการคลังมาโดยตลอด เพราะถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารการเงินการคลังของประเทศ จนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติให้รัฐต้องรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด และกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังขึ้นมาเป็นการเฉพาะเป็นครั้งแรก ส่งผลให้มีการตราและประกาศใช้พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2561 และด้วยในข้อกำหนดของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ดังกล่าว ได้กำหนดค่านิยมที่สำคัญและส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และบางมาตราได้กำหนดหน้าที่และอำนาจในการตรวจเงินแผ่นดินไว้ในหมวด 5 การตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับหมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ กล่าวคือ

มาตรา 4 ได้นิยามคำว่า หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า

- (1) ส่วนราชการ
- (2) รัฐวิสาหกิจ
- (3) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ
- (4) องค์การมหาชน
- (5) หุ้มนวนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- (6) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (7) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

และได้ขยายความคำว่าส่วนราชการ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

หมวด 4 การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ

มาตรา 68 ระบุว่า ให้กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

ให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นทุนหมุนเวียน ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด (โดยที่มาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558 กำหนดให้มีการวางและรักษาระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานของทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป)

มาตรา 70 ได้กำหนดองค์ประกอบของรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐและระยะเวลาในการนำส่งรายงานการเงินให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไว้ดังนี้

ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็น หน่วยงานของรัฐจะขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมิใช่ปีงบประมาณก็ได้ และกระทรวงการคลังจะกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐนั้นปฏิบัติตามก็ได้

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลังตามวรรคสอง ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ และนำส่งกระทรวงการคลังด้วย

มาตรา 71 กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามมาตรา 70 ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง โดยให้ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

มาตรา 75 กำหนดให้กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ งบกระแสเงินสด และรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ ตามมาตรฐานการรายงานผลการตรวจสอบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา 77 ได้กำหนดรายงานการเงินที่กระทรวงการคลังต้องจัดทำดังนี้

(1) รายงานการเงินรวมของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณตามมาตรา 75 และรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 70 ยกเว้นรายงานการเงินของรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจ

(3) รายงานการเงินรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(4) รายงานการเงินรวมภาครัฐ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลจากรายงานการเงินรวมของรัฐบาลและ หน่วยงานของรัฐตาม (1) รายงานการเงินรวมของรัฐวิสาหกิจตาม (2) และรายงานการเงินรวมขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตาม (3)

รายงานตาม (1) ถึง (4) ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ในกรณีหน่วยงานของรัฐใดไม่ส่งรายงานการเงินภายในระยะเวลาตามมาตรา 70 ให้กระทรวงการคลังเปิดเผยไว้ในรายงานตามวรรคหนึ่ง และให้แจ้งไว้ในรายงานที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

รายงานการเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เปิดเผยต่อสาธารณชนทราบ รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย

หมวด 5 การตรวจเงินแผ่นดิน ได้กล่าวถึงการทำหน้าที่การตรวจเงินแผ่นดินไว้ในมาตรา 80 ดังนี้

การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ในกรณีมีการกระทำผิดวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ การสั่งลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

จากข้อกำหนดในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ส่งผลให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องมีภาระหน้าที่ในการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากข้อกำหนดทางกฎหมายที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องตรวจสอบรายงานการเงินของทุกหน่วยงานตามค่านิยามของหน่วยงานของรัฐที่ปรากฏใน พ.ร.บ. วินัยฯ ปี 2561 นี้ โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการที่ถูกจำกัดโดยกฎหมายเช่นกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายได้จำกัดขอบเขตการปฏิบัติงานในวิชาชีพให้อยู่ภายในกรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งทำให้ผู้ตรวจสอบขาดความเป็นอิสระและจะส่งผล

กระทบอย่างรุนแรงในเรื่องของประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรายงานผลการตรวจสอบบัญชี และคุณภาพของรายงานการเงินที่รัฐบาลต้องใช้ประกอบการตัดสินใจ

3. ร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ.

สืบเนื่องจากในอดีตการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบต้องอาศัยกฎหมายหลายฉบับและการติดตามเอาคืนต้องอาศัยมาตรการทางกฎหมายที่แตกต่างกันตามอำนาจหน้าที่หน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ ทำให้การติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนมายังขาดประสิทธิภาพ ประกอบกับการติดตามเอาคืนต้องอาศัยมาตรการทางกฎหมายที่แตกต่างกันตามอำนาจหน้าที่หน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ ประเทศไทยจึงต้องให้ความร่วมมือในการติดตามเอาทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำทุจริตกับต่างประเทศ จึงเป็นเหตุให้ยกร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. (ร่างพ.ร.ป. ติดตามทรัพย์สิน) เพื่อกำหนดมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนเพิ่มเติมทั้งระบบ

จากภารกิจการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้นตาม พ.ร.ป. สตง. ปี 2561 มาตรา 87 ที่ระบุในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจที่มีหน้าที่และอำนาจบริหารจัดการ ดูแลรักษา และติดตามทรัพย์สินของแผ่นดิน ละเว้นหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยรับตรวจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยให้หน่วยรับตรวจชี้แจงเหตุผลหรือแจ้งผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป หรือในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าการมีอำนาจดำเนินการอย่างใดต่อไป ก็ให้ผู้ว่าการดำเนินการไปตามนั้น

ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายฉบับนี้ ในร่าง พ.ร.ป. ติดตามทรัพย์สินจึงได้กำหนดให้มีกลไกติดตามทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดย

ก) ให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินของรัฐประเภทใด ให้มีหน้าที่ติดตามทรัพย์สินของรัฐประเภทนั้น

ข) ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ในการติดตามทรัพย์สินของรัฐที่ไม่มีหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบ หรือมีแต่ไม่ดำเนินการ หรือดำเนินไม่ครบถ้วน ถ้าชำเกินสมควร

โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ของร่างกฎหมายฉบับนี้ พิจารณาจาก

1. ปริมาณคดีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องดำเนินการไต่สวนเพื่อติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ

2. จำนวนทรัพย์สิน(และมูลค่า)ที่สามารถติดตามเอาคืนได้ตามกฎหมายฉบับนี้
ทั้งนี้ มาตรา 7 ได้กำหนดหน้าที่ในการติดตามทรัพย์สินไว้ว่า

หน่วยงานใดของรัฐมีหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลรักษาทรัพย์สินของรัฐประเภทใด
ย่อมมีหน้าที่ติดตามทรัพย์สินของรัฐที่อยู่ในความดูแลรักษาจากผู้เอาทรัพย์สินนั้นไปโดยมิชอบ

ในกรณีไม่มีหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตามวรรคหนึ่งสำหรับทรัพย์สินประเภทหนึ่ง
ประเภทใด หรือหน่วยงานตามวรรคหนึ่งไม่ดำเนินการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากผู้เอาทรัพย์สิน
นั้นไปโดยมิชอบ หรือดำเนินการดังกล่าวไม่ครบถ้วนหรือล่าช้าเกินสมควร ให้ผู้ว่าการโดยความ
เห็นชอบของคณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจติดตามทรัพย์สินนั้นคืน

นอกจากนี้ร่าง พ.ร.บ. ติดตามทรัพย์สินฉบับนี้ยังกำหนดหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจ
เงินแผ่นดินในการติดตามเอาคืนทรัพย์สิน ในแต่ละกรณีดังนี้

1. กรณีทรัพย์สินมีทะเบียน เมื่อได้คืนให้ผู้ว่าการแจ้งนายทะเบียนให้เปลี่ยนชื่อมา
เป็นของรัฐ

2. กรณีการเรียกคืนที่ดินที่ได้ออกเอกสารสิทธิ์ไปแล้ว ให้ผู้ว่าแจ้งหน่วยงานออก
เอกสารสิทธิ์เปลี่ยนชื่อกลับมาเป็นของรัฐ หรือเพิกถอนเอกสารสิทธิ์ตามคำสั่งศาล เว้นแต่ขาย
ทอดตลาดตามคำสั่งศาล

3. กรณีเป็นทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อศาลพิพากษาให้เป็นทรัพย์สินรัฐแล้ว
ให้ผู้ว่าการแจ้งนายทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินการตามกฎหมายโดยเร็ว

ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและการติดตามทรัพย์สินได้กำหนดหน้าที่และอำนาจของ
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินไว้ในมาตรา 22 ดังนี้

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

1. ให้ความเห็นชอบระเบียบและประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
2. มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วน
ท้องถิ่น สถาบันการเงิน หรือหน่วยงานเอกชนอื่น ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ หรือ
การวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

3. เรียกเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียก
ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น
หรือบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

4. ให้ความเห็นชอบให้ดำเนินคดีเพื่อติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากผู้เอาไปโดยมิ
ชอบตามที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเสนอ

5. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย

6. ปฏิบัติการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

หน้าที่และอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

1. มีหนังสือขอให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การไต่สวนข้อเท็จจริง หรือการวินิจฉัยของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

2. เรียกเอกสาร หลักฐาน หรือวัตถุใด ๆ ที่เกี่ยวข้องจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริง

3. ขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด ของบุคคลใด ๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใด ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าวให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

4. คำนยานพาหนะที่มีหลักฐานตามสมควรว่ามีทรัพย์สินของรัฐที่เอาไปโดยมิชอบ ซุกซ่อนอยู่ หรือค้นบุคคลซึ่งมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีทรัพย์สินดังกล่าวในความครอบครอง

5. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยอาจทำข้อตกลงกับหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อมอบหมายเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

6. แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (3) (4) และ (5) ก็ได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ประธานกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง (3) และ (4) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ที่ได้รับมอบหมายแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 28 ได้ระบุถึงการดำเนินคดีในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่ถูกเอาไปโดยมิชอบ ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

1. ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาดำเนินคดีติดตามเอาทรัพย์สินของรัฐคืน
2. กรณีพนักงานอัยการเห็นว่าเรื่องของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินส่งให้ไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ ให้รับแจ้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ระบุประเด็นที่ไม่สมบูรณ์ในคราวเดียวกัน
3. ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแก้ไขความไม่สมบูรณ์นั้น และส่งเรื่องเพิ่มเติมให้พนักงานอัยการพิจารณาอีกครั้ง หากพนักงานอัยการเห็นว่ายังไม่มีเหตุผลพอที่จะดำเนินคดี ให้รับแจ้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทราบ กรณีนี้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีอำนาจยุติเรื่องตามความเห็นของพนักงานอัยการ หรือดำเนินคดีติดตามเอาทรัพย์สินของรัฐคืนในศาลซึ่งมีขอบเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีได้เอง

แนวคิดในการตรวจสอบดิจิทัลของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

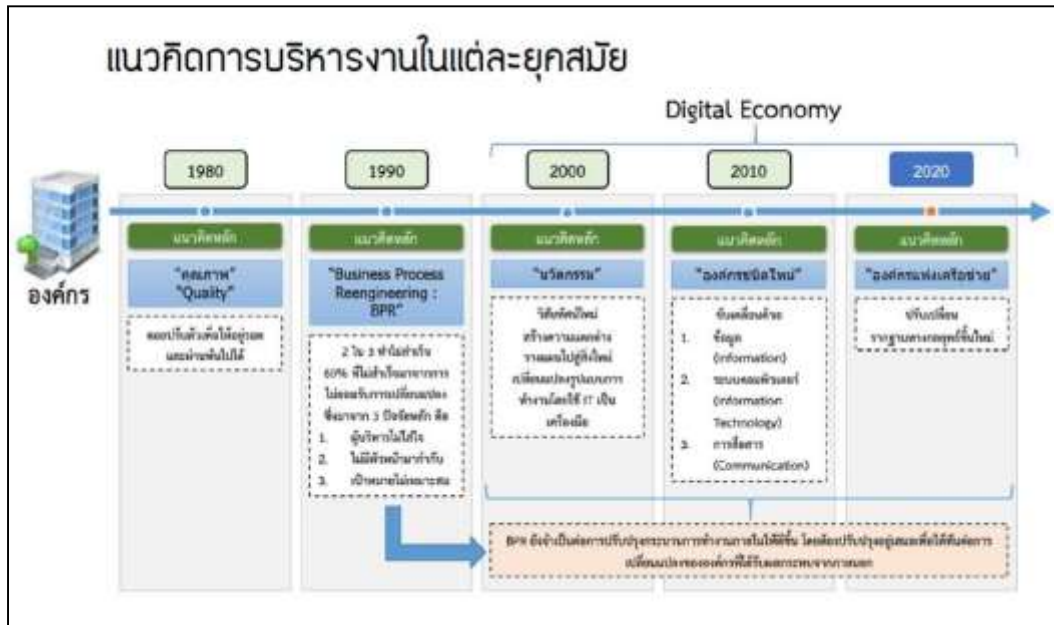
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้นำแนวคิดในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการบริหารจัดการภายในองค์กรและใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบรายงานการเงินมาโดยตลอด รวมทั้งมีความพยายามในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมของประเทศและของโลก แม้ว่าในช่วงเวลากว่า 1 ทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบในการดำเนินการตามกระบวนการทำงานและกระบวนการตรวจสอบ โดยหน่วยงานภาครัฐเองก็ได้มีการนำระบบ E-government มาใช้ตั้งแต่ปี 2546

ในวันที่ 26 มิถุนายน 2560 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ประกาศสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง ยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ.2561-2565) ที่สอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และสถานการณ์แวดล้อมในปัจจุบันที่มีการปรับเปลี่ยนสู่ยุคการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาและปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม ตามที่ได้กล่าวในบทที่ 3

จากแนวคิดการบริหารงานในแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่ช่วง ค.ศ.2000 - 2020 ถือเป็นยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ที่เป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศโดยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มผลงาน โดยใช้เวลาน้อยลงและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อให้เราแข่งขันกับชาติต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุคปัจจุบันที่การใช้สมาร์ตโฟนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ต ติดต่อสื่อสารกันผ่านเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง (Wireless Broadband) เช่น 3G, 4G ซึ่งใช้งานได้ง่ายกว่า PC มาก ทำให้เกิดการใช้งาน

ในวงกว้าง แม้กระทั่งในคนที่ไม่เคยใช้คอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตมาก่อน ซึ่งทำให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ มากมายในแทบทุกสาขาเศรษฐกิจ ซึ่งแนวทางการบริหารงานในแต่ละยุคมีลักษณะดังนี้

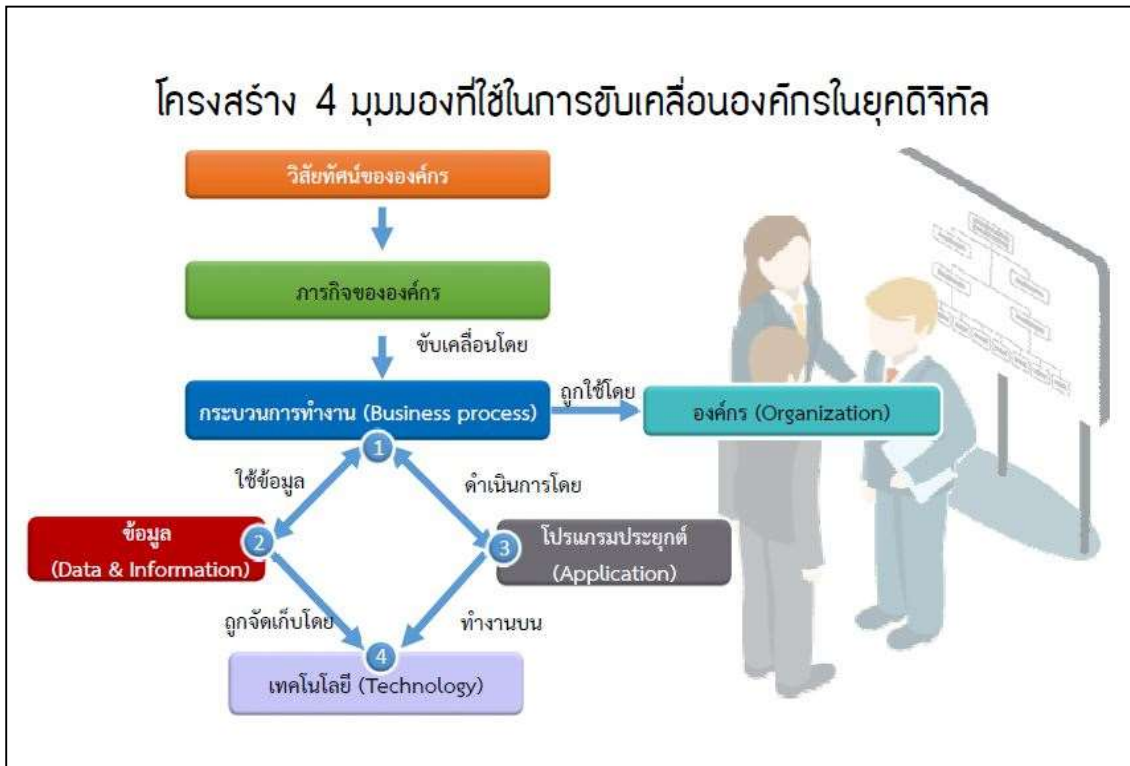
แผนภาพที่ 2 - 1 แนวคิดการบริหารงานในแต่ละยุคสมัย

ที่มา : เอกสารการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (สอดคล้องกับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล), 2560

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องปรับตัวเพื่อขับเคลื่อนองค์กรในยุคดิจิทัล ซึ่งต้องเป็นการปรับภายในองค์กร และปรับการทำงานที่สัมพันธ์กับองค์กรอันมีการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลเช่นกัน มุมมองที่ใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรในยุคดิจิทัลสามารถแสดงได้ตามภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 - 2 โครงสร้าง 4 มุมมองที่ใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรในยุคดิจิทัล

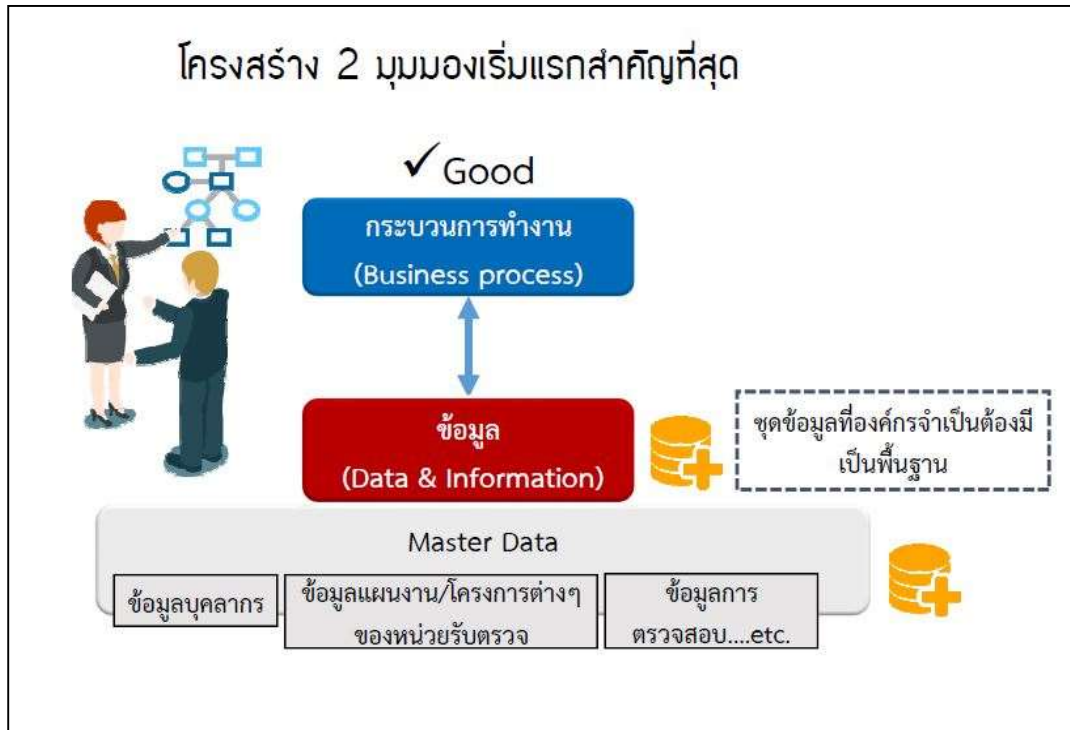
ที่มา : เอกสารการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (สตง.กับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล), 2560

จากแผนภาพที่ 2 - 2 ที่แสดงภาพองค์กรในยุคดิจิทัล ซึ่งจะเห็นว่ากระบวนการทำงานจะต้องมีข้อมูลในการสนับสนุนการปฏิบัติอย่างรวดเร็ว แม่นยำ และเที่ยงตรง ดังนั้น ข้อมูลต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของสตง. นั้น จะต้องประกอบด้วยข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นและจัดเก็บภายในองค์กร ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ หรือข้อมูลที่ได้จากองค์กรภายนอก เป็นต้น

ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของ สตง. จำเป็นต้องคำนึงถึงการมีกระบวนการที่ดีในการทำงาน ซึ่งในปัจจุบันต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้ สตง. มีการทบทวนระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างจริงจัง และพบว่าต้องทำการปรับปรุงระบบสารสนเทศที่มีอยู่ ซึ่งการปรับปรุงระบบสารสนเทศถือเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องเป็นส่วนที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของ

ผู้บริหาร การวางแผนตรวจสอบ การตรวจสอบ และการติดตามผลการตรวจสอบ การพิจารณา
สารสนเทศจึงเป็นไปตามแผนภาพที่ 2 - 3 ดังนี้

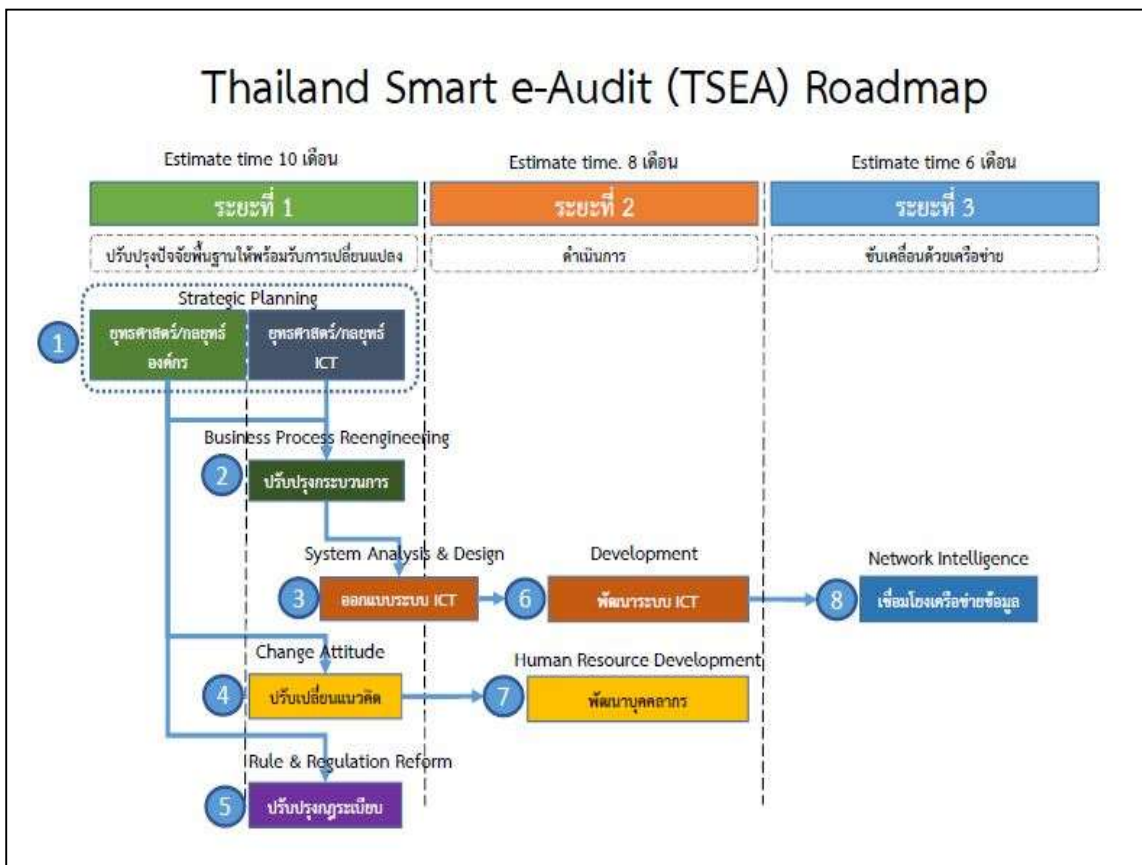
แผนภาพที่ 2 - 3 โครงสร้าง 2 มุมมองเริ่มแรกสำคัญที่สุด

ที่มา : เอกสารการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (สตง.กับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล), 2560

แนวคิดในการตรวจสอบดิจิทัลของสตง. ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานที่ต้องพัฒนาระบบสารสนเทศ พัฒนาบุคลากรให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติงานตรวจสอบในยุคดิจิทัล รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยรับตรวจ โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล ซึ่งการปรับเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ข้างต้น สตง. ต้องมีความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เพื่อทำให้เกิด Smart e-Audit สตง.จึงได้วาง Thailand Smart e-Audit (TSEA) Roadmap ตามแผนภาพดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 - 4 Thailand Smart e-Audit (TSEA) Roadmap

ที่มา : เอกสารการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (สตง.กับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล), 2560

จากแผนเป็นการเตรียมความพร้อมภาพที่ 2 - 4 แสดงถึงการปรับปรุงกระบวนการภายในของ สตง. เพื่อการปรับตัวก่อนการเชื่อมโยงโครงข่ายข้อมูลจากหน่วยงานภายนอก ที่ สตง. จำเป็นต้องใช้ข้อมูลในการตรวจสอบ และข้อมูลที่จะใช้ประกอบการตรวจสอบ โดยในการตรวจสอบที่สำคัญตาม พรป. สตง. พ.ศ.2561 และ พรบ. วินัยการเงินการคลัง พ.ศ.2561 กฎหมายกำหนดให้ สตง. ต้องตรวจสอบรายงานการเงินทั้งประเทศตามที่ พรบ. วินัยการเงินการคลัง พ.ศ.2561 กำหนด ภายใน 180 วันนับแต่วันสิ้นสุดปีงบประมาณหรือสิ้นสุดรอบบัญชี โดยการปฏิบัติงานตรวจสอบดังกล่าว ผู้ตรวจสอบบัญชีจะปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่สภาวิชาชีพกำหนดและผ่านการอนุมัติ

จากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (กบป.) กรมพัฒนาและธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูล ที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ

มาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 (ปรับปรุง) การระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูล ที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ

มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 315 เป็นมาตรฐานแปลมาจากมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ ที่ถูกเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษในเดือนกันยายน ๒๕๕๖ โดย International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) ของ International Federation of Accountants (IFAC) โดยเป็น มาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ รหัส 315 (International Standard on Auditing (IAS) 315 (Revised), Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement through Understanding the Entity and its Environment

โดยมาตรฐานการสอบบัญชีฉบับนี้ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ของผู้สอบบัญชี คือ เพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดทั้งในระดับงบการเงินและในระดับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ โดยการทำความเข้าใจกิจการและสภาพแวดล้อมของกิจการ รวมถึงการควบคุมภายในของกิจการ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการออกแบบวิธีการ และการนำวิธีการไปปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ได้ประเมินไว้

รายละเอียดที่สำคัญของข้อกำหนดในมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบระบบสารสนเทศ มีดังนี้

ผู้สอบบัญชีต้องได้มาซึ่งความเข้าใจในระบบสารสนเทศ (รวมถึงกระบวนการทางธุรกิจที่เกี่ยวข้อง) ที่เกี่ยวข้องกับรายงานทางการเงิน ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้ (อ้างถึงย่อหน้าที่ ก90 - ก92 และ ก95-ก96)

- (ก) ประเภทของรายการในการดำเนินงานของกิจการที่มีนัยสำคัญต่องบการเงิน

(ข) วิธีการปฏิบัติที่อยู่ภายใต้เทคโนโลยีสารสนเทศและระบบที่ปฏิบัติด้วยมือที่ทำให้เกิดรายการ บันทึก ประมวลผล แก้ไขรายการในกรณีที่จำเป็น ผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท และรายงานในงบการเงิน

(ค) การบันทึกรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยข้อมูลประกอบและบัญชีเฉพาะในงบการเงินที่ใช้ในการทำให้เกิด บันทึก ประมวลผล และ รายงานรายการ ทั้งนี้รวมถึงการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องและการผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไป

(ง) วิธีการที่ระบบสารสนเทศใช้รวบรวมเหตุการณ์และเงื่อนไขนอกเหนือจากรายการต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญต่องบการเงิน

(จ) กระบวนการรายงานทางการเงินที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินของกิจการ รวมถึงการประมาณการ ทางบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลที่มีนัยสำคัญ และ

(ฉ) การควบคุมเกี่ยวกับการจัดทำสมุดรายวันทั่วไป รวมถึงสมุดรายวันที่ไม่ได้กำหนดไว้เป็นมาตรฐานที่ใช้บันทึกรายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำ รายการที่ไม่ปกติ หรือ รายการปรับปรุง (อ้างอิงย่อหน้าที่ 93 - 94)

การได้มาซึ่งความเข้าใจในระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงินต้องรวมความเข้าใจในส่วนที่ระบบนั้นเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่เปิดเผยในงบการเงิน ซึ่งรวบรวมจากข้อมูลในสมุดแยกประเภททั่วไปและสมุดแยกประเภทย่อยหรือจากแหล่งข้อมูลอื่น

เทคโนโลยีสารสนเทศยังก่อให้เกิดความเสี่ยงเฉพาะต่อการควบคุมภายในของกิจการ ตัวอย่างเช่น

1. ความเชื่อถือในระบบหรือโปรแกรมที่ประมวลผลไม่ถูกต้อง หรือประมวลข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง หรือทั้งสองประเด็น

2. การเข้าถึงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตอาจมีผลทำให้ข้อมูลเสียหายหรือมีการเปลี่ยนแปลง ข้อมูลที่ไม่เหมาะสม รวมถึงการบันทึกรายการที่ไม่ได้รับอนุมัติหรือที่ไม่เกิดขึ้นจริง หรือการบันทึกรายการที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเสี่ยงดังกล่าว ที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีผู้ใช้หลายคนเข้าสู่ฐานข้อมูลส่วนกลาง

3. โอกาสที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีจะได้รับสิทธิพิเศษในการเข้าถึงข้อมูลที่เกินกว่าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และไม่ปฏิบัติตามระเบียบเรื่องการแบ่งแยกหน้าที่

- 3.1 การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในแฟ้มหลักโดยไม่ได้รับอนุญาต

- 3.2 การเปลี่ยนแปลงระบบหรือโปรแกรมโดยไม่ได้รับอนุญาต

- 3.3 การไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในระบบหรือโปรแกรม สภาวิชาชีพบัญชี

ในพระบรมราชูปถัมภ์ 29 TSA 315 (ปรับปรุง)

3.4 การแทรกแซงโดยการปฏิบัติด้วยมือซึ่งไม่เหมาะสม

3.5 ความเป็นไปได้ที่ข้อมูลจะสูญหายหรือไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเมื่อต้องการ

4. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในเรื่องรายงานทางการเงินซึ่งรวมถึงระบบบัญชี ประกอบด้วย วิธีปฏิบัติและการบันทึกรายการที่ออกแบบและมีไว้เพื่อ :

4.1 ทำให้เกิดรายการ บันทึกรายการ ประมวลผลรายการ และรายงานรายการค้าของกิจการ (รวมถึงเหตุการณ์และเงื่อนไข) และเพื่อเป็นการควบคุมสินทรัพย์ หนี้สิน และ ส่วนของผู้ถือหุ้น

4.2 แก่ไขการประมวลผลรายการที่ไม่ถูกต้อง เช่น การให้ระบบอัตโนมัติเก็บบัญชีพักและ วิธีปฏิบัติในการติดตามจัดการรายการในบัญชีพักให้หมดไปในเวลาที่เหมาะสม

4.3 ดำเนินการและควบคุมการแทรกแซงหรือการข้ามขั้นตอนการควบคุม

4.4 โอนข้อมูลจากระบบประมวลผลรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท

4.5 บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรายงานทางการเงินสำหรับเหตุการณ์และเงื่อนไขที่นอกเหนือจากรายการค้า เช่น ค่าเสื่อมราคา และรายการตัดบัญชีของสินทรัพย์ และการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับชำระของลูกค้าการค้า และ

4.6 ทำให้มั่นใจว่า ข้อมูลที่กำหนดให้มีการเปิดเผยตามแม่บทการบัญชีในการรายงานทางการเงิน ได้มีการรวบรวม บันทึก ประมวลผล สรุป และรายงานอย่างเหมาะสม ในงบการเงิน

สรุป

จากการเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับสดง. และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการตรวจสอบดิจิทัลขึ้น โดยการใช้เทคโนโลยีช่วยในการบริหารจัดการทั้งภายในองค์กร และใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานตรวจสอบในทุกลักษณะงานของสดง. ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบดำเนินงาน หรือการตรวจสอบรายงานทางการเงิน ที่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นอย่างยิ่ง การตระหนักถึงความจำเป็นของการตรวจเงินแผ่นดินในยุคดิจิทัล ทำให้สดง. ได้ประกาศยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล พ.ศ.2561 - 2565 เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของสดง. ซึ่งจากยุทธศาสตร์ดังกล่าวส่งผลให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการทำงานภายในสดง. และเกิดการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

บทที่ 3

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ในยุคดิจิทัลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่ทุกองค์กรต้องปรับตัวให้การดำเนินงานของแต่ละองค์กรยังคงมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสตง. เองก็ต้องทบทวนการดำเนินงานเพื่อปรับตัวและปรับปรุงวิธีการในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ สตง. เช่นเดียวกัน

ในฐานะองค์กรตรวจสอบที่สำคัญของประเทศไทย สตง. จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนการทำงาน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรให้รองรับการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบในยุคดิจิทัลให้ได้ เมื่อคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินได้ประกาศนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ที่เกี่ยวกับงานตรวจสอบของ สตง. ส่งผลให้ สตง. ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบ ซึ่งรายละเอียดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ที่เกี่ยวกับงานตรวจสอบของ สตง. มีดังนี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ที่ได้กำหนดบทบาทการตรวจเงินแผ่นดินที่เชื่อมโยงกับวินัยการเงินการคลังและการดำเนินการตามหน้าที่อาจเกี่ยวข้องกับองค์กรอิสระหรือหน่วยงานอื่น ๆ ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด รวมทั้งหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 (พ.ร.ป. สตง. 2561) มีความแตกต่างจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 (พ.ร.ป. สตง. 2542) โดยใน พ.ร.ป. สตง. 2561 ได้กำหนดคำนิยามที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบ ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในงานตรวจเงินแผ่นดินที่สำคัญ คือ คำนิยาม “ตรวจเงินแผ่นดิน” ซึ่งเดิม พ.ร.ป. สตง. 2542 ไม่มีนิยามคำว่า “ตรวจเงินแผ่นดิน” แต่มีนิยามคำว่า “การตรวจสอบ” ในยุคนั้นแทน โดยการจำกัดความคำว่า การตรวจสอบจะมีขอบเขตที่ไม่กว้างขวางเท่ากับคำนิยามของ การตรวจเงินแผ่นดิน

ตารางที่ 3 - 1 แสดงการเปรียบเทียบนิยามตรวจเงินแผ่นดินกับตรวจสอบ

ตรวจงบประมาณแผ่นดิน พ.ร.บ. สตง. ปี 2561	ตรวจสอบตาม พ.ร.บ. สตง. ปี 2542
<p>ตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึงตรวจการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่ 2. การใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ 3. การตรวจสอบรายงานการเงินของหน่วยตรวจและแสดงความเห็นต่อผลการตรวจสอบ และ 4. การตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ 	<p>การตรวจบัญชี ตรวจการรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจที่ได้มาจากเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ เงินอุดหนุน เงินบริจาค และเงินช่วยเหลือจากแหล่งในประเทศหรือต่างประเทศอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ไม่ว่าเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หรือผลประโยชน์ดังกล่าวจะเป็นของหน่วยรับตรวจหรือหน่วยรับตรวจมีอำนาจหรือสิทธิในการใช้จ่ายหรือใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ เพื่อให้การดังกล่าว เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและแบบแผนการปฏิบัติราชการ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารการเงินของรัฐ และเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และให้หมายความรวมถึงการตรวจสอบอื่นอันจำเป็นแก่การตรวจสอบดังกล่าวด้วย</p>

ที่มา : พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542

จากการกำหนดให้คำนิยามของคำว่าตรวจเงินแผ่นดิน คือ การตรวจสอบที่รวมถึงการตรวจสอบอื่นที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. สตง. ปี 2561 นี้ เมื่อพิจารณารายมาตราต่าง ๆ ได้พบข้อกำหนดที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้น ดังนี้

มาตรา 6 ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการและผู้ว่าการต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือองค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่ผู้ว่าการเห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการโดยข้อเสนอแนะของผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการโดยข้อเสนอแนะของผู้ว่าการเห็นว่าการดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือผู้ว่าการอาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่นด้วย ให้คณะกรรมการปรึกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ ในการประชุมดังกล่าวให้ผู้ว่าการร่วมประชุมด้วย และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว

มาตรา 7 ภายใต้บังคับวรรคสาม (ของมาตรา 6) ในกรณีที่มิหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการใช้จ่ายเงินแผ่นดินมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม และเป็นกรณีที่ผู้ว่าการไม่มีอำนาจจะดำเนินการใดได้ ให้ผู้ว่าการแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณีเพื่อทราบ และดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของหน่วยงานอื่นนั้น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ว่าการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินแผ่นดินแล้วมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีพฤติการณ์อันเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ให้ผู้ว่าการแจ้งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติทราบ และให้มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด การไต่สวนเบื้องต้นดังกล่าวต้องไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในฐานะพนักงานไต่สวนหรือเข้าตรวจสอบสำนวนการไต่สวนของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เมื่อผลการไต่สวนเบื้องต้นปรากฏเป็นประการใดให้ส่งสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อ

พิจารณาดำเนินการต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเห็นว่าการดำเนินการของผู้ว่าการจะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะแจ้งให้ผู้ว่าการยุติการดำเนินการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา 87 ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจที่มีหน้าที่และอำนาจบริหารจัดการ ดูแลรักษา และติดตามทรัพย์สินของแผ่นดิน ละเว้นหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยรับตรวจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยให้หน่วยรับตรวจชี้แจงเหตุผลหรือแจ้งผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป หรือในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าการมีอำนาจดำเนินการอย่างใดต่อไป ก็ให้ผู้ว่าการดำเนินการไปตามนั้น

มาตรา 88 ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำความผิดประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการ มีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย หรือตรวจสอบพบว่าคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการหรือรู้ว่ามี การกระทำความผิดดังกล่าวแล้วแต่มิได้สั่งยับยั้ง หรือพบว่า มีเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณโดยรู้ว่ามี การดำเนินการดังกล่าว ให้ผู้ว่าการแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ารายงานและเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการจัดส่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนหรือสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา 91 ให้ผู้ว่าการตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบไปยังหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 27 (2)

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในมาตรฐานการตรวจสอบที่เป็นสากล และการเปลี่ยนแปลงไปกับกระแสโลกาภิวัตน์ของการก้าวเข้าสู่ยุคการบริหารจัดการโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ การประมวลผลข้อมูลทางการตลาด

ข้อมูลการผลิต ข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทางบัญชี และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องมีความรวดเร็ว เพื่อให้ผู้บริหารได้ใช้ประโยชน์เพื่อการตัดสินใจได้ทันทั่วทั้งที่ ข้อมูลต่าง ๆ ของทางราชการก็เช่นกัน ความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องทราบข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารและกำหนดทิศทางของการพัฒนาและการเจริญเติบโตของประเทศ ส่งผลให้เกิดการปรับการจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลของทางภาครัฐด้วยระบบสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ซึ่งถือเป็นมาตรการเร่งด่วนที่รัฐบาลพยายามเร่งผลักดันให้เกิดอย่างเป็นรูปธรรมให้ได้ ในการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีความจำเป็นต้องปรับระบบการตรวจสอบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาครัฐเช่นกัน รวมทั้งข้อกำหนดทางกฎหมายทั้งในส่วนของ พ.ร.บ. สตง. และของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งบ่งบอกให้เห็นภาระงานตรวจสอบของ สตง. ที่เพิ่มขึ้น และเปลี่ยนแปลงไปตามที่ปรากฏในรายมาตราต่าง ๆ ของกฎหมายตามที่กล่าวข้างต้น ไม่ว่าจะเป็น การขยายจำนวนหน่วยรับตรวจที่ต้องตรวจทั้งหมด การเพิ่มหน้าที่และอำนาจในการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืน

หน้าที่และอำนาจ ภารกิจ พันธกิจ และวิสัยทัศน์

ด้วย สตง. มีโครงสร้างการแบ่งแยกหน้าที่และอำนาจออกเป็น 3 ระดับ คือ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และ หน้าที่และอำนาจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีข้อกำหนดของกฎหมายตามรายมาตรา ดังต่อไปนี้

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (1) วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน
- (2) กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
- (3) กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม (1) และ (2) และตามกฎหมายว่าด้วย

วินัยการเงินการคลังของรัฐ

(4) ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

(5) ส่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(6) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่นในการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานตาม (2) ให้คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

มาตรา 53 ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

(2) ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ

(3) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม (1) และ (2)

(4) กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม (3) ในการตรวจเงินแผ่นดินสำหรับหน่วยรับตรวจสอบตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจสอบ”

ตามมาตรา 4 (7) ให้ตรวจเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจสอบตามบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจสอบ” ตามมาตรา 4 (1) (2) (3) (4) หรือ (6) ว่ามีการใช้จ่ายไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่

มาตรา 54 นอกจากหน้าที่และอำนาจตามมาตรา 53 ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(1) กำหนดแผนการตรวจสอบประจำปีเพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติและเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

(2) ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(3) ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

(4) แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ

(5) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(6) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่าง ๆ เพื่อช่วยการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(7) จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(8) มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตาม (2) (3) และ (4) และมาตรา 7 วรรคสาม รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว

(9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย การกำหนดแผนการตรวจสอบตาม (1) ต้องสอดคล้องกับนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 59 สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติกรรมและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น
- (2) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกรรมการ และผู้ว่าการ
- (3) ดำเนินการเพื่อให้หน่วยรับตรวจมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ
- (4) จัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงาน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการตรวจสอบ
- (5) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
- (6) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ หรือข้อท้วงติง และพิจารณาเห็นชอบก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีทราบ
- (7) ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจตามข้อเสนอแนะของสำนักงาน
- (8) รวบรวมคำสั่งของผู้ว่าการและเจ้าหน้าที่ที่มีถึงหน่วยรับตรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาวางหลักเกณฑ์ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นมาตรฐาน รวมถึงเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจและประชาชนทราบ
- (9) เผยแพร่ผลการตรวจสอบให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด
- (10) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือที่คณะกรรมการหรือผู้ว่าการมอบหมาย

จากข้อกำหนดที่ระบุอยู่ในกฎหมายหลักของ สตง. รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 หรือร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ. ที่กำหนดให้ สตง. มีหน้าที่และอำนาจตามที่กล่าวข้างต้น ในปี พ.ศ.2560 สำนักการตรวจเงินแผ่นดินได้ประกาศวิสัยทัศน์และพันธกิจ ตามยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล(พ.ศ.2561 - พ.ศ.2565) ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision) ของ สตง. คือ องค์การธรรมาภิบาลชั้นนำด้านการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ”

พันธกิจ (Mission) คือ

1. ตอบสนองต่อนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ด้วย

ระบบ การบริหารจัดการที่ดี และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ

2. ปรับปรุงการบริหารจัดการภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และงานตรวจสอบการเงินแผ่นดินด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

3. การปรับปรุงกระบวนการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี และการรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปีให้มีความรวดเร็ว ทันต่อการใช้งานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

4. สร้างเครือข่าย มาตรการ และรูปแบบการเชื่อมโยงข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการตรวจสอบ และการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ค่านิยมร่วมองค์กร คือ ยืนหยัดในความถูกต้อง (Insist on accuracy) และยืนยงในมาตรฐานสูงสุด (Insist On the highest standard)

จากหน้าที่และอำนาจที่เพิ่มขึ้นตาม พรบ.สตง. 2561 และข้อกำหนดที่ สตง.ต้องตรวจสอบรายงานการเงินของทุกหน่วยรับตรวจ โดยมีกำหนดระยะเวลาตรวจสอบที่ไม่สอดคล้องกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ สตง.ที่มีอยู่ ณ วันที่ 3 เมษายน 2561 ซึ่งกรอบอัตรากำลังและอัตรากำลังข้าราชการ สตง. ที่มีอยู่จริงในการปฏิบัติงานตรวจสอบรายงานการเงินทั่วประเทศ นั้น มีจำนวนที่ปฏิบัติอยู่ในส่วนกลางและ 3 ภูมิภาค ดังนี้

ตารางที่ 3 - 2 แสดงอัตรากำลังข้าราชการ สตง. ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

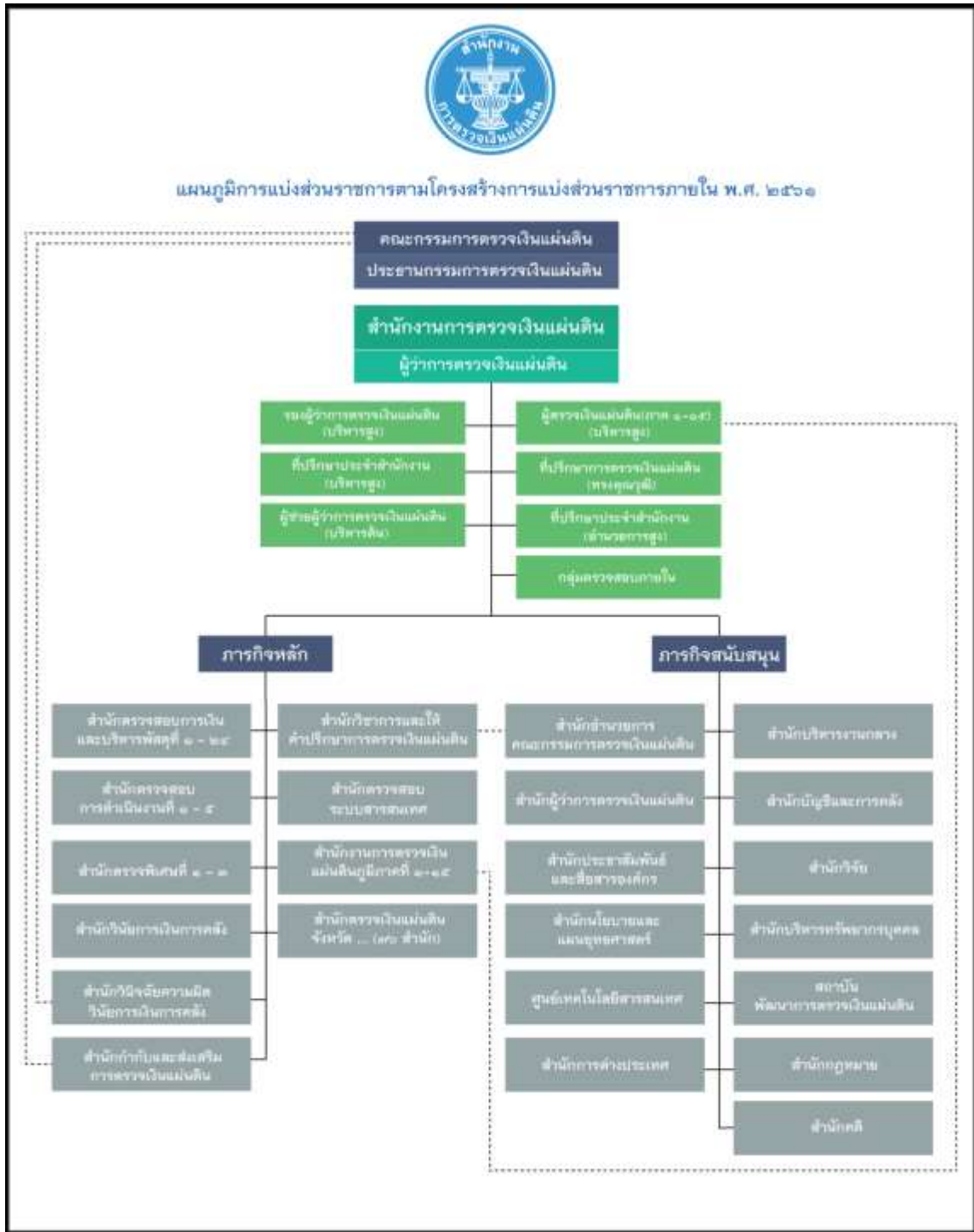
สำนักตรวจสอบ	กรอบอัตรากำลัง (คน)	อัตรากำลังที่มีอยู่จริง (คน)
สำนักตรวจสอบในส่วนกลาง	715	698
สำนักตรวจสอบในส่วนภูมิภาค	<u>1,058</u>	<u>893</u>

รวม	<u>1,773</u>	<u>1,591</u>
-----	--------------	--------------

ที่มา : สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2561

จากจำนวนผู้ตรวจสอบที่มีอยู่จริง 1,591 คน ที่ต้องรับผิดชอบตรวจสอบรายงานการเงินทั่วทั้งประเทศ เพื่อแสดงความเห็นต่อรายงานการการเงินดังกล่าวภายใน 180 วันหลังวันสิ้นปีงบประมาณ หรือหลังวันสิ้นรอบปีบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงประกาศปรับโครงสร้างองค์กร โดยแยกภาระหน้าที่การตรวจสอบรายงานการการเงินระดับกรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ทุนหมุนเวียน กรุงเทพมหานครและหน่วยงานลักษณะอื่นๆ ที่มีสำนักงานใหญ่ในส่วนกลางให้สำนักงานตรวจสอบในส่วนกลาง และให้ภาระหน้าที่การตรวจสอบรายงานการการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 7,852 หน่วย เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดต่างๆ สตง. และได้มีการตั้งสำนักงานวิชาการและให้คำปรึกษาการตรวจเงินแผ่นดินขึ้น เพื่อปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ตามมาตรา 27 และมาตรา 57 ของ พรบ. สตง. 2561 และตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยรับตรวจ โดยแผนภาพการแบ่งส่วนราชการตามโครงสร้างแบ่งส่วนราชการภายใน พ.ศ.2561 มีดังนี้

แผนภาพที่ 3 - 1 แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน พ.ศ.2561

ที่มา : สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2561

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 240 (1) และ (3) บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและกำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน โดยกำหนดนโยบายนั้นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มาตรา 28 บัญญัติให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินประจำปีและนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินระยะยาว ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทิศทางและเป้าหมายการตรวจเงินแผ่นดิน
2. ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดิน
3. การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพรวดเร็ว

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินระยะยาว โดยมีระยะเวลา 5 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.2565 ซึ่งมีสาระสำคัญใน 4 ด้าน คือ

1. ทิศทางและเป้าหมายในภาพรวม
2. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ว่าการตรวจเงิน
3. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวกับสำนักงานการตรวจแผ่นดิน
4. นโยบายด้านความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของการตรวจเงินแผ่นดิน

ทั้งนี้จะขอประเด็นเฉพาะนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับสำนักตรวจสอบสารสนเทศ ดังนี้

1. ทิศทางและเป้าหมายในภาพรวม

1. การตรวจเงินแผ่นดินต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐ แผนนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ ความคุ้มค่า ความสงบเรียบร้อย ความไว้วางใจของสาธารณชน ความสุจริตในการดำเนินงาน

2. ในตรวจเงินแผ่นดิน เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และ หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน สากลที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และต้องให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจได้ชี้แจงเหตุผล และแสดงพยานหลักฐาน

3. ในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องมีภาพลักษณ์ ต่อสาธารณชนในฐานะองค์กรมืออาชีพ

4. การให้คำปรึกษาหรือความเห็นต่อร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบทางการเงินการคลังตามที่ ฝ่ายนิติบัญญัติหรือหน่วยงานของรัฐร้องขอ จะต้องไม่มีลักษณะเป็นการชี้แนะ หรือทำให้เกิดการคาดการณ์ หรือ ทำให้สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อตรวจพบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

5. จัดให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการให้ความรู้ คำแนะนำ

เกี่ยวกับ การตรวจเงินแผ่นดินแก่หน่วยรับตรวจและภาคประชาชน

6. ส่งเสริม ให้ความและให้ความเห็นต่อวิธีปฏิบัติทางบัญชีภาครัฐ เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน

7. ผลักดันให้มีแผนปฏิบัติการร่วมระหว่างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางการจัดท่างการเงินรวมในระดับกระทรวงของ หน่วยรับตรวจที่เป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และจัดท่างการเงินรวมของ หน่วยรับตรวจที่เป็นราชการ ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งงบการเงินรวมของหน่วยรับตรวจอื่น อันจะทำให้ การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

2. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินหัวข้อมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศในส่วนการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินด้านการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. พัฒนาระบบบริหารและการจัดการทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถทางการตรวจเงินแผ่นดิน และเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัล ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาประเทศไทยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการเข้าสู่การพัฒนายุคประเทศไทย 4.0

2. ส่งเสริมและสนับสนุนในการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินผล ติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ในการบริหารเงินแผ่นดินที่ตอบสนอง ต่อการนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Auditing Sustainable Development Goals)

3. พัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management System -DBMS) ที่ใช้ ในการตรวจสอบให้เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนเสริมสร้าง ทักษะให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics)

4. เสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่ดีกับรัฐสภาโดยแสดงบทบาทหลักในการ ให้คำปรึกษา แนะนำ การให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการเงินแผ่นดิน พร้อมทั้ง เสนอแนะต่อ รัฐสภาเกี่ยวกับการบริหารการเงินการคลังของรัฐบาล การใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัย การเงินการคลังของรัฐ

5. ผลักดันให้หลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินของทุกลักษณะงาน สอดคล้องกับ มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (The International Standards of Supreme Audit Institutions : ISSAIs) รวมทั้งให้ความสำคัญ

กับการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินสากล

6. พัฒนาคู่มือแลแนวทางการตรวจสอบให้สอดคล้องกับการตรวจสอบแต่ละด้านตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561

3. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3.1 ทิศทางและเป้าหมาย

3.1.1 ส่งเสริมและธำรงไว้ซึ่งเกียรติภูมิของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมุ่งพัฒนาองค์กร ให้เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ รวมทั้งการยกระดับให้เป็นองค์กรชั้นนำด้านการตรวจสอบในระดับสากล

3.1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้หน่วยรับตรวจมีความรู้ความเข้าใจ ในหน้าที่ที่ต้องรักษาวินัยการเงินการคลัง และปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ

3.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและการพัฒนา ศักยภาพด้านวิชาการและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งปลูกฝังจิตสำนึกและยกระดับจริยธรรม ศีลธรรมของเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นให้มีคุณภาพ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการตรวจเงินแผ่นดิน

3.1.4 ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยทั้งภายในและภายนอกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในด้านการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งด้านที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกำหนดประเด็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

3.1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงาน ต่างประเทศหรือหน่วยงานระหว่างประเทศเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งในด้านการตรวจสอบ ด้านการ พัฒนาศักยภาพบุคลากร รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน กับหน่วยงานดังกล่าว

3.2 ผลสัมฤทธิ์ในการตรวจเงินแผ่นดินด้านการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3.2.1 เจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความรู้ความเข้าใจ มีจิตสำนึก จริยธรรมและคุณธรรม เป็นผู้มีศักยภาพในงานด้านการตรวจเงินแผ่นดิน

3.2.2 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีการศึกษาวิจัยด้านการตรวจเงินแผ่นดินอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง พร้อมทั้งนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิจัย ที่มุ่งเน้นการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2.3 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงาน ต่างประเทศหรือหน่วยงานระหว่างประเทศ ได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในด้านวิชาการและประสบการณ์ ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน

3.3 การพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินด้านการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3.3.1 ปรับปรุงโครงสร้างภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้สอดคล้องกับหน้าที่ และอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

3.3.2 ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพด้านการตรวจเงินแผ่นดินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยจัดให้มีหลักสูตร‘ฝึกอบรมที่มีความหลากหลายเพื่อเปิดมุมมองและเกิดประโยชน์รอบด้านต่อการทำงาน ตรวจเงินแผ่นดิน

จากนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ประกาศไว้ ถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศต้องปฏิบัติตามและดำเนินการให้นโยบายดังกล่าวสัมฤทธิ์ผล เนื่องจากในหลายๆหัวข้อเกี่ยวข้องกับสำนักตรวจสอบสารสนเทศโดยตรง เช่น นโยบายการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัล ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวทางการพัฒนาประเทศไทยด้วยยุทธศาสตร์ชาติ และการเข้าสู่การพัฒนาประเทศไทย 4.0. ส่งเสริมและสนับสนุนในการเตรียมความพร้อม และนโยบายในการพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูล (Database Management System -DBMS) ที่ใช้ในการตรวจสอบให้เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนเสริมสร้าง ทักษะให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารระดับสูงมีความเข้าใจและสนับสนุนการดำเนินการของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ

ยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2561 - 2565)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ประกาศใช้ยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2561 - 2565) เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจ การขับเคลื่อนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายใต้สถานการณ์ในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2561 - 2565) เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการวางกรอบทิศทางการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ขององค์กร ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

เป็นจำนวน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการดำเนินการตรวจสอบและการบริหารจัดการพื้นฐาน
ภายในใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปรับปรุงวิธีการจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่และเพิ่มปริมาณข้อมูลและ
องค์ความรู้ในองค์กร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงการเชื่อมต่อกับหน่วยรับตรวจ ตัวแทนหน่วยรับตรวจและขยาย
เครือข่ายข้อมูล

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ

เมื่อวิเคราะห์ถึงมุมมองในแต่ละด้านของยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์จึงพบว่ามี
3 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศในหลายหัวข้อ ดังนี้

**ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการดำเนินการตรวจสอบและการบริหารจัดการ
พื้นฐานภายในใหม่**

1. เพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว
2. ดำเนินงานโครงการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินอิเล็กทรอนิกส์แบบบูรณาการ
(Thailand Smart e-Audit)
3. จัดทำมาตรฐานสำหรับกระบวนการทำงานในแต่ละกิจกรรมและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
4. เพิ่มความรู้ ทักษะ ความสามารถของเจ้าหน้าที่
5. ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

**ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปรับปรุงวิธีการจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่และเพิ่มปริมาณข้อมูล
และองค์ความรู้ในองค์กร**

1. เพิ่มชั่วโมงการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่แต่ละคน
2. สร้างแรงจูงใจในการสร้างองค์ความรู้
3. เพิ่มความรู้ ทักษะ ความสามารถของเจ้าหน้าที่
4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการความรู้
5. ค้นหาผู้เชี่ยวชาญและผู้มีความรู้แบบลึกลับ (Deep Smart) ภายในองค์กร

**ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงการเชื่อมต่อกับหน่วยรับตรวจ ตัวแทนหน่วยรับตรวจ และ
ขยายเครือข่ายข้อมูล**

1. ลดความล่าช้าและความผิดพลาดในการรับข้อมูลจากตัวแทนหน่วยรับตรวจและ
หน่วยรับตรวจ
2. เพิ่มความรวดเร็วในการสรุปผลการดำเนินงานได้ครอบคลุมทุกมิติ

3. เพิ่มความสามารถในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหา และติดตามผลได้อย่างรวดเร็วทันกาล

4. เพิ่มความรอบคอบ และความถูกต้องในงานตรวจสอบ
5. กำหนดรูปแบบมาตรฐานข้อมูลด้านงานตรวจสอบ
6. ออกแบบกระบวนการรับส่งข้อมูลกับตัวแทนหน่วยรับตรวจ
7. ออกแบบกระบวนการรับส่งข้อมูลกับหน่วยรับตรวจ
8. ออกแบบกระบวนการรับส่งข้อมูลกับหน่วยงานพันธมิตร
9. ออกแบบการรายงานผลการดำเนินงานใหม่
10. ใช้ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange)

ในการรับ ข้อมูลจากตัวแทนหน่วยรับตรวจ

11. ติดตั้งเครื่องแม่ข่ายที่ตัวแทนหน่วยรับตรวจ
12. พัฒนาระบบการรับส่งข้อมูลกับหน่วยรับตรวจ
13. พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง
14. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
15. จัดหาอุปกรณ์เคลื่อนที่ในการเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Mobile Internet Device) ให้เจ้าหน้าที่

ให้เจ้าหน้าที่

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ถือเป็นยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนหน่วยรับตรวจให้มีความเข้มแข็งขึ้น โดยเป็นยุทธศาสตร์เพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยรับตรวจ เช่น ช่วยให้หน่วยรับตรวจส่งรายงานและข้อมูลตรงเวลา มีความมั่นใจในการดำเนินการ เพิ่มความสัมพันธ์และความพึงพอใจระหว่างหน่วยรับตรวจกับ สตง. มีการออกแบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ เป็นต้น

จากยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2561 - 2565) ที่กล่าวข้างต้น จึงเป็นการย้ำให้เห็นว่า ความพยายามในการผลักดันการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น รวมทั้งนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานภายในด้วย สำหรับยุทธศาสตร์ที่ 3 นับเป็นยุทธศาสตร์ที่แสดงถึงการสนับสนุนและการเห็นความสำคัญของการมีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่กล่าวมานี้จึงเป็นหลักในการแปลงลงสู่แผนในที่สุด เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างพันธกิจ วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์/กลยุทธ์จึงของแสดงตารางความสัมพันธ์ได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 - 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง พันธกิจ วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์/กลยุทธ์

มุมมอง	พันธกิจ	วิสัยทัศน์	ยุทธศาสตร์ที่ 1	ยุทธศาสตร์ที่ 2	ยุทธศาสตร์ที่ 3	ยุทธศาสตร์ที่ 4
			ปรับปรุงระบบการดำเนินการตรวจสอบและ การบริหารจัดการพื้นฐานภายในใหม่	ปรับปรุงวิธีการจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ เพิ่มปริมาณข้อมูลและองค์ความรู้ในองค์กร	ปรับปรุงการเชื่อมต่อกับหน่วยรับตรวจ ตัวแทนหน่วยรับตรวจและขยายเครือข่ายข้อมูล	ปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ
			กลยุทธ์	กลยุทธ์	กลยุทธ์	กลยุทธ์
ด้านการเงิน		เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ	F1. เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้เงินงบประมาณขององค์กร	F1. ลดต้นทุนในการดำเนินงานตรวจสอบ	F1. เพิ่มความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณของ หน่วยรับตรวจมากขึ้น	F1. การจัดสรรงบประมาณประจำปีของฝ่ายบริหาร มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น F2. การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างคุ้มค่า
ด้านผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	ตอบสนองต่อนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ด้วยระบบการบริหารจัดการที่ดี และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ		C1. เจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้น C2. คณะผู้บริหารมีความพึงพอใจในการดำเนินงานตามนโยบายเพิ่มมากขึ้น C3. คณะผู้บริหารมีความมั่นใจในการใจเพิ่มมากขึ้น C4. เพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว C5. ส่งเสริมภาพลักษณ์องค์กรให้ดีขึ้น C6. ลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานตรวจสอบ	C1. หน่วยรับตรวจ ภาคเอกชน ภาคประชาชน มีความเข้าใจในการตรวจสอบและการใช้เงินงบประมาณที่ ถูกต้องเพิ่มขึ้น C2. ลดระยะเวลาในการประชุมแก้ไขปัญหาภายในกระบวนการทำงาน C3. ลดความผิดพลาดในการดำเนินงานตรวจสอบและการบริหารงาน C4. ลดระยะเวลาในการดำเนินงานตรวจสอบ C5. เพิ่มความสามารถและมุมมองใหม่ๆ สำหรับคณะผู้บริหารต่อการจัดการองค์กร C6. ลดระยะเวลาในการบริหารจัดการภายในองค์กร C7. การตัดสินใจในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น	C4. เพิ่มความรอบคอบและความถูกต้องในงานตรวจสอบ C5. หน่วยรับตรวจมีความรอบคอบในการใช้เงินงบประมาณมากขึ้น C6. ประชาชนและภาคเอกชนมีความไว้วางใจ และ เชื่อมั่นในความโปร่งใสขององค์กรและหน่วยรับตรวจมากขึ้น	C1. เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของหน่วยรับตรวจ C3. หน่วยรับตรวจมีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้นในการดำเนินงาน C4. เพิ่มระดับความสัมพันธ์และระดับความพึงพอใจระหว่างหน่วยรับตรวจกับองค์กร C5. สังคมมีส่วนร่วมในการตรวจสอบมากขึ้น
455ด้านกระบวนการภายใน	ปรับปรุงการบริหารจัดการภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และงานตรวจสอบการเงินแผ่นดินด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นที่ยอมรับ ทั้งในระดับประเทศและในระดับสากลภายใต้หลักธรรมาภิบาล	องค์กรธรรมาภิบาลชั้นนำด้านการตรวจเงินแผ่นดิน	11. ดำเนินงานโครงการพัฒนาการตรวจเงินแผ่นดินอิเล็กทรอนิกส์แบบบูรณาการ (Thailand Smart e-Audit) 12. จัดตั้งคณะกรรมการบริหารแผนกลยุทธ์ 13. เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กร 14. จัดทำมาตรฐานสำหรับระบบการทำงานในแต่ละกิจกรรมและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 15. ปรับปรุงกฎระเบียบภายใน 16. เพิ่มความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน	11. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้องค์กร 12. ออกแบบวิธีการติดตามและให้ผลตอบอย่างเป็นรูปธรรม 13. สร้างกระบวนการนำความรู้มาใช้ซ้ำให้เพิ่มมากขึ้น 14. ปรับปรุงคุณภาพข้อมูลความรู้ให้มีความน่าเชื่อถือ 15. สร้างวิธีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ (Codification approach) 16. ออกแบบรูปแบบการเชื่อมโยงความรู้และแหล่งข้อมูล อ้างอิงประกอบการดำเนินงานจากในประเทศและต่างประเทศ	11. กำหนดรูปแบบมาตรฐานข้อมูลด้านงานตรวจสอบ 12. ออกแบบกระบวนการรับส่งข้อมูลกับตัวแทนหน่วยรับตรวจ 13. ออกแบบกระบวนการรับส่งข้อมูลกับหน่วยรับตรวจ 14. ออกแบบกระบวนการรับส่งข้อมูลกับหน่วยงาน พันธมิตร 15. ออกแบบรายงานผลการดำเนินงานใหม่	11. ออกแบบกระบวนการและหลักเกณฑ์การจัดอันดับความโปร่งใส 12. ออกแบบกระบวนการให้ข้อเสนอแนะ 13. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ 14. ออกแบบกระบวนการบริหารจัดการศูนย์รับแจ้ง (Call Center) 15. ออกแบบกระบวนการบริหารจัดการเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) 16. ออกแบบกระบวนการบริหารจัดการการเรียนรู้ ผ่านที่อิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)
	ปรับปรุงกระบวนการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี และการ รายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปีให้มี ความรวดเร็ว ทันต่อการใช้งาน				C1. ลดความล่าช้าและความผิดพลาดในการรับข้อมูลจากตัวแทนหน่วยรับตรวจและหน่วยรับตรวจ C2. เพิ่มความรวดเร็วในการสรุปผลการดำเนินงานได้ ครอบคลุมทุกมิติ	C2. หน่วยรับตรวจส่งรายงานและข้อมูลตรงเวลา

มุมมอง	พันธกิจ	วิสัยทัศน์	ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับปรุงระบบการดำเนินการตรวจสอบ และ การบริหารจัดการพื้นฐานภายในใหม่	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปรับปรุงวิธีการจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ เพิ่มปริมาณข้อมูลและองค์ความรู้ในองค์กร	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ปรับปรุงการเชื่อมต่อกับหน่วยรับตรวจ ตัวแทน หน่วยรับตรวจและขยายเครือข่ายข้อมูล	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับ ตรวจตรวจ
	ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล				C3. เพิ่มความสามารถในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อ การป้องกัน แก้ไขปัญหาและติดตามผลได้อย่างรวดเร็วทันกาล 15. ออกแบบรายงานผลการดำเนินงานใหม่	
ด้านการเรียนรู้ และเติบโต	สร้างเครือข่าย มาตรการ และรูปแบบการ เชื่อมโยงข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ สำหรับ การตรวจสอบและการติดตามผลการ ดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ตาม ข้อเสนอแนะของสำนักงานตรวจ เงินแผ่นดินด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล		L1. ถ่ายทอดกลยุทธ์องค์กรสู่ระดับปฏิบัติการ L2. เพิ่มประสิทธิภาพในการฝึกอบรม L3. ยกเครื่องการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล L4. ปลุกฝังค่านิยมองค์กร น). สร้างแรงจูงใจและเพิ่มความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ L6. เพิ่มความรู้ ทักษะ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ L7. สร้างบรรยากาศที่ดีในการเปลี่ยนแปลง L8. ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล	L1. เพิ่มชั่วโมงการฝึกอบรม L2. สร้างแรงจูงใจในการสร้างองค์ความรู้ L3. เพิ่มความรู้ ทักษะ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ L4. พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการ ความรู้ L5. ใช้ระบบบันทึกรายงานผลการปฏิบัติงานประจำวัน L6. ค้นหาผู้เชี่ยวชาญและผู้มีความรู้แบบลึก (Deep Smart) ใน องค์กร L7. พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนการตัดสินใจด้าน การ บริหารงาน	L1. ใช้ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange) ในการรับข้อมูลจากตัวแทนหน่วยรับตรวจ L2. ติดตั้งเครื่องแม่ข่ายที่ตัวแทนหน่วยรับตรวจ L3. พัฒนาระบบการรับส่งข้อมูลกับหน่วยรับตรวจ L4. พัฒนาทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูง L5. สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ L6. จัดหาอุปกรณ์เคลื่อนที่ในการเข้าถึงเครือข่าย อินเทอร์เน็ต (Mobile Internet Device) ให้เจ้าหน้าที่	L1. กำหนดกฎหมาย ระเบียบการจัดอันดับความ โปร่งใส L2. สร้างจิตสำนึกที่ดี L3. พัฒนาระบบให้ข้อเสนอแนะ Online L4. ออกกฎหมายคุ้มครองผู้ให้เบาะแสและการให้ ผลตอบแทน L5. ใช้ระบบศูนย์รับแจ้ง (Call Center) L6. ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) L7. เพิ่มความรู้ ทักษะ ความสามารถของหน่วยรับ ตรวจ L8. ใช้ระบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning)

ด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ที่ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 นโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 ไว้ว่า

รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย ยุทธศาสตร์ชาติเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – พ.ศ.2580)

ในวันที่ 13 ตุลาคม 2561 ได้มีการนำยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 - 2580) ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยเนื้อหาของยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายในแต่ละด้าน สำหรับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐถือเป็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม. ในขณะนี้ โดยยุทธศาสตร์ด้านนี้ได้กำหนดให้ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อการพัฒนา นโยบายและการให้บริการภาครัฐ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เพื่อให้สามารถติดต่อราชการได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อยและตรวจสอบได้

ทั้งยังกำหนดให้ภาครัฐต้องทันสมัย คือ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น และทันการเปลี่ยนแปลงใน

อนาคต ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์กรแบบราชการ สามารถยุบ เลิก ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร กฎ ระเบียบได้ตามสถานการณ์ และพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และเสริมสร้างบุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ ในการปฏิบัติหน้าที่และขับเคลื่อนภารกิจยุทธศาสตร์ชาติโดยภาครัฐมีกำลังคนที่เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทำงานในภาครัฐ มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติด้านนี้ยังให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของภาครัฐที่ต้องมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ พร้อมทั้ง ส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสอดส่อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูลแจ้งเบาะแสการทุจริต และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยรัฐต้องจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้ง ส่งเสริม และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ พร้อมทั้ง มีระบบการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ

กำหนดให้การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้ จัดการกับผู้กระทำความผิดทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกระดับอย่างตรงไปตรงมา เป็นธรรม และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งให้การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมปราศจากการแทรกแซงของนักการเมืองและผู้มีอิทธิพล ตลอดจนวางมาตรการคุ้มครองพยาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ต้องกำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดกรณีทุจริตและประพฤติมิชอบอย่าง

จริงจังและรวดเร็ว และให้การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ จัดให้มีกลไกการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยการพัฒนากระบวนการและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการดำเนินงานแบบบูรณาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์

ความสอดคล้องกันระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – 2565 ที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2561 กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 – 2564)

นับว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในหลายเรื่อง ได้แก่ 1. การกำกับกรอบเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาหลักในระยะยาวด้วยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยที่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นกลไกเชื่อมโยงสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาโดยกำหนดเป้าหมายที่จะต้องบรรลุและแนวทางพัฒนาที่ต้องดำเนินการในช่วง 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 2. การปรับเปลี่ยนเรื่องการเชื่อมต่อการเปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติให้มีกรอบและทิศทางในการกำกับที่ชัดเจนขึ้น นั่นคือ แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาในรายละเอียดที่จะเชื่อมต่อการปฏิบัติโดยได้กำหนดแผนงาน/โครงการกลุ่มสำคัญ ๆ ที่ต้องดำเนินการในระดับแผนงานและโครงการสำคัญ ในช่วง 5 ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติโดยใช้กลไกแผนเฉพาะด้านแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560 – 2564 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สตง. มีดังนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 - 2564 ที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาประเทศในส่วนของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทยที่ระบุว่า ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการให้บริการของท้องถิ่นขาดความโปร่งใส ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการทุจริตประพฤติมิชอบในสังคมไทย

การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง โดยมุ่งเน้นในเรื่องการลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐ รวมทั้งประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การปรับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น และการลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้ได้กระทำความผิด

แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย 1. ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาทภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า 2. ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ เพื่อให้การจัดสรรและการใช้จ่ายมีประสิทธิภาพ 3. เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อให้ประชาชนและภาคธุรกิจได้รับบริการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และอำนวยความสะดวกตรงตามความต้องการ 4. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง 5. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อให้สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส และยุติธรรม และ 6. ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

สรุป

จากข้อกำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดหน้าที่และอำนาจของ สตง. ให้มีขอบเขตที่เพิ่มขึ้น ทั้งยังระบุระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบรายงานการเงินอย่างชัดเจน โดย สตง. ต้องดำเนินการตรวจสอบรายงานการเงินของทุกหน่วยรับตรวจทั่วประเทศ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือวันสิ้นรอบปีบัญชี ในขณะที่จำนวนหน่วยรับตรวจกับจำนวนบุคลากรของ สตง. ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์ กล่าวคือ สตง. มีจำนวนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบน้อยในขณะที่หน่วยรับตรวจมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งแม้พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ.2561 จะกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งหมายถึงการอนุญาตให้ใช้ผู้สอบบัญชีอื่นที่ สตง. ให้ความเห็นชอบได้ แต่หากพิจารณากฎหมายจัดตั้งของหน่วยรับตรวจส่วนใหญ่ที่กำหนดให้ สตง. เป็นผู้ตรวจสอบแล้ว ก็จะทำให้เกิดประเด็นปัญหาในข้อกำหนดว่าหน่วยรับตรวจสามารถใช้ผู้สอบบัญชีอื่นได้จริงหรือไม่ ประกอบกับหน่วยรับตรวจส่วนใหญ่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กรมากขึ้นเมื่อเข้าสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งทุกหน่วยงานของรัฐต้องปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้าช่วย เพื่อให้มีการ

ทำงานที่รวดเร็ว ทันท่วงการให้บริการประชาชน และให้มีการใช้ข้อมูลร่วมกัน เพื่อให้เกิดฐานข้อมูลที่สำคัญของประเทศใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจในเชิงบริหารของภาครัฐในฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง

ด้วยจากกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและข้อกำหนดของกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลให้ สตง. ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานภายในเช่นกัน ทำให้เกิดการประกาศโครงสร้างใหม่ของ สตง. ที่มีการตั้งสำนักตรวจสอบที่สำคัญขึ้น คือ สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ และมีการประกาศนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล (พ.ศ. 2561 - 2565) มีการปรับปรุงวิธีการจัดการข้อมูลและองค์ความรู้ใหม่ เพิ่มปริมาณข้อมูลและองค์ความรู้ในองค์กร โดยเริ่มการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการตรวจสอบและมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเชื่อมต่อกับหน่วยรับตรวจ ตัวแทนหน่วยรับตรวจและขยายเครือข่ายข้อมูลเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่หน่วยรับตรวจจัดทำขึ้นโดยทันที เพื่อเกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานและลดค่าใช้จ่ายทางด้านเอกสารและการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ การปรับปรุงการดำเนินการภายในองค์กรทุก ๆ ด้านของ สตง. ก็ด้วยมุ่งหวังในการทำหน้าที่ขององค์กรตรวจสอบของชาติได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย สามารถดูแลตรวจสอบใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินให้มีวินัยทางการเงินและการคลัง รวมทั้งสามารถให้ข้อมูลกับรัฐบาลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินโครงการหรือปรับปรุงการดำเนินการได้อย่างทันกาล

บทที่ 4

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการตรวจสอบดิจิทัล

จากการเปลี่ยนแปลงในหน้าที่และอำนาจของ สตง. ตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้ สตง. มีบทบาทและหน้าที่เพิ่มขึ้น เช่น นอกจากจะต้องทำหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งจะตรวจการใช้จ่ายเงินว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีแล้ว ยังต้องตรวจสอบว่าการใช้จ่ายเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมทั้งการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่อรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจด้วย ในขณะที่หน่วยรับตรวจเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากมาอย่างต่อเนื่อง แต่อัตรากำลังทางด้านการตรวจสอบกลับไม่ได้มีการเพิ่มขึ้นให้สอดคล้องกับปริมาณงาน และผลจากข้อกำหนดทางกฎหมาย 2 ฉบับ หลัก คือ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ที่ระบุไว้ใน

มาตรา 91 ให้ผู้ว่าการตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบไปยังหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 27 (2) มาตรา 70 ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมีใช้ปีงบประมาณซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินและงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด และ พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยการเงินการคลัง พ.ศ.2561 ที่ระบุไว้ใน

มาตรา 70 ในกรณีที่มีความจำเป็น หน่วยงานของรัฐจะขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมีใช้ปีงบประมาณก็ได้ และกระทรวงการคลังจะกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐนั้น

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง ตามวรรคสองให้หน่วยงานของรัฐนำเสนอรายงานตามวรรคหนึ่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ และนำเสนอกระทรวงการคลังด้วย

มาตรา 71 ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามมาตรา 70 ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณหรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง โดยให้

ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

ข้อกำหนดดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงแนวทางและการวางแผนการตรวจสอบของ สตง. จากเดิมการอย่างเป็นสาระสำคัญ กล่าวคือ จากการที่นโยบายภาครัฐที่กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทำให้เกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ เป็นจำนวนกว่า 7,000 แห่ง และมีหน่วยงานลักษณะอื่นๆ ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเป็นจำนวนมาก ทำให้ก่อนประกาศพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 และพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยการเงินการคลัง พ.ศ.2561 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินวางนโยบายในการตรวจสอบไว้คือ กำหนดให้จัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี โดยให้ทุกสำนักตรวจสอบเลือกหน่วยรับตรวจขึ้นมาตรวจสอบในแต่ละปี จากการประเมินความเสี่ยง เพื่อคัดเลือกหน่วยรับตรวจที่เข้าเงื่อนไขมีความเสี่ยงในการตรวจสอบสูง และกำหนดให้เลือกหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกหน่วยงานขึ้นตรวจสอบให้หมดภายใน 5 ปี การกำหนดให้มีการเลือกหน่วยรับตรวจขึ้นตรวจสอบนั้น เกิดจากการตรวจสอบตามอัตรากำลังที่มีอยู่จริงในขณะนั้นๆ ประกอบกับการขาดระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอต่อการวางแผนการตรวจสอบในแต่ละหน่วยรับตรวจที่มีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

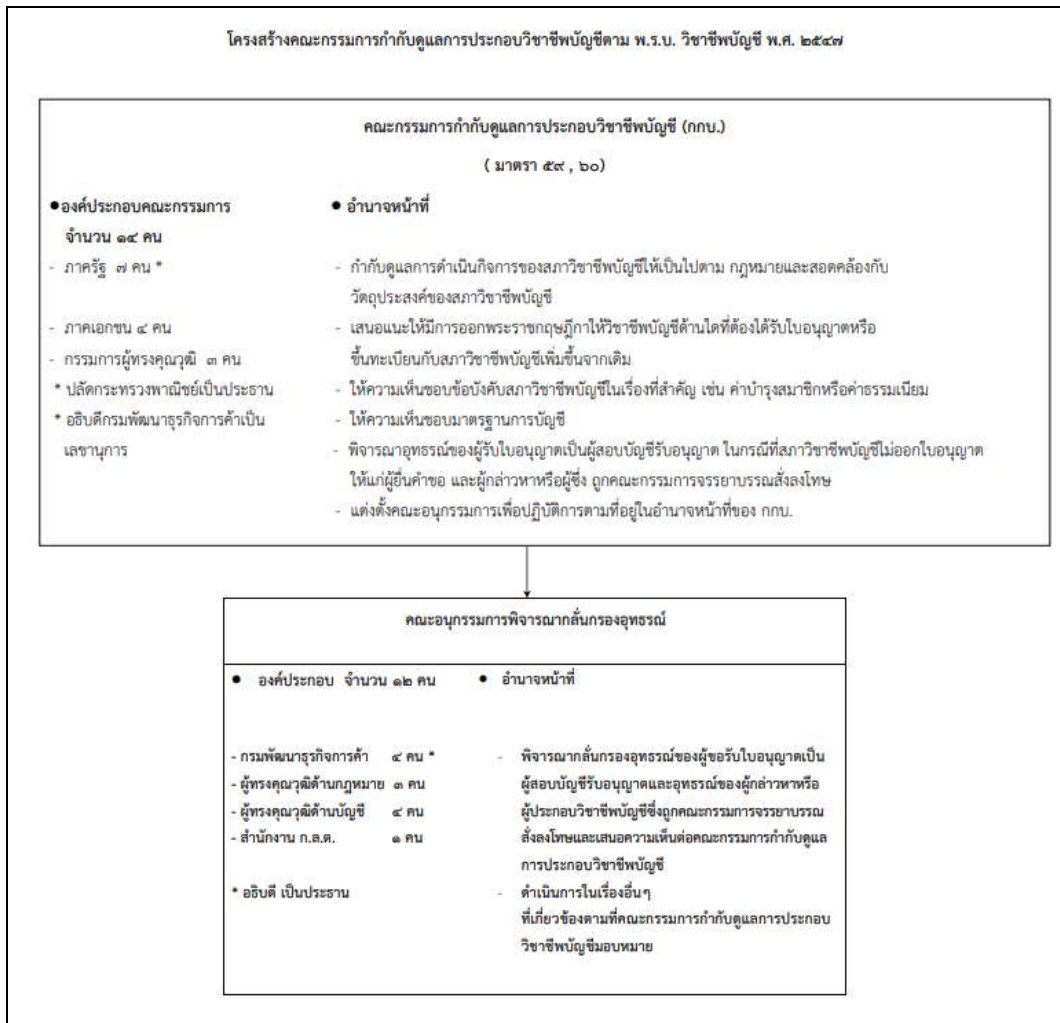
แต่กฎหมายทั้งสองฉบับที่กล่าวข้างต้นได้เปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานทางวิชาชีพเป็นอย่างมาก เมื่อการออกกฎหมายได้กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานตรวจสอบไว้อย่างชัดเจน คือ การกำหนดให้ สตง. ต้องตรวจสอบรายงานการเงินที่ถูกส่งมาทุกรายงานการเงินและแจ้งผลการตรวจสอบรายงานการเงินภายใน 180 วัน นับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชี โดยให้หน่วยรับตรวจจัดส่งรายงานการเงินให้ สตง. ตรวจสอบภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นรอบปีบัญชี นั้นหมายถึงการปฏิบัติงานตรวจสอบภายหลังการรับรายงานการเงินจะมีเวลาเพียง 90 วัน เท่านั้น สำหรับรายงานการเงินจากหน่วยรับตรวจทั่วประเทศ การกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานดังกล่าวไม่คำนึงถึงความเป็นไปได้และข้อจำกัดของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อีกทั้งการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีเป็นงานวิชาชีพสอบบัญชี ที่มีมาตรฐานการสอบบัญชีกำกับกับการปฏิบัติงาน เช่น มาตรฐานการสอบบัญชีและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีอย่างชัดเจน อีกทั้งมีองค์กรควบคุมกำกับดูแลที่เป็นสากล คือ International Auditing and Assurance Standard Board (IAASB) ซึ่งทั่วโลกยอมรับ มีคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี (กกบ.) ที่กำหนดให้มีขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 มาตรา 59 ที่มีองค์กรประกอบคณะกรรมการมาจากภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนรวม 14 คน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 60 ของ พรบ. วิชาชีพบัญชีดังกล่าว และมีสภาวิชาชีพบัญชีทำหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลผู้ปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพบัญชีและสอบบัญชีของประเทศไทยมาโดยตลอด โดยการควบคุมกำกับดูแลผู้อยู่ในวิชาชีพบัญชี คือ การกำหนดมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชี ตลอดทั้งการกำหนด

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งคำว่าวิชาชีพบัญชี นั้น หมายถึง วิชาชีพในด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และการบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

สตง. จึงต้องปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่อรายงานการเงินของหน่วยรับตรวจประเภทต่างๆ โดยอยู่ภายใต้ข้อกำหนดแห่งวิชาชีพที่กล่าวข้างต้น และยังต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่เป็นไปตามมาตรฐานระหว่างประเทศของสถาบันการตรวจสอบสูงสุด (ISSAI: International Standard of Supreme Audit Institution) ดังนั้น สตง. จึงมีความจำเป็นทั้งในทางกฎหมายและทางปฏิบัติที่ประเทศไทยในฐานะเป็นสมาชิกของสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (INTOSAI : International Organization of Supreme Audit Institutions) จะต้องเร่งปรับปรุงระบบการตรวจสอบให้ได้มาตรฐานสากล

จากการที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กกบ. ตามที่กล่าวข้างต้น จึงขอแสดงแผนภาพที่อธิบายถึง องค์ประกอบของ กกบ. และอำนาจหน้าที่ ดังนี้

แผนภาพที่ 4 - 1 โครงสร้างคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2561

จากการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดทางกฎหมายดังกล่าวทำให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานและเร่งแก้ไขปัญหาต่างๆภายในองค์กรที่จะทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สามารถช่วยให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วและเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบได้ คือ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าช่วยในการตรวจสอบมากขึ้น ซึ่งเดิมสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีการนำโปรแกรมสำเร็จรูปเข้าช่วยงานตรวจสอบ แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องได้ เนื่องจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยรับตรวจเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีความหลากหลายในการ

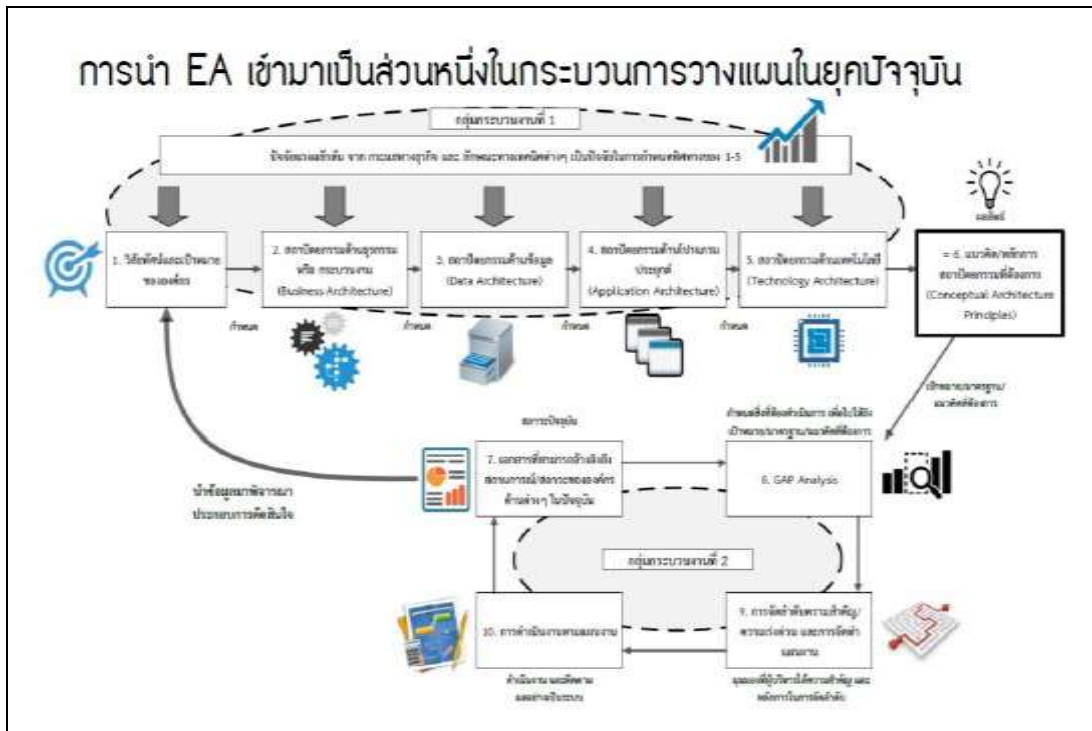
ปฏิบัติงาน และมีจำนวนรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ในขณะที่การรองรับการตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของ สตง. ไม่ได้มีการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้เกิดปัญหาต่อการพัฒนาการตรวจสอบของ สตง. ในยุคดิจิทัล 4.0 โดยเมื่อรวบรวมปัญหาต่าง ๆ ในอดีตพบว่า มีปัญหาที่ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของ สตง. มีดังนี้

1. ปัญหาการขาดแผนพัฒนาดิจิทัลการตรวจเงินแผ่นดินที่ชัดเจนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
2. ปัญหาโครงสร้างภายในองค์กรที่ไม่เอื้อต่อการเพิ่มปริมาณการตรวจสอบ
3. ปัญหาในการพัฒนาระบบงาน เนื่องจากไม่มีการเชื่อมโยงการใช้ประโยชน์ในระบบ และข้อมูลที่มีอยู่ ขาดระบบฐานข้อมูลที่เพียงพอและการเชื่อมต่อฐานข้อมูลกับหน่วยรับตรวจ การไม่มีระบบรองรับการจัดเก็บองค์ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากร ส่งผลให้ขาดการต่อยอดและการพัฒนาการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ
4. ปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังของบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ
5. ปัญหาจำนวนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ประกอบกับประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่รองรับการตรวจสอบในยุคนี้
6. ปัญหาการจัดวางอัตรากำลังที่ไม่เหมาะสม และปัญหาในการพัฒนาอบรมบุคลากรที่ทำการตรวจสอบระบบสารสนเทศ
7. ปัญหาข้อจำกัดในด้านความรู้ความเข้าใจของสำนักบริหารทรัพยากรบุคคลในการกำหนดบุคลากรในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศอย่างแท้จริง ทั้งในเรื่องของการกำหนดคุณสมบัติ และการกำหนดอัตรากำลังให้เหมาะสม
8. ปัญหาอัตราค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบระบบสารสนเทศ ทำให้ไม่เกิดความสนใจสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญที่จำเป็นในการตรวจสอบ จนอาจเกิดปัญหาสมองไหลซึ่งจะทำให้เกิดการชะงักงันของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศได้
9. ปัญหาจากผู้บริหารของ สตง. ขาดความเข้าใจและให้การสนับสนุนและพัฒนาการตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่ได้มีการวางโครงสร้างและเตรียมบุคลากรเพื่อรองรับการตรวจสอบระบบสารสนเทศไว้อย่างเป็นระบบ
10. ปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาระบบการตรวจสอบระบบสารสนเทศ

ในปี พ.ศ.2560 สตง. ได้ตระหนักถึงการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างชัดเจน โดยมีการประกาศยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล มีการกำหนด Roadmap Thailand Smart e-Audit (TSEA) มีการใช้สถาปัตยกรรมการจัดการองค์กร (Enterprise

Architecture - EA) เป็นกรอบในการจัดการและสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศภายในองค์กร และมีแนวคิดในการนำ EA เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการวางแผนในยุคปัจจุบัน โดยแสดงได้ตามแผนภาพดังนี้

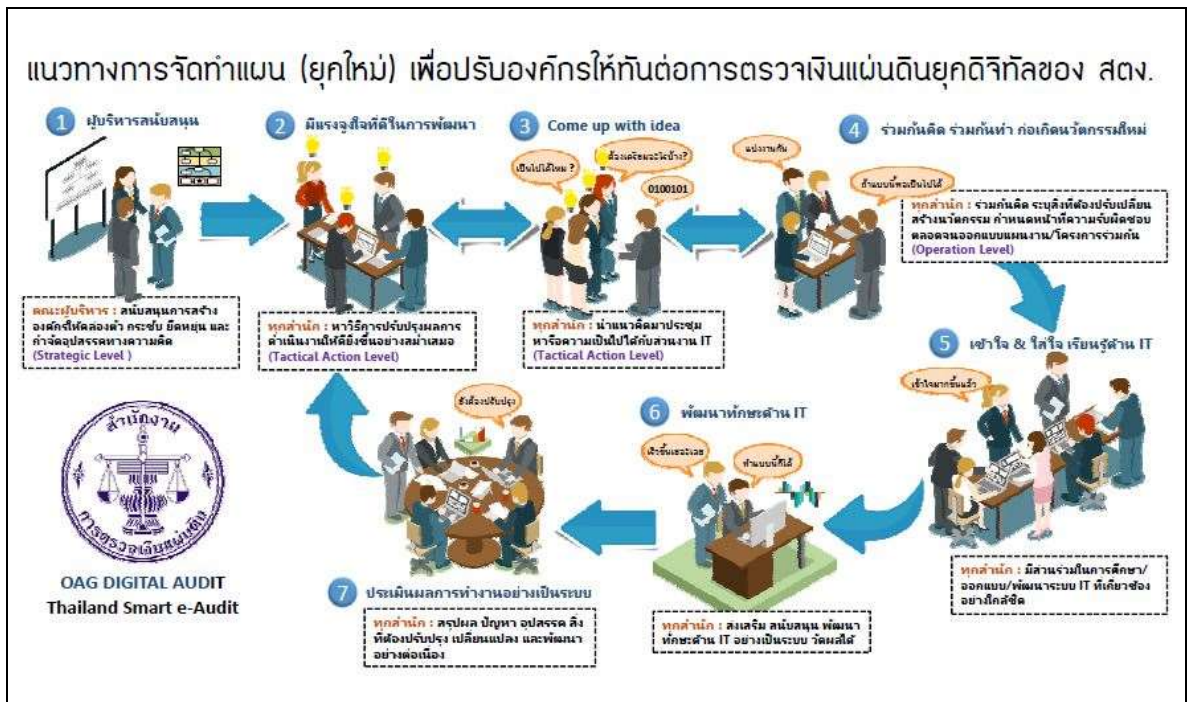
แผนภาพที่ 4 - 2 การนำ EA เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการวางแผนในยุคปัจจุบัน

ที่มา : การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “ สตง. กับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล, 2561

ซึ่งถือเป็นแนวทางในการปรับองค์กรให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีการว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อทำการวิเคราะห์กระบวนการทำงานในอดีต เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของทุกระบบการทำงานของ สตง. ก่อนการปรับปรุงในทุกกระบวนการ จนเกิดการจัดทำแผนเพื่อปรับองค์กรให้ทันต่อการตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัลของ สตง. ขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดทบทวนการดำเนินการของทุกสำนักโดยตนเองพร้อมกับสรุปปัญหาจากการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการหาสิ่งที่ต้องปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างทันยุคตลอดเวลา แนวทางการจัดทำแผนเพื่อปรับองค์กรปรากฏตามแผนภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 4 - 3 แนวทางการจัดทำแผนเพื่อป้องกันภัยต่อการตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัลของ สตง.

ที่มา : การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “ สตง.กับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล, 2561

นอกจากความพยายามเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานของ สตง. แล้ว จะเห็นว่า สตง. ได้ปรับตัวเพื่อเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างชัดเจนขึ้นจากการปรับโครงสร้างองค์กรให้มี สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศขึ้น โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ดังนี้

1. ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
2. ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเทคโนโลยีการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงของระบบงานคอมพิวเตอร์ของหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบสามารถวางแผนการตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม
3. ดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยรับตรวจให้มีการควบคุมที่เพียงพอและมีประสิทธิผล เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ให้ความร่วมมือในการพิจารณาขอบเขตการตรวจสอบ แผนการตรวจสอบ และการดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศ สำหรับวงจรธุรกิจหรือระบบสำคัญของหน่วยรับตรวจ ที่ดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์

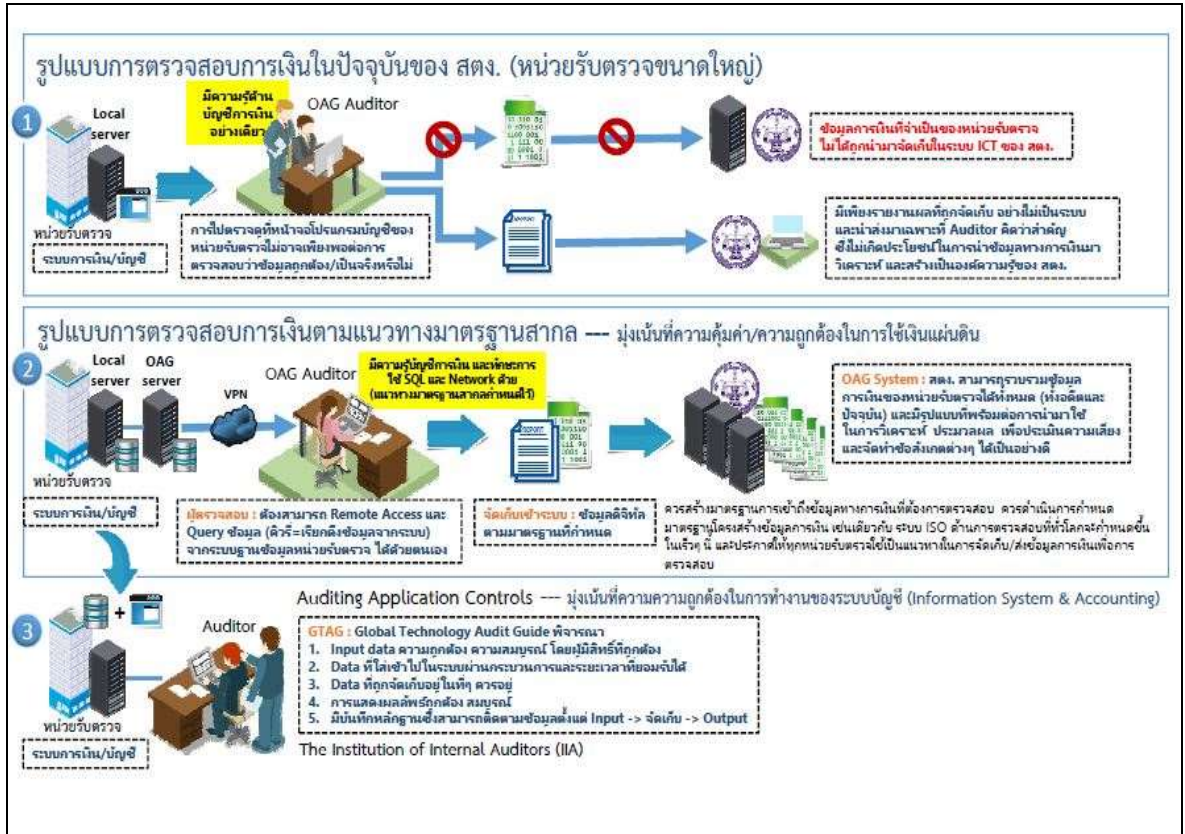
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการภายในอื่นที่เกี่ยวข้อง

การตรวจสอบระบบสารสนเทศ คือ การตรวจสอบด้าน IT (Information technology audit) ซึ่งจะมีชื่อเรียกเป็นที่รู้จักกัน "Automated data processing audit" (ADP) หรือ การประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ ในขณะที่การตรวจสอบเครื่องคอมพิวเตอร์ จะเรียกว่า "Electronic data processing audit" (EDP)

IT Audit จึงแบ่งได้ 2 ส่วนคือ 1. การควบคุมระบบ IT สำหรับงานตรวจสอบ 2. การนำ IT มาช่วยในการตรวจสอบ ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้ หมายถึง การนำ IT มาใช้ในกระบวนการตรวจสอบทั้งหมด ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ การสั่งการ การควบคุมคุณภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูล การควบคุมระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้ตรวจสอบใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการดำเนินการตรวจสอบ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การตรวจสอบที่กำหนดไว้

การเกิดสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศจะเป็นการผลักดันให้ สตง. ก้าวเข้าสู่การตรวจสอบตามแนวมาตรฐานสากล ที่แสดงว่า สตง. ต้องมีความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นระบบเทคโนโลยี บุคลากร งบประมาณ การสนับสนุนจากผู้บริหาร ฯลฯ ซึ่งจะทำให้รูปแบบการตรวจสอบรายงานการเงินจะเปลี่ยนแปลงไปตามภาพที่ปรากฏดังนี้

แผนภาพที่ 4 - 4 รูปแบบการตรวจสอบรายงานการเงินในปัจจุบันเปรียบเทียบกับตามแนวทางมาตรฐานสากล

ที่มา : การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “ สตง.กับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล, 2561

ความคาดหวังต่อผลการวิจัยฉบับนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการตรวจสอบระบบสารสนเทศของ สตง. ที่จะทำให้การตรวจสอบของ สตง. ในอนาคตเกิดความรวดเร็ว สามารถยับยั้งความเสียหายได้ทันท่วงที โดยมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่มาจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติจากการใช้จ่ายเงินที่มีประสิทธิภาพ และยังประโยชน์ให้กับประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งจะขอแยกปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบของ สตง. สำหรับสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ดังนี้

ปัญหาและอุปสรรคในการตรวจสอบดิจิทัล

การวางระบบฐานข้อมูลภายในที่จำเป็นต่อการตรวจสอบ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องทำออกแบบและกำหนดแนวทางในการจัดทำระบบฐานข้อมูลผลการตรวจสอบในอดีตที่จะต้องทำอย่างจริงจัง ตัวอย่างเช่น เริ่มจากการเก็บข้อมูลผลการตรวจสอบทั้งหมดของปี 2560 – 2561 โดยให้เป็นการเก็บข้อมูลโดยผู้ตรวจสอบในหน่วยรับตรวจที่อยู่ในความรับผิดชอบ และจัดจ้างเพื่อการออกแบบระบบการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบทั้งหมดย้อนหลัง 5 ปี เป็นอย่างน้อย เป็นต้น

ฐานข้อมูลในการตรวจสอบมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาระบบสารสนเทศที่จะช่วยในการตรวจสอบในยุคดิจิทัล เนื่องจากฐานข้อมูลผลการตรวจสอบในอดีตจะเป็นปัจจัยหลักที่แสดงให้ถึงโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) หรือความเสียหายที่หากความเสียหายนั้นเกิดขึ้น ซึ่งจำเป็นจะต้องรวบรวมและจัดเก็บในระบบสารสนเทศและนำสถิติของการเกิดความเสียหายและความเสียหายมาประมวลผลในการช่วยประเมินความเสี่ยงในการตรวจสอบในระดับรายการให้มีประสิทธิภาพขึ้น

การออกแบบและกำหนดแนวทางในการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นๆ

วิธีการตรวจสอบในยุคดิจิทัล 4.0 จะเปลี่ยนแปลงไป โดยการตรวจสอบต้องมีความรวดเร็ว พิจารณาและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของข้อมูลให้เป็นประโยชน์กับการตรวจสอบ แต่เนื่องจากจำนวนหน่วยรับตรวจที่เพิ่มขึ้นและมีปริมาณข้อมูลของหน่วยรับตรวจที่จะต้องทำการตรวจสอบเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ข้อมูลที่สำคัญของหน่วยรับตรวจต่างเก็บไว้อยู่ในระบบสารสนเทศเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลที่มีความสำคัญในการตรวจสอบได้ทั้งหมด เช่น ฐานข้อมูลนิติบุคคลที่จดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ฐานข้อมูลการเสียภาษีเงินได้ของนิติบุคคลของกรมสรรพากร ฐานข้อมูลการนำเข้าสินค้าของกรมศุลกากร ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของกรมการปกครอง ฐานข้อมูลจำนวนและรายชื่อพนักงานของสำนักงานประกันสังคม ฐานข้อมูลการส่งออกของสินค้าแต่ประเภทของกรมส่งเสริมการส่งออก เป็นต้น ซึ่งข้อมูลที่กล่าวข้อมต้นมีประโยชน์และมีความจำเป็นที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์และสนับสนุนการตรวจสอบที่จะทำให้ใช้เวลาในการตรวจสอบน้อยลง นอกจากนี้ ฐานข้อมูลที่สำคัญในการตรวจสอบอีกอย่างคือ ข้อมูลทางบัญชีที่ถูกจัดเก็บอยู่ในระบบสารสนเทศ ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีปริมาณมาก และมีความซับซ้อนขึ้นอยู่กับโปรแกรมสำเร็จรูปที่หน่วยรับตรวจเลือกใช้ในการจัดเก็บข้อมูลของตนเอง หรือโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ภายในองค์กร

การจัดกลุ่มการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูล

1. กลุ่มหน่วยงานที่มีฐานข้อมูลที่เป็นในการสนับสนุนการตรวจให้มีความรวดเร็ว และมีข้อมูลที่ทำให้ผลการตรวจสอบเป็นที่น่าเชื่อถือมากขึ้น

2. กลุ่มหน่วยรับตรวจที่ สตง. วางแผนตรวจสอบไว้ ฐานข้อมูลภายในที่จำเป็นต่อการตรวจสอบ เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวกับงบประมาณ ข้อมูลทางบัญชี ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลด้านการบริหารบุคคล เป็นต้น

3. กลุ่มหน่วยงานที่อยู่ในกระบวนการตรวจสอบ เช่น องค์กรอิสระต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ศาล และอัยการ เป็นต้น

การเชื่อมต่อระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ข้างต้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องมีการลงทุนในระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสมและให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ซึ่งค่าใช้จ่ายในการลงทุนด้านสารสนเทศ ควรเน้นถึงการเชื่อมต่อทั้งแบบใช้สาย โดยการใช้คู่สายเช่า (Lease line) และแบบไม่ใช้สาย

การวางกลยุทธ์สำหรับบุคลากรในสำนักตรวจสอบสารสนเทศในระยะเริ่มแรก

เนื่องจากบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการตรวจสอบสารสนเทศของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีจำนวนไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่มีจำนวนมาก ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศขึ้นเป็นครั้งแรก การกำหนดบุคลากรที่บรรจุลงปฏิบัติงานในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศจึงเป็นทั้งผู้ที่สมัครใจ และมีความสนใจในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ รวมทั้งอาจเป็นผู้ที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ในการทำงานตรวจสอบระบบมาก่อน เนื่องจากในอดีตสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เคยว่าจ้างที่ปรึกษาเข้ามาช่วยออกแบบและวางแผนปฏิบัติงานตรวจสอบในบางระบบของบางหน่วยงาน เช่น ตรวจสอบระบบสารสนเทศในส่วนการบันทึกการผ่านระบบ GFMS ของกรมบัญชีกลาง หรือการตรวจสอบระบบสารสนเทศในบางบัญชีของสถาบันการเงิน เป็นต้น แต่เนื่องจากการปฏิบัติงานในอดีตไม่มีความต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่จะเป็นการว่าจ้างที่ปรึกษาตามลักษณะงานเป็นครั้งคราวและเป็นไปสายตรวจเฉพาะที่มักไม่ซ้ำกัน ส่งผลให้มีบุคลากรที่ได้รับการเรียนรู้ในลักษณะของ Learning by doing ที่น้อยมาก เนื่องจากขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน ประกอบกับไม่มีการต่อเนื่องในการว่าจ้างที่ปรึกษาอย่างชัดเจน โดยพบว่ามักจะมีการเปลี่ยนแปลงที่ปรึกษาที่ได้ว่าจ้างมาทำการช่วยออกแบบในการตรวจสอบระบบสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา ทำให้ที่ปรึกษาอาจจะต้องใช้เวลาในการเรียนรู้การทำงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและระบบสารสนเทศของหน่วยรับตรวจ ในระยะเริ่มต้นของการปฏิบัติ

การวางกลยุทธ์สำหรับการกำหนดบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพในเวลาอันจำกัด ในขณะที่หน่วยรับตรวจมีการพัฒนาระบบสารสนเทศไปอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ในสถานการณ์ปัจจุบันที่กล่าวมานั้นทำให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอาจไม่สามารถใช้เพียงบุคลากรที่มีอยู่ได้เท่านั้น หรือจะยังคงใช้การว่าจ้างที่ปรึกษาเป็นครั้งคราวเช่นในอดีต เนื่องจากขาดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงความรู้และความชำนาญที่ผู้

ตรวจสอบระบบสารสนเทศจะต้องมีเป็นการเฉพาะทางมากขึ้น ดังนั้น บุคลากรในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศควรมีคุณลักษณะ 4 ก คือ

1. เก่งคิด

1.1 พัฒนาทักษะด้านการคิด (มีวิธีที่ฉลาด คิดเป็นระบบ คิดบวก และคิดสร้างสรรค์)

1.2 พัฒนาทักษะด้านการใช้เหตุผล (มีตรรกะที่ดี ไม่มีอคติและอารมณ์ ไม่ตีความผิด ต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม)

1.3 พัฒนาทักษะการตัดสินใจ (คิดให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ)

2. เก่งสื่อ

2.1 พัฒนาทักษะด้านภาษา (ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ จะช่วยขยายพื้นฐานการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำมาพัฒนาตนเองได้)

2.2 พัฒนาทักษะด้านการสื่อสาร (การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน)

3. เก่งงาน

3.1 พัฒนาทักษะด้านการจัดการ (บริหารเวลา งาน เงิน และทีมงาน)

3.2 พัฒนาทักษะด้านการตัดระบบ (ระบบที่ดีคือการทำให้คนที่ไม่ดี หรือมีพฤติกรรมที่ไม่ดี ทำดีได้โดยไม่รู้ตัว)

3.3 พัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (ใช้อย่างฉลาดและตามเท่าทันเทคโนโลยี)

3.4 พัฒนาทักษะด้านการประกอบการ (ค้นหาความรู้อย่างต่อเนื่องสร้างการสนับสนุนจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก มีความคิดเชิงกลยุทธ์ มีความกล้าและมีความเชื่อมั่น)

4. เก่งคน

4.1 พัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (มนุษย์สัมพันธ์ ทำงานเป็นทีม ความคิดยืดหยุ่นและการเจรจาต่อรอง)

4.2 พัฒนาทักษะการสร้างเครือข่าย (สร้างความเชื่อมโยงทั้งคุณภาพและปริมาณ)

4.3 พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำ (ในองค์กรส่วนใหญ่ไม่ได้ขาดคนที่จะนั่งอยู่ในตำแหน่ง แต่ขาดคนที่มี “ภาวะผู้นำ”)

ทั้งนี้ จำเป็นต้องให้บุคลากรได้ฝึกทักษะต่างๆ ให้เกิดความชำนาญ โดยมีการฝึกใน 3 มิติ คือ

มิติที่ 1 : การฝึกทักษะแนวลึก (Depth skill) คือ การฝึกฝนการพื้นฐานที่มีอยู่เดิมให้รู้และเข้าใจลึกซึ้ง มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น ปรับสมให้เหมาะกับยุคสมัยได้ ไม่ยึดติดกับสิ่งที่ตนเองเป็นอยู่ พร้อมเปิดรับความรู้ใหม่ๆ เสมอ

มิติที่ 2 : การฝึกฝนทักษะแนวกว้าง (Breadth skill) คือ การพัฒนาทักษะที่หลากหลายในเรื่องเดียวกัน เช่น ถ้ารู้เรื่องเขียนโปรแกรมอยู่แล้ว ควรศึกษาเรื่องโครงข่าย การบริหารความเสี่ยง การบริหารโครงการ การคิดเชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมเป็นต้น เพื่อนำไปสู่ความคิดใหม่ๆ ที่จะทำให้เพิ่มความสำเร็จในการทำงานได้มากขึ้น

มิติที่ 3 : การฝึกฝนทักษะแนวสูง (Height skill) คือ การพัฒนาทักษะที่มีอยู่แล้วในแต่ละด้านให้ดีขึ้นกว่าเดิมโดยการเพิ่มมาตรฐาน และเป้าหมายต่างๆ ให้สูงขึ้น

ในระยะเริ่มแรกของการตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ซึ่งหากสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยลดเวลาในการตรวจสอบได้อย่างมาก เนื่องจากการตรวจสอบระบบประมวลผลทางบัญชีจะทำให้ทีมตรวจสอบบัญชีมีความมั่นใจในระบบสารสนเทศของหน่วยรับตรวจได้ ประกอบการผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศจะต้องทำการวิเคราะห์ระบบ เพื่อพิจารณาขอบเขตการตรวจสอบ แผนการตรวจสอบ และการดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศ สำหรับวงจรธุรกิจหรือระบบสำคัญของหน่วยรับตรวจที่ดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบรายงานการเงินเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม การตรวจสอบระบบสารสนเทศจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ในการตรวจสอบงานในลักษณะนี้อย่างพอสมควร ประกอบกับบุคลากรต้องได้รับการศึกษามาเพื่อการตรวจสอบงานในลักษณะที่มีข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ดังนั้น ความชำนาญในการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่จึงเป็นสิ่งจำเป็นเป็นอย่างยิ่งสำหรับบุคคลที่จะทำหน้าที่ตรวจสอบระบบสารสนเทศ

บุคลากรของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศจึงอาจต้องมีความแตกต่างกับสำนักตรวจสอบโดยปกติทั่วไป เนื่องจากเวลาที่จะให้บุคลากรเรียนรู้ไม่สามารถใช้เวลาได้อย่างเนิ่นนาน ดังนั้น องค์ประกอบของบุคลากรในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศอาจประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคล 3 ประเภท

1. กลุ่มบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการตรวจสอบ IT ที่ สดง. ต้องมีการว่าจ้างกลุ่มดังกล่าวในจำนวนที่ทำงานได้จริงและมีเวลาในการถ่ายทอดอย่างเหมาะสม โดยมีอัตราค่าจ้างที่เป็นไปตามอัตราตลาดในปัจจุบัน เช่น อาจว่าจ้างเป็นทีม จำนวน 4 คน ในระยะเวลาการทำงาน 4 ปี เป็นต้น

2. กลุ่มข้าราชการ สดง. ที่มีความสนใจ มีประสบการณ์ในการตรวจสอบ IT

3. กลุ่มข้าราชการใหม่ที่สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลต้องศึกษาหาข้อมูลหลักสูตรการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อกำหนดวุฒิการศึกษาลงในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้

การกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรและจำนวนบุคลากรที่เหมาะสม

จากการประชุมคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินครั้งที่ 14/2561 เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2561 ได้มีมติให้ความเห็นชอบมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และได้มีการประกาศโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในและการจัดอัตรากำลังของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ซึ่งพบว่า สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศมีกรอบอัตรากำลังเพียง 20 คน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบจำนวน 18 คน เพื่อตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยรับตรวจทั่วประเทศ และจากอัตรากำลังของผู้ตรวจสอบจริงในปัจจุบันที่มีจำนวนเพียง 13 คน เนื่องจากยังไม่สามารถบรรจุบุคลากรได้เต็มกรอบอัตรากำลัง ประกอบกับบุคลากรที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่งตรงกับโครงสร้างและมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่กำหนดให้กลุ่มตรวจสอบประกอบด้วย นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน นักวิชาการคอมพิวเตอร์และนักเทคโนโลยีสารสนเทศ มีวุฒิการศึกษาที่หลากหลายอาจส่งผลให้การตรวจสอบของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแผนภาพของโครงสร้างและอัตรากำลังของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ มีดังนี้

แผนภาพที่ 4 - 5 โครงสร้างและกรอบอัตรากำลังของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ

สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ	กรม	จริง	ว่าง
	๒๐	๑๕	๖

ผู้อำนวยการสำนัก (ผู้อำนวยการสูง)	กรม	จริง	ว่าง
	๑	๑	๐

นักจัดการงานทั่วไป (ปก./ชก./ซพ.)	กรม	จริง	ว่าง
	๑	๐	๑

กลุ่มตรวจสอบ	กรม	จริง	ว่าง
	๑๔	๑๓	๕
นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน / นักวิชาการคอมพิวเตอร์ / นักเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปก./ชก./ซพ./ซช.)	๑๔	๑๓	๕

วุฒิการศึกษาภาพรวมของสำนัก	อัตรา
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	๒
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบัญชี)	๑
- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาการจัดการทั่วไป)	๑
- บัญชีมหาบัณฑิต	๒
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต	๑
- วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสถาปัตยกรรมการจัดการองค์การ)	๑
- วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาการกำกับดูแลกิจการ)	๑
- วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ)	๑
- บริหารธุรกิจบัณฑิต (สาขาวิชาการบัญชี)	๖
- บัญชีบัณฑิต	๖
- นิติศาสตรบัณฑิต	๑
- รัฐศาสตรบัณฑิต	๑
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาการจัดการทั่วไป)	๑
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (สาขาการจัดการระบบสารสนเทศ)	๑
รวม	๒๖

ที่มา: สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2561

จากหน้าที่และอำนาจของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศที่กำหนดให้ต้องทำการตรวจสอบประเมินการควบคุมระบบดิจิทัล เพื่อพิสูจน์ทราบความแม่นยำ ความปลอดภัย ความน่าเชื่อถือ ความมีประสิทธิภาพ ความมีประสิทธิภาพ ตรวจสอบ วิเคราะห์ พิสูจน์ข้อมูลทางบัญชีและข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบความผิดปกติหรือความขัดแย้งของข้อมูลทางการเงินและบัญชี ตามวัตถุประสงค์

ในการตรวจสอบ โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลตามความต้องการของสำนักตรวจสอบ ตลอดจนดำเนินการหรือร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างนวัตกรรมการตรวจสอบโดยการคิดค้น วิเคราะห์ เครื่องมือทางดิจิทัลช่วยในการตรวจสอบ ทำให้เห็นว่าบุคลากรในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศอาจต้องมีการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ที่จะสามารถช่วยการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ IT Audit ได้อย่างแท้จริง ตัวอย่างหลักสูตรของสถานศึกษาต่าง ๆ ที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานการตรวจสอบระบบสารสนเทศได้มีดังนี้

ตารางที่ 4 - 1 แสดงตัวอย่างหลักสูตรของสถานศึกษาต่างๆ เพื่อตรวจสอบระบบสารสนเทศ

หลักสูตร	มหาวิทยาลัย
- หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง http://www.it.kmitl.ac.th/admissions/dsba/it59
- หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงลึก (หลักสูตรนานาชาติ)	สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น https://it.tni.ac.th/2014/upload/files/PDF/DSA.pdf
- วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต http://datasci.sci.dusit.ac.th/wp-content/uploads/2017/03/
- หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ แขนงการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร http://www.msit.mut.ac.th/index.php/curriculum/msit/data-analytics
- หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิเคราะห์ธุรกิจและวิทยาการข้อมูล	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ http://as.nida.ac.th/gsas/wp-content/uploads/2016/09/master-business-analytics-and-data-science-th.pdf

หลักสูตร	มหาวิทยาลัย
- วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูล และสารสนเทศ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี http://www.grad.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=632
- หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (ปริญญาโท) AIS ระบบสารสนเทศฯ	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ http://it.cbs.chula.ac.th.ac.th
- หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์ (ปริญญาโท) (Data Analytics)	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ https://www.cp.eng.chula.ac.th/future/graduate/master-computerscience
- หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (ปริญญาตรี) (Data Analytics)	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ https://www.cp.eng.chula.ac.th/future/bachelor

ที่มา : เว็บไซต์สถานศึกษาต่างๆ, 2561

การจัดโครงการนำร่องเพื่อเลือกหน่วยรับตรวจหรือโครงการที่จะตรวจสอบ

ในระยะเริ่มแรกของการตรวจสอบระบบสารสนเทศ สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ต้องทำการเลือกหน่วยรับตรวจหรือจัดทำโครงการตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยงานประเภทใด ที่มีความเสี่ยงในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ หรืออาจเลือกระบบสารสนเทศของกลุ่มหน่วยงานขนาดใหญ่ เพื่อตรวจสอบในแต่ละระบบสารสนเทศ เช่นระบบสารสนเทศในการประมวลผลทางบัญชีของหน่วยงานประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือระบบ e GP หรือระบบ E Bidding ขึ้นตรวจสอบระบบ ซึ่งในโครงการนำร่องดังกล่าว การจัดบุคลากรเข้าร่วมทีมตรวจสอบมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การเลือกหน่วยรับตรวจหรือโครงการขึ้นตรวจสอบ นอกจากจะพิจารณาถึงความเสี่ยงของระบบสารสนเทศนั้นๆ ก็ยังคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการตรวจสอบว่าจะสามารถตรวจสอบได้จริงด้วย

สรุป

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เร่งเห็นความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดในยุคดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศก้าวเข้ามามีบทบาทที่สำคัญอย่างมาก จนทำให้ สตง. ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการภายในองค์กร และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตรวจสอบอย่างจริงจัง ในปัจจุบันแม้ว่า สตง. จะมีการปรับปรุงในหลายด้าน โดยเฉพาะการตั้งสำนักตรวจสอบสารสนเทศขึ้นมาแล้วก็ตาม แต่ยังคงมีปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักตรวจสอบสารสนเทศเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลอย่างชัดเจน ดังนั้นปัญหาสำคัญของ สตง. เช่น การจัดให้มีระบบฐานข้อมูลที่ใช้สนับสนุนการตรวจสอบ การเชื่อมต่อฐานข้อมูลที่สำคัญในการตรวจสอบ การกำหนดบุคลากรในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ การกำหนดวุฒิการศึกษาของบุคลากรให้เหมาะสมและมีความจำเป็นต่องานตรวจสอบระบบสารสนเทศ

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

สรุป

ภายหลังจากที่ สตง. ได้ตั้งสำนักงานตรวจสอบระบบสารสนเทศขึ้นมาเป็นสำนักตรวจสอบใหม่ตามประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ที่ลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 และมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มีผลบังคับใช้วันที่ 8 มิถุนายน 2561) โดยได้กำหนดถึงหน้าที่และอำนาจของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ไว้ดังนี้

1. ตรวจเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
2. ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงของระบบงานคอมพิวเตอร์ของหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบสามารถวางแผนการตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม
3. ดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยรับตรวจให้มีการควบคุมที่เพียงพอและมีประสิทธิผล เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ให้ความร่วมมือในการพิจารณาขอบเขตการตรวจสอบ แผนการตรวจสอบ และการดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศ สำหรับวงจรธุรกิจหรือระบบสำคัญของหน่วยรับตรวจที่ดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง
6. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย

โดยสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศมีกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศแบ่งส่วนราชการดังกล่าวรวมทั้งสิ้น 20 อัตรา และมีโครงสร้างของกรอบอัตรากำลังดังนี้

แต่จากคำสั่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ 177/2561 เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในและการจัดอัตรากำลังของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ได้มีการแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศเพียงจำนวน 13 อัตรา โดยเป็นตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทั้ง 13 อัตรา ซึ่งมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีทางด้านบัญชีเป็นส่วนใหญ่ แต่บางรายก็จะเรียนต่อทางสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมการจัดการองค์กร และสาขาการจัดการระบบสารสนเทศ โดยในปัจจุบันยังไม่มีนักวิชาการคอมพิวเตอร์ในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศเลย และเมื่อศึกษามาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์พบว่า คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้กำหนดคุณวุฒิไว้ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกในสาขาวิชาใดสาขาวิชาการหนึ่งทางคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานต่างๆ ตามข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่า

1. การจัดตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศของ สตง. อาจมีปัญหาจากการขาดอัตรากำลังของบุคลากรในสายงานนี้ เนื่องจากอัตรากำลังที่จะมีหน้าที่ในการตรวจระบบสารสนเทศจะมีเพียง 18 อัตรา โดยจะต้องตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐทั่วประเทศ และการขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ เนื่องจากการสรรหานักวิชาการคอมพิวเตอร์ ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะไว้เป็นผู้มีคุณวุฒิในสาขาวิชา

คอมพิวเตอร์เท่านั้น ดังนั้น คุณสมบัติของบุคลากรในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศได้

2. โครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศที่ยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจาก สตง. เพิ่งเริ่มจะดำเนินการจัดทำแผนระดับนโยบายและกำหนดกรอบการพัฒนาและลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น การลงทุนทั้งด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายจึงยังอยู่ระหว่างการดำเนินการทั้งสิ้น ซึ่งอาจทำให้โครงสร้างพื้นฐานที่จะเอื้อต่อการตรวจสอบระบบสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการได้ในทันที ด้วยเหตุที่การลงทุนในอดีตส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการทดแทนของเดิมหรือแก้ปัญหาเฉพาะกรณี ซึ่งการตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นต้องมีการลงทุนทั้งทางด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย โดยเฉพาะการลงทุนด้านระบบเครือข่ายที่ต้องคำนึงถึงการไหลของปริมาณข้อมูลจำนวนมากที่ต้องใช้ประกอบการตรวจสอบ และการจับคู่ข้อมูลเพื่อประกอบการสอบย้อนข้อมูลในระบบสารสนเทศระหว่างหน่วยงานของรัฐ การมีระบบเครือข่ายที่ดีจะทำให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในขณะที่การลงทุนด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จะต้องทำการวิเคราะห์ถึงความเพียงพอและเหมาะสมตามลักษณะงาน ความเหมาะสมในรูปแบบการจัดหาโดยคำนึงถึงปัญหาของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลที่รวดเร็ว

3. การพัฒนาระบบงาน เนื่องจากระบบงานของ สตง. แบ่งได้เป็น 2 ระบบใหญ่ๆ คือ ระบบงานหลักที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ และระบบงานสนับสนุนการบริหารงาน ในอดีตการพัฒนาสารสนเทศยังไม่ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาและเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน การปรับปรุงและพัฒนาระบบงานจึงเป็นการปรับปรุงและพัฒนาระบบงานสนับสนุนการบริหารงานในบางส่วนเท่านั้น ในขณะที่ระบบงานหลักที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการตรวจสอบยังไม่ได้รับการพัฒนาแต่อย่างใด ในอดีต สตง. จึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่มีอยู่ในระบบสารสนเทศของ สตง. มาใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ขาดระบบฐานข้อมูลการตรวจสอบและข้อมูลอื่นที่จำเป็นต่อการตรวจสอบที่เพียงพอ และยังขาดการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยรับตรวจหลายแห่งที่มีข้อมูลที่สามารถใช้ในการตรวจสอบได้ ขาดระบบรองรับการจัดเก็บองค์ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรส่งผลให้การต่อยอดองค์ความรู้และการพัฒนาการตรวจสอบขาดการจัดการอย่างเป็นระบบ ในปัจจุบัน สตง. ได้จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการตรวจเงินแผ่นดินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในการแก้ไขปัญหาในระบบสารสนเทศภายในของ สตง. อย่างจริงจังและเป็นระบบ

4. ปัญหาจำนวนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ประกอบกับประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่รองรับการตรวจสอบระบบสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สตง. ควรจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับแต่ละลักษณะงานให้กับผู้ตรวจสอบอย่างเพียงพอ และ

อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศควรมีสมรรถนะที่แตกต่างจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในสายงานสนับสนุนหรือสายงานตรวจสอบทั่วไป

5. จากคำนิยามของคำว่า “ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศ” หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมิน และตรวจสอบการควบคุมการจัดการภายในของระบบสารสนเทศ (IT) ว่ามีความปลอดภัย และมีมาตรฐานการป้องกันผู้บุกรุกจากภายนอก และมีการออกแบบระบบปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมต่อภารกิจ ซึ่งการตรวจสอบจะพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานด้วยการประเมินผลจากหลักฐานที่ได้เข้าไปตรวจสอบแล้วได้พบว่า ข้อมูลที่ได้มีการปกป้องที่เป็นสินทรัพย์ขององค์กรยังคงสภาพของข้อมูลสมบูรณ์และมีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบ IT Audit อาจจะเข้าไปตรวจสอบในส่วนของ “งบการเงิน” “ระบบเงินเดือน” “ระบบสิทธิของพนักงาน” และสภาพแวดล้อมการทำงานทั่วไปของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากความหมายของคำว่า ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศ จะเห็นได้ว่าเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบระบบในเรื่องความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ตรวจสอบประเมินผลความครบถ้วนของข้อมูล และอาจจะเข้าไปตรวจสอบระบบที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มีการผลักดันให้ทุกหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบดิจิทัล และร่วมกันแชร์ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์และบางข้อมูลก็ให้ทำการเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้ รัฐบาลได้มอบหมายหน่วยงานทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดการให้มี BIG DATA และเพื่อให้เกิดการแชร์ข้อมูลขึ้นอย่างเป็นระบบ ดังนั้นผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศควรมีความรู้ด้านสถิติ หรือมีความรู้และประสบการณ์ด้าน Big Data Analytical ด้วย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยฉบับนี้ทำให้ทราบว่าความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศจะต้องประกอบไปด้วย

1. การมีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอและมีคุณสมบัติหรือมีคุณสมบัติที่ตรงกับการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบระบบสารสนเทศ
2. การมีระบบฐานข้อมูลภายในขององค์กรที่เอื้อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ผลการตรวจสอบในอดีตของหน่วยรับตรวจนั้นๆ หรือผลการตรวจสอบของหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน เช่น อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน การมีระบบการวางแผนการตรวจสอบ การประเมินความเสี่ยง และการติดตามผลการตรวจสอบที่อยู่ในระบบสารสนเทศ เป็นต้น

3. การมีระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานของรัฐทุกประเภทอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทยกับข้อมูลการจดทะเบียนและการนำส่งงบการเงินของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า การเชื่อมโยงข้อมูลการประกันสังคมของลูกจ้างจากสำนักงานประกันสังคมกับข้อมูลในระบบ GFMS การเชื่อมโยงข้อมูลผู้ถือบัตร 30บาท รักษาทุกโรค ข้อมูลผู้ป่วยโรคที่จะได้รับการดูแลเป็นกรณีพิเศษ เช่น โรคไตหรือโรคมะเร็งของกระทรวงสาธารณสุขกับข้อมูลทะเบียนราษฎร หรือการเชื่อมโยงข้อมูล Big Data ของหน่วยงานของรัฐจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล หรือข้อมูล Big Data ของรัฐวิสาหกิจในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

4. การจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ช่วยในการตรวจสอบที่เหมาะสมกับลักษณะงาน

5. การให้ความรู้และเทคนิคการตรวจสอบที่สม่ำเสมอกับบุคลากรในสายงานนี้

แม้ว่าการพัฒนาการตรวจสอบดิจิทัลของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้เริ่มต้นอย่างเป็นทางการจากการตั้งส่วนราชการภายในตามโครงสร้างใหม่ที่ชื่อ สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้วก็ตาม แต่การจะให้การตรวจสอบ สตง. ก้าวสู่ยุคดิจิทัลอย่างแท้จริงคงไม่เพียงพอการมีสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศเท่านั้น หากแต่ต้องมีความพร้อม ความเข้าใจในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางมาตรการเร่งด่วน เพื่อให้การตรวจสอบมีความรวดเร็ว ทันกาล มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถทำการตรวจสอบได้ตามข้อกำหนดของกฎหมาย และในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับบุคลากรและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายด้วย ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

ในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งสำนักงานนี้ การกำหนดบุคลากรประจำสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศงานค่อนข้างจะมีความสำคัญมาก ซึ่งควรจะมีบุคลากร 3 กลุ่มที่สำคัญ ดังนี้

1.1 ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการรับสมัครบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ และผ่านการตรวจสอบหน่วยงานที่มีการประมวผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์เพื่อหาความผิดปกติของข้อมูลก่อนส่งผลการวิเคราะห์ไปยังผู้ตรวจสอบปกติ หรือว่าจ้างทีมที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา เป็นหัวหน้าทีมในการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การทำงานเป็นทีมหรือการตรวจสอบในลักษณะ Learning by Doing โดยมีอัตราเงินเดือนที่ต้องแยกพิจารณาจากบุคลากรในการตรวจสอบโดยทั่วไป

1.2 บุคลากรเดิมของ สตง. ที่สมัครใจ มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในการตรวจสอบระบบสารสนเทศมาแล้ว

1.3 รับสมัครนักศึกษาและนิสิตที่จบมาจากสาขาต่างๆ ที่ศึกษาในเรื่องการบริหารจัดการข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล หรือสาขาทางคณิตศาสตร์หรือสถิติ เป็นต้น

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศ

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของ สตง. ที่มีความพร้อมในการสนับสนุนการตรวจสอบระบบสารสนเทศและการพิจารณาเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ สำหรับข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการตรวจสอบ โดยกำหนดชั้นการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานของรัฐให้มีความเหมาะสมในแต่ละระดับของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบอย่างชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อลดเวลาในการตรวจสอบและการเข้าถึงข้อมูลเพื่อการสืบค้นหรือตรวจสอบ

3. การจัดทำกระบวนการทำงานตรวจสอบระบบสารสนเทศของ สตง. ในอนาคต

4. การวางแนวทางการพัฒนาแรงจูงใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศที่เป็นระบบงานหลักที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ และการออกแบบกระบวนการตรวจสอบที่จำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศอย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580”. 2561.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 - 2564”. 2560.

การตรวจเงินแผ่นดิน, สำนักงาน. “คู่มือปฏิบัติงานของกระบวนงานตามภารกิจหลักของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน”. 2561.

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการติดตามทรัพย์สินของรัฐคืนจากการเอาไปโดยมิชอบ พ.ศ.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

การตรวจเงินแผ่นดิน, สำนักงาน. “เอกสารประกอบการอบรมการตรวจสอบระบบสารสนเทศสำหรับผู้ที่ไม่ใช่ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศ”. 2559.

การตรวจเงินแผ่นดิน, สำนักงาน. “มาตรฐานกำหนดตำแหน่งข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561”. 2561.

การตรวจเงินแผ่นดิน, สำนักงาน. “การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ สตง. กับการบริหารจัดการงานตรวจเงินแผ่นดินยุคดิจิทัล”. 2560.

“ประเทศไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน”. สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2560.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, สถาบัน. “หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<http://www.it.kmitl.ac.th/admissions/dsba/it59>, 2559.

เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น, สถาบัน. “หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงลึก(หลักสูตรนานาชาติ)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<https://it.tni.ac.th/2014/upload/files/PDF/DSA.pdf>, 2561.

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. “วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์”.

(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://datasci.sci.dusit.ac.th/wp-content/uploads/2017/03/>, 2561.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร, “หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศแขนงการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<http://www.msit.mut.ac.th/index.php/curriculum/msit/data-analytics>, 2561.

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน. “หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิเคราะห์ธุรกิจและวิทยาการข้อมูล”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://as.nida.ac.th/gsas/wp-content/uploads/2016/09/master-business-analytics-and-data-science-th.pdf>, 2560.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, “วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : http://www.grad.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=632, 2560.

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, “หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (ปริญญาโท) AIS ระบบสารสนเทศฯ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :

<http://it.cbs.chula.ac.th.ac.th>, 2561.

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, “หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์ (ปริญญาโท) (Data Analytics)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.cp.eng.chula.ac.th/future/graduate/master-computerscience>, 2561.

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, “หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (ปริญญาตรี) (Data Analytics)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.cp.eng.chula.ac.th/future/bachelor>, 2560.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

1. บทนำ

ภาครัฐเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามแนวทาง นโยบาย และทิศทาง การพัฒนาตามที่กำหนดตามกรอบการบริหารราชการแผ่นดิน และการที่ประเทศไทยจะ บรรลุเป้าหมาย อนาคตในระยะยาวที่กำหนดไว้ นั้น ระบบบริหารจัดการภาครัฐจะต้องสามารถ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีบูรณาการ มีความต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อย่างไรก็ดีตาม ที่ผ่านมการบริหารจัดการภาครัฐขาดประสิทธิภาพ มีปัญหาเชิงการบริหารจัดการและ โครงสร้าง ปัญหาคอร์รัปชันและระบบอุปถัมภ์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติด้าน การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและ สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในทุกมิติโดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่เน้นการตอบสนองความ ต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ผ่านการมีหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงสร้างและ ภารกิจที่เหมาะสม และวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ของส่วนรวม เปิดโอกาส ให้ทุก ๆ ภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะ ตรวจสอบการดำเนินการของ หน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ ตลอดจนดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสังคมได้ อย่างเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐจึงมี ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่เน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและ ประโยชน์ ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐ ที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีด สมรรถนะสูง ยึดหลัก ธรรมมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของ ประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ อย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็น สากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการ

ยุคธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็น ธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ การอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม รวมทั้งต้องมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐที่สามารถจูงใจและดึงดูดให้คนดีคนเก่งเข้ามาร่วมพลังการทำงานที่มีความมุ่งมั่นและมีแรงบันดาลใจในการที่จะร่วมกันพลิกโฉมประเทศไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์

2. เป้าหมาย

2.1 ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

2.2 ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2.3 ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2.4 กระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

3. ตัวชี้วัด

3.1 ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

3.2 ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ

3.3 ระดับความโปร่งใส การทุจริต ประพฤติมิชอบ

3.4 ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม

4. ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

4.1 ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ให้การบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สร้างประโยชน์สุขแก่ประชาชน

4.1.1 การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค ปรับรูปแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐมีลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ มีความร่วมมือกับภาคอื่น ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐให้มีลักษณะบูรณาการ สามารถส่งเสริมภารกิจของภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะการปรับปรุงบทบาทและกลไกภาครัฐให้เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการประกอบ การกำหนดกฎระเบียบที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจภาคเอกชนทุกขนาด สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว

4.1.2 ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ นำไปสู่การวิเคราะห์การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อการพัฒนานโยบาย และการให้บริการภาครัฐมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการสาธารณะตั้งแต่ต้นจนจบ กระบวนการ เพื่อให้สามารถติดต่อราชการได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อยและ ตรวจสอบได้

4.2 ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยง การพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ การบริหารจัดการภาครัฐมีความ สอดคล้องเชื่อมโยงและเป็นกลไกสำคัญในการนำยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติในทุกระดับ มีการ จัดสรรงบประมาณที่มีลักษณะยึดโยงกับยุทธศาสตร์ในทุกระดับ มีเป้าหมายร่วมกันทั้งในเชิงประเด็น เชิงภารกิจ และเชิงพื้นที่ โดยอาศัยข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผล การ ดำเนินงานทั้งในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นการพัฒนา การ จัดทำนโยบายและการติดตามประเมินผลที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง

4.2.1 ให้อยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ใช้แผนแม่บท ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ ผ่าน แผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงการทำงานของภาครัฐในทุกระดับให้มีเอกภาพ และสอด รับประสานกันตามห่วงโซ่การพัฒนา ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการประสานความร่วมมือที่หลากหลาย การพัฒนาโลกหรือเครื่องมือในการสนับสนุนให้เกิด การบูรณาการในลักษณะหุ้นส่วนการพัฒนา ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาค วิชาการ ภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นในสังคม โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายที่ ชัดเจน

4.2.2 ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินการคลังของประเทศมีการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบภารกิจในการ สนับสนุนและไม่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ระบบงบประมาณแผ่นดินต้อง สอดรับกับลักษณะการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้งในลักษณะแผนเชิงยุทธศาสตร์ แผนตามภารกิจ และแผนระดับพื้นที่ มีการรักษาวินัยการเงินการคลังภายใต้กรอบความยั่งยืนทางการคลัง การพัฒนา ระบบการคลังล่วงหน้าระยะปานกลางและระยะยาว การปรับปรุงวิธีการงบประมาณให้มีความ คล่องตัว สะดวก เหมาะสมกับสถานการณ์และความเร่งด่วน การใช้จ่ายงบประมาณโปร่งใส เป็นไป ตามเป้าหมาย ในระยะเวลาที่กำหนด และมีแผนเพิ่มรายได้ของประเทศคู่กับแผนงบประมาณให้เกิด

สมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของรัฐและการปรับปรุงระบบภาษี

4.2.3 ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ มีการติดตามประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินงาน เป็นการติดตามประเมินผลทั้งระบบ ตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติตั้งแต่ระดับชาติ ระดับประเด็นการพัฒนา ระดับหน่วยงาน และระดับพื้นที่ พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และจัดให้มีการรายงานการติดตามประเมินผลในการบรรลุเป้าหมายต่อสาธารณะเป็นประจำ รวมทั้งการตรวจสอบโดยองค์กรอิสระต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

4.3 ภาครัฐมีขนาดเล็กลงเหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งมีการถ่ายโอนภารกิจที่สำคัญและการกระจายอำนาจในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้มแข็ง

4.3.1 ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ตรวจสอบความซ้ำซ้อน และปรับภารกิจและพันธกิจของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในเชิงบูรณาการ โดยยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น ถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ รวมถึงการจัดระบบองค์กรภาครัฐที่แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับ และหน่วยงานผู้ให้บริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและมีการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยภารกิจที่ภาครัฐยังจำเป็นต้องดำเนินการจะต้องกำหนดให้มีโครงสร้างหน่วยงานที่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจที่รับผิดชอบ มีความคุ้มค่า และสามารถขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4.3.2 ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม กำหนดความสัมพันธ์และการพัฒนาบทบาทในฐานะของหุ้นส่วนการพัฒนาในการดำเนินการที่สำคัญระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมถึงการสนับสนุนให้ชุมชนหรือเอกชนร่วมดำเนินการในบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ

4.3.3 ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาลในการที่จะจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ มีบทบาทเชิงยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ โดยเปิดโอกาสให้มีรูปแบบการจัดบริการสาธารณะที่หลากหลาย มีระบบภาษีและรายได้ของท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

สามารถพัฒนารายได้และทุนเพื่อดำเนินกิจกรรมในการตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ร่วมกับชุมชนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศ ประชาชน และความต้องการของคนทุกกลุ่ม ทุกวัย และทุกเพศสภาวะในท้องถิ่น

4.4 ภาครัฐมีความทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง และมีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เทียบได้กับมาตรฐานสากล สามารถรองรับกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานที่มีความหลากหลายซับซ้อนมากขึ้น และทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

4.4.1 องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ ปรับโครงสร้าง และระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย มีการดำเนินงานที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้าสู่การเป็นสำนักงานสมัยใหม่ นำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง สามารถปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล มีความคล่องตัว ไม่ยึดติดกับการจัดโครงสร้างองค์กรแบบราชการ สามารถยุบ เลิก ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร กฎ ระเบียบ ได้ตามสถานการณ์

4.4.2 พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์มุ่งผลสัมฤทธิ์มีความโปร่งใส ยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

4.5 บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติหน้าที่และขับเคลื่อนภารกิจยุทธศาสตร์ชาติ โดยภาครัฐมีกำลังคนที่เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ มีระบบบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรให้สามารถสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าในอาชีพ สามารถจูงใจให้คนดีคนเก่งทำงานในภาครัฐ มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม การปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม

4.5.1 ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่นคล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้างประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกลไกการวางแผนกำลังคน รูปแบบการจ้างงาน การสรรหา การคัดเลือก การแต่งตั้ง เพื่อเอื้อให้เกิดการ

หมุนเวียน ถ่ายเทแลกเปลี่ยน และโยกย้ายบุคลากรคุณภาพในหลากหลายระดับระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศได้อย่างคล่องตัว รวมทั้งทบทวนและปรับเปลี่ยนระบบค่าตอบแทนที่เป็นธรรม มีมาตรฐาน เหมาะสมสอดคล้องกับภาระงาน

4.5.2 บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและวางมาตรการที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ๆ ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม การทำงานและสร้างค่านิยมในการปฏิบัติงานเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำในทุกกระดับให้มีขีดสมรรถนะสูง มีความรับผิดชอบ และมีความเป็นมืออาชีพ เป็นทั้งผู้นำทางความรู้และความคิด ผลักดันภารกิจ นำการเปลี่ยนแปลง พัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ร่วมงานและต่อสังคม โดยมีการสร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบเพื่อรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว

4.6 ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกระดับ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของบุคลากรภาครัฐให้เกิดขึ้น รวมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวและละอายต่อการทุจริตประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีองค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชน ประชาชน และภาคีต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสอดส่อง เฝ้าระวัง ให้ข้อมูล แจ้งเบาะแสการทุจริต และตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

4.6.1 ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งส่งเสริมและเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแสการทุจริต โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ พร้อมทั้งมีระบบการรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพ

4.6.2 บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต กำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลีกเลี่ยงการขัดกันระหว่างประโยชน์บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งยื่น

บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ประชาชนทราบ

4.6.3 การปราบปรามการทุจริตประพฤตินิยมชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาดเป็นธรรม และตรวจสอบได้ จัดการกับผู้กระทำความผิดทุจริตและประพฤตินิยมชอบในทุกระดับอย่างตรงไปตรงมา เป็นธรรม และตรวจสอบได้ พร้อมทั้งให้การดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมปราศจากการแทรกแซงของนักการเมืองและผู้มีอิทธิพล ตลอดจนวางมาตรการคุ้มครองพยานและผู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ต้องกำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำความผิดกรณีทุจริตและประพฤตินิยมชอบอย่างจริงจังและรวดเร็ว

4.6.4 การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ จัดให้มีกลไกการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิยมชอบ โดยการพัฒนากระบวนการและโครงสร้างองค์กรที่เอื้อต่อการดำเนินงานแบบบูรณาการและมุ่งผลสัมฤทธิ์

4.7 กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น กฎหมายกฎ ระเบียบ ข้อบังคับมีเท่าที่จำเป็น ทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการพัฒนา การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่นำไปสู่ความเหลื่อมล้ำด้านต่าง ๆ เอื้อต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ

4.7.1 ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก กำหนดกติกาในการแข่งขันให้เกิดความเป็นธรรมแก่การดำเนินธุรกิจทั้งในธุรกิจทั่วไปและธุรกิจเฉพาะ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการผลิต การค้า การบริการ และสามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะ การปรับปรุงแก้ไขและยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม เอื้ออำนวยต่อการบริหารราชการแผ่นดิน การพัฒนาประเทศ การให้บริการประชาชน การประกอบธุรกิจ การแข่งขันระหว่างประเทศ สอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้งการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในข้อกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียม

4.7.2 มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ออกแบบกฎหมายที่รอบคอบรัดกุมเพื่อแก้ปัญหาอย่างตรงจุดให้มีความสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อ

ประชาชนโดยรวม ด้วยการสร้างความเป็นธรรมในการจัดสรรผลประโยชน์และบริหารจัดการผลกระทบที่เกิดจากกฎหมายที่เกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินและการประกอบอาชีพ ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและกำหนดวงรอบในการทบทวนปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ ในการตรากฎหมายต้องดำเนินการให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน รวมทั้งจัดให้มีการสร้างความรับรู้และความเข้าใจในข้อกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

4.7.3 การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้อำนาจกฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้อำนาจกฎหมาย ป้องกันการกระทำผิด และจับกุมผู้กระทำผิดได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว

4.8 กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค ความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมมีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นมืออาชีพ มีความเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก มุ่งให้เกิดการสร้างมาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการยุติธรรมเทียบเท่าระดับสากล ตามหลักนิติธรรม โปร่งใส ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสในการเข้าถึงความยุติธรรม สร้างความสมดุลระหว่างสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกับประโยชน์สาธารณะ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างเสมอภาค หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความร่วมมือที่ดีบูรณาการและเชื่อมโยงการทำงานระหว่างกัน

4.8.1 บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ปรับวัฒนธรรมองค์กร และทัศนคติเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้เคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม รวมทั้งเสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้มีความโปร่งใส เป็นกลาง ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ การบริหารงานบุคคลในกระบวนการยุติธรรมต้องโปร่งใส เป็นอิสระ และมีการพัฒนา ตัวบุคคลอย่างต่อเนื่อง

4.8.2 ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง การรวบรวมและการพิสูจน์พยานหลักฐานเป็นไปตามมาตรฐานสากล

โดยต้องใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ และจัดให้มีบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีทางเลือก อำนวยความยุติธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติมีความโปร่งใส และประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว ยกเว้นความโปร่งใสในการใช้อำนาจกับประชาชน และการแต่งตั้งโยกย้าย รวมทั้งยกระดับมาตรการตรวจสอบการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมให้มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพ

4.8.3 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน เพื่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและอำนวยความยุติธรรม พัฒนาเป้าหมายและยุทธศาสตร์ระยะกลางและระยะยาวระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์มีรูปแบบกระบวนการยุติธรรมที่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานกันบนพื้นฐานแห่งการไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งสร้างเครื่องมือการประเมินคุณภาพ และผลงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมุ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อสังคมร่วมกัน พร้อมทั้งพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรมเพื่อเป็นช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ตลอดกระบวนการพิจารณาคดีได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

4.8.4 ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกในรูปแบบต่าง ๆ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรม การพัฒนารูปแบบของการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมให้มีความหลากหลาย การสร้างความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้กับประชาชน การพัฒนากลไกคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมและความขัดแย้งระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาระบบการสืบเสาะและการสอดส่องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.8.5 พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา เพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น สร้างความสมดุลระหว่างการบังคับโทษตามคำพิพากษากับการให้โอกาสผู้ต้องโทษกลับคืนสู่สังคม เปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการบังคับโทษ และการพัฒนาระบบคุมประพฤติในชุมชน รวมทั้งการใช้กฎหมายอาญาโดยยึดมั่นหลักการตีความโดยเคร่งครัด ไม่ขยายขอบเขตฐานความผิดให้ครอบคลุมการกระทำที่แท้จริงแล้วไม่เข้าองค์ประกอบ

ภาคผนวก ข

รายละเอียดของหลักสูตรในแต่ละสถานศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ

โครงสร้างหลักสูตร

รายวิชา	แผนการศึกษาที่ไม่เข้า โครงการสหกิจศึกษา	แผนการศึกษาที่เข้า โครงการสหกิจศึกษา
ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาภาษา	12 หน่วยกิต	12 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต	3 หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาเฉพาะ	90 หน่วยกิต	90 หน่วยกิต
1) กลุ่มวิชาแกน	12 หน่วยกิต	12 หน่วยกิต
- คณิตศาสตร์และสถิติสำหรับนักเทคโนโลยีสารสนเทศ	9 หน่วยกิต	9 หน่วยกิต
- พื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ	3 หน่วยกิต	3 หน่วยกิต

รายวิชา	แผนการศึกษาที่ไม่เข้า โครงการสหกิจศึกษา	แผนการศึกษาที่เข้า โครงการสหกิจศึกษา
2) กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน	69 หน่วยกิต	69 หน่วยกิต
- กลุ่มประเด็นด้านองค์การและระบบ สารสนเทศ	15 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
- กลุ่มเทคโนโลยีเพื่องานประยุกต์	33 หน่วยกิต	33 หน่วยกิต
- กลุ่มเทคโนโลยีและวิธีการทางซอฟต์แวร์	15 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
- กลุ่มโครงสร้างพื้นฐานของระบบ	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต
3) กลุ่มวิชาเลือก	6 หน่วยกิต	3 หน่วยกิต
4) กลุ่มวิชาการศึกษาทางเลือก	3 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต*
- การฝึกงานในประเทศ		
- สหกิจศึกษา		
- การศึกษาหรือการปฏิบัติการฝึกงาน ต่างประเทศ		
ค. หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต

รายวิชา

หมวดวิชาเฉพาะ

1) กลุ่มวิชาแกน

12 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษา ด้วยตนเอง)
พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ Information Technology Fundamentals	3(2-2-5)
คณิตศาสตร์สำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศ	3(3-0-6)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
Mathematics for Information Technology	
คณิตศาสตร์ไม่ต่อเนื่อง Discrete Mathematics	3(3-0-6)
ความน่าจะเป็นและสถิติ Probability and Statistics	3(3-0-6)

2) กลุ่มวิชาเฉพาะด้าน 69 หน่วยกิต
 กลุ่มประเด็นด้านองค์การและระบบสารสนเทศ 15 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
แนวคิดระบบฐานข้อมูล Database System Concepts	3(2-2-5)
ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ Management Information Systems	3(3-0-6)
บัญชีการเงิน Financial Accounting	3(3-0-6)
กระบวนการธุรกิจและการวางแผน ทรัพยากรองค์กร Business Processes and Enterprise Resource Planning	3(2-2-5)
ความมั่นคงของระบบสารสนเทศและ กฎหมายไอที	3(3-0-6)

Information Technology Security and IT Laws	
---	--

กลุ่มเทคโนโลยีเพื่องานประยุกต์		33	หน่วยกิต
ชื่อวิชา	หน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)		
อัจฉริยะทางธุรกิจเบื้องต้น Introduction to Business Intelligence	3(2-2-5)		
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ Business Data Analytics	3(2-2-5)		
พื้นฐานวิทยาการข้อมูล Fundamentals of Data Science	3(3-0-6)		
การสร้างคลังข้อมูล Data Warehousing	3(2-2-5)		
การทำเหมืองข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ Data Mining and Big Data Analytics	3(2-2-5)		
วิทยาการข้อมูลสำหรับธุรกิจ DATA SCIENCE FOR BUSINESS	3(2-2-5)		
การแสดงผลข้อมูลด้วยแผนภาพ Data Visualization	3(2-2-5)		
การเรียนรู้ของเครื่องจักร Machine Learning	3(2-2-5)		
การบริหารเชิงกลยุทธ์และสมรรถนะของธุรกิจ Business STRATEGIC AND Performance Management	3(3-0-6)		
โครงการวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ1 Project in Data Science and Business Analytics 1	3(0-9-0)		

ชื่อวิชา	หน่วยกิต(บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
โครงการวิทยากรข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงธุรกิจ 2 Project in Data Science and Business Analytics 2	3(0-9-0)

กลุ่มโครงสร้างพื้นฐานของระบบ

6 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
เครือข่ายคอมพิวเตอร์เบื้องต้น Introduction to Computer Networks	3(3-0-6)
โครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึม Data Structures and Algorithms	3(3-0-6)

กลุ่มเทคโนโลยีและวิธีการทางซอฟต์แวร์

15 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)
การสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Computer Programming	3(2-2-5)
เทคโนโลยีเว็บ Web TechnologY	3(2-2-5)
ฐานข้อมูลแบบโนเอสคิวแอล ractical NoSQL DATABASE	1(0-2-1)
การวิเคราะห์และออกแบบระบบ	3(3-0-6)

สารสนเทศทางธุรกิจ Business System Analysis and Design	
การสร้างโปรแกรมทางสถิติ Statistical Programming	1(0-2-1)
การบริหารโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ Information Technology Project Management	3(3-0-6)
สัมมนาทางด้านทักษะการสื่อสารในวิชาชีพ Seminar on Professional Communication Skills	1(1-0-2)

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์เชิงลึก

โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตร 135 หน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาภาษา	24 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	93 หน่วยกิต
วิชาแกน	36 หน่วยกิต
วิชาเอก	35 หน่วยกิต
วิชาโท	22 หน่วยกิต

ฝึกปฏิบัติ

เลือกเรียนสหกิจศึกษา	7 หน่วยกิต
เลือกทำโครงการและฝึกงาน	4 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเลือกสาขา	
เลือกเรียนสหกิจศึกษา เลือกเรียน	15 หน่วยกิต
เลือกทำโครงการและฝึกงาน เลือกเรียน	18 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 93 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาพื้นฐาน

36 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
คณิตศาสตร์ธุรกิจ Business Mathematics	3(3-0-6)
คณิตศาสตร์ไม่ต่อเนื่อง Discrete Mathematics	3(3-0-6)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ Object-Oriented Programming	3(3-0-6)
ปฏิบัติการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ Object-Oriented Programming Laboratory	1(0-3-2)
คณิตศาสตร์ธุรกิจ Business Mathematics	3(3-0-6)
คณิตศาสตร์ไม่ต่อเนื่อง Discrete Mathematics	3(3-0-6)
การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ Object-Oriented Programming	3(3-0-6)
ปฏิบัติการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ Object-Oriented Programming Laboratory	1(0-3-2)
พื้นฐานวิทยาการข้อมูล Introduction to Data Science	3(3-0-6)
พื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ Introduction to Business Data Analytics	3(3-0-6)
โครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึม Data Structure and Algorithm	3(3-0-6)
การคัดกรองและแปลงข้อมูล Data Wrangling	3(3-0-6)
การบริหารเชิงกลยุทธ์และสมรรถนะของธุรกิจ Business Strategic and Performance Management	3(3-0-6)
การออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ Web Design and Development	3(3-0-6)
ปฏิบัติการการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์	1(0-3-2)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
Web Design and Development Laboratory	
ระบบการสื่อสารและเครือข่าย 1 Computer Network and Communication System 1	3(3-0-6)
ปฏิบัติการระบบการสื่อสารและเครือข่าย 1 Computer Network and Communication System Laboratory 1	1(0-3-2)
การวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศ Information System Analysis and Design	3(3-0-6)

กลุ่มวิชาบังคับสาขา

35 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
แนวคิดเชิงปฏิบัติการด้านวิทยาการข้อมูล A Practical Approach to Data Science	3(3-0-6)
การเขียนโปรแกรมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล Programming for Data Analysis	3(3-0-6)
ปฏิบัติการการเขียนโปรแกรมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล Programming for Data Analysis Laboratory	1(0-3-2)
เหมืองข้อมูลเชิงธุรกิจ Business Data Mining	3(3-0-6)
ข้อมูลเนื้อหาการตลาดบนสังคมออนไลน์ Content Marketing on Social Media	3(3-0-6)
พื้นฐานการวิเคราะห์เชิงปริมาณ Introduction to Quantitative Methods	3(3-0-6)
ระบบฐานข้อมูล Database Systems	3(3-0-6)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ปฏิบัติการระบบฐานข้อมูล	1(0-3-2)
การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data Analytics	3(3-0-6)
การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเชิงธุรกิจ Business Database Systems Development	3(3-0-6)
การวิเคราะห์ข้อมูลและการทำโมเดล Data Analysis and Modelling	3(3-0-6)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

หลักสูตรระดับปริญญาตรี 4 ปี

หลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์

โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 135 หน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	99 หน่วยกิต
วิชาแกน	15 หน่วยกิต
วิชาเฉพาะด้าน 75 หน่วยกิต	
วิทยาการวิเคราะห์ข้อมูล	18 หน่วยกิต
วิศวกรรมข้อมูล	18 หน่วยกิต
การบริหารข้อมูล	15 หน่วยกิต
การวิเคราะห์ข้อมูลด้านธุรกิจ	12 หน่วยกิต
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	12 หน่วยกิต
วิชาเลือก	6 หน่วยกิต
วิชาประสบการณ์วิชาชีพ	3 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ**วิชาแกน****15 หน่วยกิต**

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
หลักการเขียนโปรแกรม Principle of Programming	3(2-2-5)
หลักการวิทยาการข้อมูล Principle of Data Science	3(3-0-6)
หลักสถิติ Principle of Statistics	3(3-0-6)
คณิตศาสตร์ไม่ต่อเนื่อง Discrete Mathematics	3(3-0-6)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
คณิตศาสตร์สำหรับวิทยาการข้อมูล Mathematics for Data Science	3(3-0-6)

วิชาเฉพาะด้าน

วิทยาการวิเคราะห์ข้อมูล

18 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
โครงสร้างข้อมูลและอัลกอริทึม Data Structures and Algorithms	3(2-2-5)
คลังข้อมูลและเหมืองข้อมูล Data Warehouse and Data Mining	3(2-2-5)
แบบจำลองทางสถิติเพื่อการค้นพบ Statistical Model for Discovery	3(2-2-5)
วิธีวิทยาการวิจัย Research Methodology	3(3-0-6)
การเรียนรู้ของเครื่อง Machine Learning	3(2-2-5)
การแสดงผลข้อมูลด้วยภาพ Data Visualization	3(2-2-5)

วิศวกรรมข้อมูล

18 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Computer Programming	3(2-2-5)
การเขียนโปรแกรมทางสถิติ Statistical Programming	3(2-2-5)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
การเขียนโปรแกรมทางคณิตศาสตร์ Mathematical Programming	3(2-2-5)
การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน Web Application Development	3(2-2-5)
การบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data Administration	3(2-2-5)
อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง Internet of Things	3(2-2-5)

การบริหารข้อมูล**15 หน่วยกิต**

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
การบริหารระบบฐานข้อมูล Database Systems Administration	3(2-2-5)
การประมวลผลแบบคลาวด์ Cloud Computing	3(2-2-5)
ระบบอัจฉริยภาพทางธุรกิจ Business Intelligence System	3(2-2-5)
กฎหมายและความมั่นคงปลอดภัยของระบบ สารสนเทศ Laws and Information System Security	3(3-0-6)
โครงการวิทยาการข้อมูลและการวิเคราะห์ Data Science and Analytics Project	3(0-6-3)

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านธุรกิจ**12 หน่วยกิต**

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ความรู้ด้านการประกอบธุรกิจ	3(3-0-6)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
Business Operation	
เศรษฐศาสตร์ของวิทยาการข้อมูล Economics of Data Science	3(3-0-6)
การวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน Financial Data Analytics	3(3-0-6)
การตลาดดิจิทัลพลัส Digital Marketing Plus	3(3-0-6)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

ชื่อปริญญา: วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมคอมพิวเตอร์) / วศ.บ. (วิศวกรรมคอมพิวเตอร์)

ระยะเวลาการศึกษา: 4 ปี / ปีที่ออกหลักสูตร: พ.ศ.2561(หลักสูตรปรับปรุง) / ปีที่เริ่มใช้หลักสูตร: พ.ศ.2561

ที่มา : <https://www.cp.eng.chula.ac.th/future/bachelor>

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรนี้ มีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมด 140 หน่วยกิต แบ่งได้ดังนี้

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสหศาสตร์	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไปกลุ่มพิเศษ	6	หน่วยกิต

กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	12	หน่วยกิต
หมวดวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	21	หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ 84 หน่วยกิต		
กลุ่มวิชาพื้นฐานทางวิศวกรรม	15	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาแกนระดับสาขาวิชา (บังคับ)	45	หน่วยกิต
กลุ่มรายวิชาบังคับเลือก	6	หน่วยกิต
กลุ่มรายวิชาเลือก	18	หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต		

เนื้อหาการสอน

ให้ความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ ตลอดจนหลักการทางวิศวกรรม กล่าวคือ การวิเคราะห์ การออกแบบ การจัดระบบ และการสร้าง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ อันประกอบด้วย ระบบฮาร์ดแวร์, ระบบซอฟต์แวร์, เครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบสารสนเทศ ทั้งนี้ เนื้อหาวิชาเรียนทั้งหมด สามารถแบ่งได้เป็น 3 หมวด คือ

หมวดวิศวกรรมระบบเชิงเลข (Digital System Engineering)

ครอบคลุมการออกแบบและวิเคราะห์ระบบเชิงเลข (ระบบดิจิทัล) อันเป็นพื้นฐานของการออกแบบระบบคอมพิวเตอร์ วิชาที่ศึกษาได้แก่ การออกแบบเชิงตรรกะ ไมโครโพรเซสเซอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ ภาษาแอสเซมบลี การออกแบบวงจรรวม สถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์ การสื่อสารข้อมูล และระบบเครือข่าย อาจกล่าวได้ว่า เป็นกลุ่มวิชา Hardware และ Network

หมวดวิศวกรรมซอฟต์แวร์ระบบ (System Software Engineering)

ครอบคลุมหลักการออกแบบและวิเคราะห์ทฤษฎีคำนวณทางคอมพิวเตอร์ อัลกอริทึมซอฟต์แวร์ระบบ ภาษาโปรแกรม และระบบปฏิบัติการ นิสิตจะสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ ทุกระดับการเชื่อมต่อ อาจกล่าวได้ว่า เป็นกลุ่มวิชา Software และหลักการทางคอมพิวเตอร์

หมวดการประมวลผลสารสนเทศ (Information Processing)

ครอบคลุมการออกแบบและวิเคราะห์ระบบประมวลผลสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิศวกรรมซอฟต์แวร์ ปัญญาประดิษฐ์ ระบบจัดการฐานข้อมูล คอมพิวเตอร์กราฟิก วิทยาการหุ่นยนต์ สื่อประสม การสร้างแบบจำลอง และระบบประยุกต์ ที่เกี่ยวข้อง อาจกล่าวได้ว่า เป็นกลุ่มวิชา ระบบสารสนเทศ และแขนงวิชาอื่นในสายวิทยาการคอมพิวเตอร์

อนาคตหลังสำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้ จะมีความเชี่ยวชาญในการออกแบบ วิเคราะห์ และสร้างโปรแกรมประยุกต์ของระบบซอฟต์แวร์ ระบบเชิงเลข และการประมวลผลสารสนเทศ และสามารถประยุกต์หลักการทางวิศวกรรมเพื่อการแก้ปัญหาในสาขาอาชีพอื่นด้วยคอมพิวเตอร์ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ บัณฑิตสามารถประกอบอาชีพเป็นวิศวกรระบบ นักวิเคราะห์ระบบ นักเขียนโปรแกรมระบบ และอาชีพในสายงานคอมพิวเตอร์อื่นๆ

รายวิชา

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาศึกษาทั่วไปกลุ่ม มนุษยศาสตร์, วิทยาศาสตร์, สหศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ ตาม ศูนย์การศึกษาทั่วไป ประกาศกำหนด

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มพิเศษ

ให้นักศึกษาเรียนวิชาดังต่อไปนี้

- 2100111 ท่องโลกวิศวกรรม (Exploring Engineering World) 3(3-0-9)
2110221 แก่นวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Engineering Essentials) 3(3-0-9)

หมวดวิชาภาษาต่างประเทศ

ให้นักศึกษาเรียนวิชาดังต่อไปนี้

- 5500111 ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ในชีวิตจริง 1 (Experimental English I) 3(2-2-5)
5500112 ภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ในชีวิตจริง 2 (Experimental English II) 3(2-2-5)
5500208 ทักษะการสื่อสารและการนำเสนอผลงาน (Communication and Presentation Skills) 3(2-2-5)
5500308 การเขียนภาษาอังกฤษเทคนิคสำหรับวิศวกรรมศาสตร์ (Technical Writing for Engineering) 3(2-2-5)

หมวดวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

- 2301107 แคลคูลัส 1 (Calculus I) 3(3-0-6)
2301108 แคลคูลัส 2 (Calculus II) 3(3-0-6)
2302127 เคมีทั่วไป (General Chemistry) 3(3-0-6)
2302163 ปฏิบัติการเคมีทั่วไป (General Chemistry Laboratory) 1(0-3-0)
2304103 ฟิสิกส์ทั่วไป 1 (General Physics I) 3(3-0-6)
2304104 ฟิสิกส์ทั่วไป 2 (General Physics II) 3(3-0-6)
2304183 ปฏิบัติการฟิสิกส์ทั่วไป 1 (General Physics I) 1(0-3-0)
2304184 ปฏิบัติการฟิสิกส์ทั่วไป 2 (General Physics II) 1(0-3-0)

2603284 สถิติสำหรับวิทยาศาสตร์กายภาพ (Statistics for Physical Science) 3(3-0-6)

หมวดวิชาพื้นฐานทางวิศวกรรม

2100301 การฝึกงานทางวิศวกรรม (Engineering Practice) 2(0-18-0) ประเมินผลเป็นS/U

2110101 การทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Computer Programming) 3(2-2-5)

2110201 คณิตศาสตร์วิศวกรรมคอมพิวเตอร์(Computer Engineering Mathematics)
3(3-0-6)

2110xxx คณิตศาสตร์วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 2 (Computer Engineering
Mathematics II) 3(3-0-6)

2110xxx การปฏิบัติการทางคณิตศาสตร์วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (Computer
Engineering Mathematics Laboratory) 1(0-2-1)

2110251 ตรรกศาสตร์ของดิจิทัลคอมพิวเตอร์ (Digital Computer Logic) 3(3-0-6)

หมวดวิชาแกนระดับสาขาวิชา

2110202 โครงสร้างดิสครีตและภาวะคำนวณได้ (Discrete Structures and Computability)
4(4-0-8)

2110211 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงสร้างข้อมูล (Introduction to Data Structures) 3(3-
0-6)

2110215 วิธีวิทยาการทำโปรแกรม 1 (Programming Methodology I) 3(2-3-4)

2110263 การปฏิบัติการทางตรรกศาสตร์ของดิจิทัลคอมพิวเตอร์ 1 (Digital
Computer Logic Laboratory I) 1(0-2-1)

2110313 ระบบปฏิบัติการและโปรแกรมระบบ (Operating Systems and System
Programs) 3(3-0-6)

2110316 หลักการของภาษาการทำโปรแกรม (Programming Languages Principles)
3(3-0-6)

2110322 ระบบฐานข้อมูล (Database Systems) 3(3-0-6)

2110327 การออกแบบอัลกอริทึม (Algorithm Design) 3(3-0-6)

2110335 วิศวกรรมซอฟต์แวร์ 1 (Software Engineering I) 3(3-0-6)

2110336 วิศวกรรมซอฟต์แวร์ 2 (Software Engineering II) 3(3-0-6)

2110352 สถาปัตยกรรมระบบคอมพิวเตอร์ (Computer System Architectures) 3(3-0-6)

2110356 ระบบฝังตัว (Embedded System) 3(3-0-6)

- 2110363 ปฏิบัติการสังเคราะห์ฮาร์ดแวร์ 1 (Hardware Synthesis Laboratory I) 1(0-2-1)
 2110366 การปฏิบัติการระบบฝังตัว (Embedded System Laboratory) 1(0-2-1)
 2110471 ช่างงานคอมพิวเตอร์ 1 (Computer Network I) 3(2-3-4)
 2110xxx โครงการรวบยอดวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 (Capstone Project I) 2(0-4-2)
 2110xxx โครงการรวบยอดวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 2 (Capstone Project II) 3(0-6-3)

วิชาบังคับเลือก

ให้นิสิตเลือกเรียน 2 วิชา จากรายวิชาดังต่อไปนี้ (วิชาที่ไม่ได้เลือก สามารถเรียนเป็น วิชาเลือก ได้)

- 2110404 ทฤษฎีการคำนวณ (Computational Theory) 3(3-0-6)
 2110415 ระบบที่กำหนดโดยซอฟต์แวร์ (Software-Defined Systems) 3(3-0-6)
 2110446 วิทยาศาสตร์ข้อมูลและวิศวกรรมข้อมูล (Data Science and Data Engineer) 3(3-0-6)
 211045 สถาปัตยกรรมสมรรถนะสูง (High Performance Architecture) 3(3-0-6)
 2110521 สถาปัตยกรรมซอฟต์แวร์ (Software Architecture) 3(3-0-9)

วิชาเลือก ให้นิสิตเลือกเรียน 6 วิชา จากรายวิชาดังต่อไปนี้ (รวมถึงวิชาบังคับเลือกที่นิสิตไม่ได้เลือก)

- 2110291 เอกัตศึกษาทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 (Individual Study in Computer Engineering I) 1(0-0-3)
 2110292 เอกัตศึกษาทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 2 (Individual Study in Computer Engineering II) 1(0-0-3)
 2110315 ระบบเชิงขนานและระบบกระจาย (Parallel and Distributed Systems) 3(3-0-6)
 2110391 เอกัตศึกษาทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 3 (Individual Study in Computer Engineering III) 1(0-0-3)
 2110392 เอกัตศึกษาทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 4 (Individual Study in Computer Engineering IV) 1(0-0-3)
 2110412 สถาปัตยกรรมคอมพิวเตอร์เชิงขนาน (Parallel Computer Architecture) 3(3-0-6)
 2110413 ความมั่นคงของคอมพิวเตอร์ (Computer Security) 3(3-0-6)
 2110414 ระบบการคำนวณขนาดใหญ่ (Large Scale Computing Systems) 3(3-0-6)

- 2110420 การสร้างตัวแปลภาษา (Compiler Construction) 3(3-0-6)
- 2110421 ทฤษฎีของภาษาการทำให้โปรแกรม (Theory of Programming Languages) 3(3-0-6)
- 2110424 การปรับปรุงกระบวนการซอฟต์แวร์ (Software Process Improvement) 3(3-0-6)
- 2110428 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำเหมืองข้อมูล (Introduction to Data Mining) 3(3-0-6)
- 2110429 ระบบการเรียกใช้สารสนเทศ (Information Retrieval Systems) 3(3-0-6)
- 2110430 การทำเหมืองอนุกรมเวลาและการค้นหาความรู้ (Time Series Mining and Knowledge Discovery) 3(3-0-6)
- 2110431 วิทยาการภาพดิจิทัลเบื้องต้น (Introduction to Digital Imaging) 3(3-0-6)
- 2110432 การรู้จำเสียงพูดอัตโนมัติ (Automatic Speech Recognition) 3(3-0-6)
- 2110433 คอมพิวเตอร์วิชัน (Computer Vision) 3(3-0-6)
- 2110435 วิทยาการหุ่นยนต์เบื้องต้น (Introduction to Robotics) 3(3-0-6)
- 2110441 การออกแบบและพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software Design and Development) 3(3-0-6)
- 2110442 การวิเคราะห์และโปรแกรมเชิงวัตถุ (Object-Oriented Analysis and Programming) 3(3-0-6)
- 2110443 ปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับคอมพิวเตอร์ (Human-Computer Interaction) 3(3-0-6)
- 2110451 การออกแบบฮาร์ดแวร์ของดิจิทัลคอมพิวเตอร์ (Digital Computer Hardware Design) 3(3-0-6)
- 2110455 การทดสอบวงจรดิจิทัล (Testing Digital Circuits) 3(3-0-6)
- 2110473 การคำนวณแบบทนต่อความผิดพลาด (Fault Tolerant Computing) 3(3-0-6)
- 2110475 การออกแบบวงจรรวมขนาดใหญ่ (VLSI Design) 3(3-0-6)
- 2110476 ปัญญาประดิษฐ์ 1 (Artificial Intelligence I) 3(3-0-6)
- 2110477 ปัญญาประดิษฐ์ 2 (Artificial Intelligence II) 3(3-0-6)
- 2110478 คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร (Computer and Communication) 3(3-0-6)

- 2110479 คอมพิวเตอร์กราฟิก (Computer Graphics) 3(3-0-6)
- 2110481 เครือข่ายคอมพิวเตอร์ไร้สาย (Wireless Computer Networks) 3(3-0-6)
- 2110490 โครงการวิศวกรรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน (Computer Engineering Pre-Project) 1(0-2-1)
- 2110491 หัวข้อในระบบและภาษา (Topics in Systems and Languages) 3(3-0-6)
- 2110495 หัวข้อขั้นสูงในวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 (Advanced Topics in Computer Engineering I) 3(3-0-6)
- 2110496 หัวข้อขั้นสูงในวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 (Advanced Topics in Computer Engineering II) 3(3-0-6)
- 2110497 ปัญหาพิเศษทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 (Special Problems in Computer Engineering I) 3(2-3-4)
- 2110498 ปัญหาพิเศษทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 2 (Special Problems in Computer Engineering II) 3(2-3-4)
- 2110499 โครงการวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Engineering Projects) 3(0-6-3)
- 2100499 โครงการงานทางวิศวกรรม (Senior Project in Engineering) 3(0-6-3)
- 2110501 ออโตมาตา ความสามารถในการคำนวณและภาษาเชิงรูปนัย (Automata Computability and Formal Languages) 3(3-0-9)
- 2110511 การเขียนโปรแกรมเกม (Game Programming) 3(3-0-9)
- 2110512 คอมพิวเตอร์แอนิเมชัน (Computer Animation) 3(3-0-9)
- 2110513 เทคโนโลยีช่วยเหลือ (Assistive Technology) 3(3-0-9)
- 2110522 ยูนิกซ์/ลินุกซ์สำหรับองค์กร (UNIX/Linux for Enterprise Environment) 3(3-0-9)
- 2110541 การตรวจสอบระบบคอมพิวเตอร์ (Computer Systems Audit) 3(3-0-9)

วิชาเลือกเสรี

นิสิตสามารถเลือกลงทะเบียนรายวิชาที่มีความสนใจและที่เปิดสอนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนึ่งนิสิตที่มีความประสงค์จะเรียนรายวิชาอื่นในคณะวิศวกรรมศาสตร์ นอกจากรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สามารถนับหน่วยกิตการศึกษาและรับผลการประเมินเป็นเกรด A, B+, B, C+, C, D+, D และ F ได้ ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือ

คณะกรรมการประจำภาควิชา และต้องมีจำนวนหน่วยกิตรายวิชาบังคับเลือกและรายวิชาเลือกของสาขาวิชาที่นิสิตสังกัดครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อขอสำเร็จการศึกษา กรณีที่นิสิตไม่ได้ขออนุมัติหรือขอความเห็นชอบให้ลงทะเบียนเรียนเกินจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จะได้รับการเปลี่ยนสัญลักษณ์ผลการประเมินให้เป็น S/U โดยมติของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือคณะกรรมการประจำภาควิชา

รายละเอียดของหลักสูตรในแต่ละสถานศึกษาในระดับปริญญาโท ดังนี้

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

หลักสูตรปริญญาโท

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิเคราะห์ธุรกิจและวิทยาการข้อมูล

โครงสร้างหลักสูตร

	แผน ก2 ทำวิทยานิพนธ์	แผน ข ไม่ทำวิทยานิพนธ์
หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน	ไม่นับหน่วยกิต	ไม่นับหน่วยกิต
หมวดวิชาหลัก	15 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
หมวดวิชาเอก	15 หน่วยกิต	15 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือก	-	9 หน่วยกิต
วิชาการค้นคว้าอิสระ	-	3 หน่วยกิต
สอบประมวลความรู้และ/หรือ สอบปากเปล่า	สอบ	สอบ
วิทยานิพนธ์ (ผ่านการสอบป้องกัน วิทยานิพนธ์)	12 หน่วยกิต	-
รวมไม่น้อยกว่า	42 หน่วยกิต	42 หน่วยกิต

รายวิชา

หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน

ไม่นับหน่วยกิต

รายวิชา	หน่วยกิต
พื้นฐานสำหรับบัณฑิตศึกษา Foundation for Graduate Studies	3(2 – 2 -5)
การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา Reading Skills Development in English for	3(2 – 2 -5)

รายวิชา	หน่วยกิต
Graduate Studies	
การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ Integrated English Language Skills Development	3(2 – 2 -5)
การซ่อมเสริมการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา Remedial Reading Skills Development in English for Graduate Studies	3(2 – 2 -5)
การซ่อมเสริมการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษแบบบูรณาการ Remedial Integrated English Language Skills Development	3(2 – 2 -5)
พื้นฐานคณิตศาสตร์และสถิติ Statistics and Mathematics Foundation	3(3 – 0 -6)
การเขียนโปรแกรมภาษาไพธอนและการจัดการฐานข้อมูล Python Programming and Database Management	3(3 – 0 -6)

หมวดวิชาหลัก

15 หน่วยกิต

วิชา	หน่วยกิต
การวิเคราะห์ธุรกิจและวิทยาการข้อมูลเบื้องต้น Introduction to Business Analytics and Data Science	3(3 – 0 -6)
การวิเคราะห์สถิติและการออกแบบงานวิจัย Statistical Analysis and Research Design	3(3 – 0 -6)
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบุกเบิกและการสร้างภาพนิทัศน์จากข้อมูล Exploratory Data Analysis and Data Visualization	3(3 – 0 -6)
การจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ Managing Big Data	3(3 – 0 -6)

การเรียนรู้ของเครื่องจักรประยุกต์ Applied Machine Learning	3(3 - 0 -6)
---	-------------

หมวดวิชาเอก

สาขาวิชาเอกการวิเคราะห์ธุรกิจ (Business Analytics) 15 หน่วยกิต

วิชา	หน่วยกิต
ปัญหาและการวิเคราะห์การตลาด Marketing Analytics and Intelligence	3(3 - 0 -6)
ปัญหาและการวิเคราะห์การเงิน Financial Analytics and Intelligence	3(3 - 0 -6)
ปัญหาและการวิเคราะห์ทรัพยากรมนุษย์ Human Resource Analytics and Intelligence	3(3 - 0 -6)
ปัญหาและการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงปริมาณ Quantitative Risk Analytics and Intelligence	3(3 - 0 -6)
ปัญหาและการวิเคราะห์การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ Customer Relationship Management Analytics and Intelligence	3(3 - 0 -6)

สาขาวิชาเอกวิทยาการข้อมูล (Data Science)

วิชา	หน่วยกิต
การเขียนโปรแกรมสำหรับการเรียนรู้ของเครื่องจักร Programming for Machine Learning	3(3 - 0 -6)
การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data Analytics	3(3 - 0 -6)
การวิเคราะห์วีดิทัศน์และรูป Image and Video Analytics	3(3 - 0 -6)
การวิเคราะห์ข้อความและการประมวลผลภาษาธรรมชาติ Text Analytics and Natural Language Processing	3(3 - 0 -6)
การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสตรีมมิ่งและแบบเวลาจริง Data	3(3 - 0 -6)

Streaming and Real Time Analytics	
-----------------------------------	--

สาขาวิชาเอกสุขภาพและชีวสารสนเทศศาสตร์ (Health and Bioinformatics)

วิชา	หน่วยกิต
ชีวสารสนเทศศาสตร์ Bioinformatics	3(3 – 0 -6)
การออกแบบการทดลองทางคลินิกสำหรับสุขภาพและ ชีวสารสนเทศศาสตร์ Clinical Trial Design for Health and Bioinformatics	3(3 – 0 -6)
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและระบาดวิทยาสำหรับสุขภาพ และชีวสารสนเทศศาสตร์ Causality and Epidemiology for Health and Bioinformatics	3(3 – 0 -6)
การวิเคราะห์ภาพถ่ายทางการแพทย์ Medical Imaging Analytics	3(3 – 0 -6)

หมวดวิชาเลือก 15 หน่วยกิต

หมวดวิชาการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระ Independent Study 3(0 – 0 -12)

หมวดวิชาวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ Thesis 12 หน่วยกิต

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

ระดับปริญญาโท

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ แขนงการวิเคราะห์ข้อมูล

(Data Analytics)

โครงสร้างหลักสูตร

MSIT แขนงระบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) หลักสูตรปรับปรุงปี พ.ศ. 2559

แผน ก (ทำวิจัย)

1. จำนวนหน่วยกิต	39 หน่วยกิต
2. องค์ประกอบของหลักสูตร	
ก. หมวดวิชาบังคับ	15 หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาสัมมนา	4 หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาวิทยานิพนธ์	6 หน่วยกิต

หมายเหตุ: การเรียนในแผน ก. จะต้องมีผลงานวิจัยตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยยอมรับจึงจะสามารถสำเร็จการศึกษาได้

แผน ข (ไม่ทำวิจัย)

1. จำนวนหน่วยกิต	39 หน่วยกิต
2. องค์ประกอบของหลักสูตร	
ก. หมวดวิชาบังคับ	15 หน่วยกิต
ข. หมวดวิชาแขนง	18 หน่วยกิต
ค. หมวดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ	6 หน่วยกิต

แผนการศึกษา

<http://www.msit.mut.ac.th/index.php/curriculum/msit/data-analytics/daplan>

รายวิชาในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ (Data Analytics) มีดังต่อไปนี้

รายวิชาแผน ก

- ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology)
- คณิตศาสตร์สำหรับงานวิจัย (Mathematics for Research)
- สัมมนา 1 (Seminar I)

- สัมมนา 2 (Seminar-II)
- วิทยานิพนธ์ 1 (Thesis-I)
- วิทยานิพนธ์ 2 (Thesis-II)
- เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Networks) *
- เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการองค์กร

(Information Technology for Organization Management)

- การออกแบบและจัดการฐานข้อมูล (Database Design and Management)*

หมายเหตุ: วิชาที่มีเครื่องหมาย * เป็นวิชาที่มีคาบปฏิบัติการ

รายวิชา แผน ข

- เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Networks) *
- เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการองค์กร

(Information Technology for Organization Management)

- การออกแบบและจัดการฐานข้อมูล (Database Design and Management)*

○ การประมวลผลบนคลาวด์และการใช้งาน (Cloud Computing and Implementation)

○ มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบสารสนเทศ (Information System Management Related Standards)

○ หลักเบื้องต้นของวิทยาการข้อมูล (Fundamental of Data Science)

- การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning)*

- การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining)*

- ข้อมูลขนาดใหญ่และการวิเคราะห์ (Big Data and Analysis)

- เครื่องมือและการเขียนโปรแกรมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

(Tools and Programming for Data Analytics)*

○ การจัดการข้อมูลและการแสดงภาพนามธรรม (Data Management and Visualization)*

○ หัวข้อเฉพาะทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูล (Selected Topics in Data Analytics)

- ธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และการตลาดดิจิทัล (E-Business and Digital Marketing)
- การศึกษาค้นคว้าอิสระ 1 (Independent Study I)
- การศึกษาค้นคว้าอิสระ 2 (Independent Study II)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หลักสูตรปริญญาโท

หลักสูตร วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรแบ่งออกเป็น 2 แผนการเรียน ตามโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต

1. แผน ก ศึกษาโดยเน้นการทำ วิจัย โดยมีการทำ วิทยานิพนธ์ดังนี้

แบบ ก1 ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต

แบบ ก 2 ทำวิทยานิพนธ์และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ประกอบด้วย

- 1) หมวดวิชาบังคับ 15 หน่วยกิต
- 2) หมวดวิชาเลือก 9 หน่วยกิต
- 3) วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

2. แผน ข ศึกษาโดยเน้นงานรายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

- 1) หมวดวิชาบังคับ 15 หน่วยกิต
- 2) หมวดวิชาเลือก 15 หน่วยกิต
- 3) หมวดวิชาการค้นคว้าอิสระ 6 หน่วยกิต

รายวิชา

วิชาปรับพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
พื้นฐานการเขียนโปรแกรมสำหรับวิทยาการข้อมูลและ	3(2-2-5)

สารสนเทศ Programming Fundamentals for Data and Information Science	
วิธีการทางสถิติและคณิตศาสตร์พื้นฐานสำหรับวิทยาการข้อมูลและ สารสนเทศ BasicStatistical and Mathematical Methods for Data and Information Science	3(3-0-6)

หมวดวิชาบังคับ

15 หน่วยกิต

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิทยาการข้อมูลและสารสนเทศเบื้องต้น Fundamentals of Data and Information Science	3(3-0-6)
ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ Research Methodology for Data and Information Science	3(3-0-6)
การรวบรวม การจัดเก็บ และการค้นคืนข้อมูล Data Collection, Storage, and Retrieval	3(2-2-5)
ความน่าจะเป็นและสถิติคณิตศาสตร์สำหรับวิทยาการข้อมูลและ สารสนเทศ Probability and Mathematical Statistics for Data and Information Science	3(2-2-5)
การจำลองข้อมูลด้วยภาพและการสื่อสารข้อมูล Visualizing and Communicating Data	3(2-2-5)

หมวดวิชาเลือกโดยเลือกเรียนจากรายวิชาดังต่อไปนี้
กลุ่มรายวิชาทางธุรกิจ

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ระบบสารสนเทศทางธุรกิจสำหรับวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ Business Information Systems for Data and Information Science	3(3-0-6)
การบริหารโครงการซอฟต์แวร์ Software Project Management	3(3-0-6)
การจัดการความรู้และข้อมูลขนาดใหญ่ในธุรกิจ Knowledge Management and Big Data in Business	3(3-0-6)
กฎหมายและจริยธรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ Laws and Ethics in Information Technology	3(3-0-6)
โลจิสติกส์และโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ Strategic Logistics and Supply Chain	3(3-0-6)
หัวข้อพิเศษทางธุรกิจ Special Topic in Business	3(0-9-3)

กลุ่มรายวิชาทางวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
ระบบการจัดการฐานข้อมูล Database Management Systems	3(2-2-5)
ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ Decision Support Systems	3(2-2-5)
ระบบความปลอดภัยของคอมพิวเตอร์ Computer Security Systems	3(3-0-6)
ระบบลูกข่าย-แม่ข่ายและแพลตฟอร์มข้อมูล Client-Server Systems and Data Platforms	3(3-0-6)
การประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ Cloud Computing	3(3-0-6)

การประเมินสมรรถนะของระบบคอมพิวเตอร์ Computer System Performance Evaluation	3(3-0-6)
การเข้ารหัสและประมวลผลข้อมูลมัลติมีเดีย Multimedia Coding and Processing	3(2-2-5)
หัวข้อพิเศษทางวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ Special Topic in Computer Science and Information Technology	3(0-9-3)

กลุ่มรายวิชาทางวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ

ชื่อวิชา	หน่วยกิต
การวิจัยเชิงทดลองในสนาม Field Experiments	3(2-2-5)
การทำเหมืองกระบวนการ Process Mining	3(2-2-5)
การประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ Big Data Analytics	3(2-2-5)
ระเบียบและจริยธรรมสำหรับนักวิทยาศาสตร์ข้อมูล Policy and Ethical Considerations for Data Scientists	3(3-0-6)
การเรียนรู้ของเครื่องสำหรับวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ Machine Learning for Data and Information Science	3(2-2-5)
เทคนิคการหาค่าที่เหมาะสมที่สุดด้วยวิธีทางคณิตศาสตร์ Mathematical Optimization Techniques	3(3-0-6)
สัมมนาทางวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ Seminar in Data and Information Science	3(3-0-6)
หัวข้อพิเศษทางวิทยาการข้อมูลและสารสนเทศ Special Topic in Data and Information Science	3(0-9-3)

หมวดวิชาการค้นคว้าอิสระจำนวน 6 หน่วยกิต

โครงการพิเศษ 1 Special Project1 3(0-0-12)

โครงการพิเศษ 2 Special Project 2 3(0-0-12)

หมวดวิชาวิทยานิพนธ์

แผน ก แบบ ก 1 36 หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 1) Thesis 36(0-0-144)

แผน ก แบบ ก 2 12 หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์(แผน ก แบบ ก 2) Thesis 12(0-0-48)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักสูตรปริญญาโท

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ

Accounting Information System : AIS ระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ที่มา : <http://it.cbs.chula.ac.th>

โครงสร้างหลักสูตร

ตลอดหลักสูตรรวม 42 หน่วยกิต

	แผน ก	แผน ข
(หน่วยกิต) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	42	42
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียน	30	36
- รายวิชาบังคับ	30	27
- รายวิชาเลือก	-	9
จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	12	-
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาโครงการพิเศษ	-	6

• ปีการศึกษาที่ 1 ทั้งแผน ก และแผน ข

	ภาคการศึกษาที่ 1		ภาคการศึกษาที่ 2
603629	เทคโนโลยีสารสนเทศ	601631	การบัญชีบริหารชั้นสูง
603632	การวิเคราะห์เชิงสถิติเพื่อธุรกิจ	601222	นโยบายการบัญชี
603654	การจัดการฐานข้อมูล	603652	ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
603658	การวิเคราะห์ระบบงานด้านธุรกิจ	603659	การออกแบบระบบงานด้านธุรกิจ

• ปีการศึกษาที่ 2 แผน ก

	ภาคการศึกษาที่ 3		ภาคการศึกษาที่ 4
600811	วิทยานิพนธ์	600811	วิทยานิพนธ์ (ต่อ)
601621	การวางระบบบัญชี		
601693	สัมมนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี		
603651	การตรวจสอบข้อมูลธุรกิจในระบบคอมพิวเตอร์		

• ปีการศึกษาที่ 2 แผน ข

	ภาคการศึกษาที่ 3		ภาคการศึกษาที่ 4

	วิชาเลือก 3 หน่วยกิต		วิชาเลือก 3 หน่วยกิต
601621	การวางระบบบัญชี	600712	โครงการพิเศษ 1
601693	สัมมนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี	600713	โครงการพิเศษ 2
603651	การตรวจสอบข้อมูลธุรกิจในระบบคอมพิวเตอร์		

ความเชี่ยวชาญที่มุ่งเน้นระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

- การตรวจสอบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการแปลงรูปธุรกิจ
- การอิมพลีเมนต์ซอฟต์แวร์สำเร็จรูป
- การบริหารโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความเชี่ยวชาญที่มุ่งเน้นธุรกิจอัจฉริยะและการวิเคราะห์

- เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการแปลงรูปธุรกิจ
- การบูรณาการเทคนิคทางสถิติสำหรับธุรกิจ
- เทคนิคทางสถิติขั้นสูงที่ใช้ทางธุรกิจ
- การค้นหาค่าคงความรู้และการทำเหมืองข้อมูลขั้นสูง

อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Consultant)
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศ (Information Specialist)
- นักวิเคราะห์และออกแบบระบบ (System Analyst and System Designer)
- ผู้จัดการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Project Manager)
- ผู้จัดการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Manager)
- ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Entrepreneur)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์ (ปริญญาโท)

ชื่อปริญญา: วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์) / วท.ม. (วิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์) คณะวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

ระยะเวลาการศึกษา: 2 ปี / ปีที่ออกหลักสูตร: พ.ศ.2561/ (หลักสูตรปรับปรุง)ปีที่เริ่มใช้หลักสูตร: พ.ศ.2561

ที่มา : <https://www.cp.eng.chula.ac.th/future/graduate/master-computerscience>

โครงสร้างหลักสูตร

มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต ประกอบด้วย

1. วิชาเรียน 24 หน่วยกิต ประกอบด้วย

1.1 วิชาบังคับ	3 หน่วยกิต
1.2 วิชาบังคับเลือก	9 หน่วยกิต
1.3 วิชาเลือก	12 หน่วยกิต

2. วิชาวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

อนึ่ง นิสิตต้องเรียนรายวิชาสัมมนาทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งประเมินผลเป็น S/U ไม่นับหน่วยกิตโดยรวมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร

เนื้อหาการสอน

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรการเรียนด้านคอมพิวเตอร์ที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย (ตั้งแต่ พ.ศ.2514) มุ่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์ไปพัฒนาประเทศ โดยเป็นหลักสูตรต่อยอดสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาคอมพิวเตอร์โดยตรงหรือในสาขาที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์โดยตรง เพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้าน ระบบอัจฉริยะ (Intelligent Systems) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อวิสาหกิจ (Enterprise Information Systems) ด้านข้อมูลใหญ่ (Big Data) หรือด้านอื่น

สำหรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ และผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านทางวิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์ และเป็นผู้มีคุณธรรม
2. เพื่อผลิตผลงานวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์
3. เพื่อผลิตผลงานพัฒนาด้านวิทยาศาสตรคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่อุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาวิชาชีพหรือเป็นไปตามความต้องการของสังคม

อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

1. นักวิจัย นักวิชาการในสาขาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์
2. นักพัฒนาโปรแกรม
3. นักวิเคราะห์และออกแบบระบบซอฟต์แวร์
4. นักออกแบบสถาปัตยกรรมซอฟต์แวร์
5. ผู้ดูแลระบบเครือข่ายและเครื่องแม่ข่าย
6. ผู้บริหารศูนย์ข้อมูล
7. วิศวกรระบบ
8. ผู้จัดการโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ
9. นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล

วิชาบังคับ

2110607	วิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (Research Methods in Computer Science) 3(3-0-9)
2110701	สัมมนาทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ 1 (Seminar in Computer Engineering) 0(S/U) ประเมินผลเป็น S/U ไม่นับหน่วยกิต

วิชาบังคับเลือก

นิสิตต้องเลือกเรียน 3 วิชา จากวิชาดังนี้ (วิชาที่ไม่ได้เลือกในหมวดนี้ สามารถเลือกเรียนเพิ่มเติมเป็นรายวิชาเลือกได้)

2110625*	สถาปัตยกรรมวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science Architecture) 3(3-0-9)
2110626*	โครงสร้างเครือข่ายสำหรับวิสาหกิจและอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Enterprise and IoT Network Infrastructure) 3 (3-0-9)
2110636	การวิเคราะห์และประเมินสมรรถนะ (Performance Analysis and Evaluation) 3(3-0-9)
2110640	ความมั่นคงของสารสนเทศ (Information Security) 3(3-0-9)
2110654	ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) 3(3-0-9)
2110681	คอมพิวเตอร์อัลกอริทึม (Computer Algorithm) 3(3-0-9)
2110682	ระบบควบคุมฝังตัวแบบทันกาล (Embedded and Real-Time Systems) 3(3-0-9)
2110743	การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) 3(3-0-9)

วิชาเลือก

211051	2คอมพิวเตอร์แอนิเมชัน (Computer Animation) 3 (3-0-9)

- 2110514 เทคโนโลยีเซ็นเซอร์ (Sensor Technology) 3 (2-3-7)
- 2110515 วิทยาการหุ่นยนต์เบื้องต้น (Introduction to Robotics) 3 (3-0-9)
- 2110522 ยูนิกซ์/ลินุกซ์สำหรับองค์กร (UNIX/Linux for Enterprise Environment) 3(3-0-9)
- 2110523 สถาปัตยกรรมโปรแกรมประยุกต์วิสาหกิจ (Enterprise Application Architecture) 3(3-0-9)
- 2110625* สถาปัตยกรรมวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Science Architecture) 3(3-0-9)
- 2110626* โครงสร้างเครือข่ายสำหรับวิสาหกิจและอินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Enterprise and IoT Network Infrastructure) 3 (3-0-9)
- 2110627* เครื่องมือสำหรับข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Tools) 3(3-0-9)
- 2110633* นวัตกรรมและการเป็นผู้ประกอบการ (Innovation and Entrepreneurship) 3(3-0-9)
- 2110636 การวิเคราะห์และประเมินสมรรถนะ (Performance Analysis and Evaluation) 3(3-0-9)
- 2110637 ระบบสารสนเทศขนาดใหญ่ (Large-Scale Information Systems) 3(3-0-9)
- 2110638 เทคโนโลยีเชิงวัตถุ (Object-Oriented Technology) 3(3-0-9)
- 2110640 ความมั่นคงของสารสนเทศ (Information Security) 3(3-0-9)
- 2110651 การประมวลผลภาพลักษณะดิจิทัล (Digital Image Processing) 3(3-0-9)
- 2110654 ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) 3(3-0-9)
- 2110673 การจัดเก็บและการค้นคืนสารสนเทศ (Information Storage and Retrieval) 3(3-0-9)
- 2110678 เครือข่ายคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ (Mobile Computing) 3(3-0-9)
- 2110681 คอมพิวเตอร์อัลกอริทึม (Computer Algorithm) 3(3-0-9)
- 2110682 ระบบควบคุมฝังตัวแบบทันกาล (Embedded and Real-time Systems) 3(3-0-9)
- 2110691 เอกัตศึกษาทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ 1 (Individual Study 1) 3(0-0-12)

- 2110692 เอกัตศึกษาทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ 2 (Individual Study 2) 3(0-0-12)
- 2110697 หัวข้อพิเศษทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ 1 (Special Topics in Computer Science I) 3(3-0-9)
- 2110698 หัวข้อพิเศษทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ 2 (Special Topics in Computer Science II) 3(3-0-9)
- 2110713 วิธีการหาค่าเหมาะที่สุด (Optimization Methods) 3(3-0-9)
- 2110714 ระบบเชิงเลข (Digital Systems) 3(3-0-9)
- 2110731** ระบบกระจาย (Distributed Systems) 3(3-0-9)
- 2110732 การคำนวณเชิงขนาน (Parallel Computing) 3(3-0-9)
- 2110741 ศาสตร์หุ่นยนต์ (Robotics) 3(3-0-9)
- 2110742 การคำนวณเชิงวิวัฒนาการ (Evolutionary Computation) 3(3-0-9)
- 2110743 การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) 3(3-0-9)
- 2110746 การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) 3(3-0-9)
- 2110747 การวิเคราะห์เครือข่ายสังคม (Social Network Analysis) 3(3-0-9)
- 2110773 การทำเหมืองข้อมูล (Data Mining) 3(3-0-9)
- 2110781** หัวข้อพิเศษในระบบกระจาย (Special Topics in Distributed Systems) 3(3-0-9)
- 2110792 เรื่องขั้นสูงทางปัญญาประดิษฐ์ (Advanced Topics in Artificial Intelligence) 3(3-0-9)
- 2110795 เรื่องขั้นสูงทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Advanced Topics in Computer Network) 3(3-0-9)

หรือวิชาในหมวดวิชาเลือกอื่น ๆ หรือหมวดอื่น ๆ ของภาควิชา หรือวิชานอกภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับวิศวกรรม

คอมพิวเตอร์ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการบริหารหลักสูตร

วิทยานิพนธ์

- 2110811 วิทยานิพนธ์ (Thesis) 12 หน่วยกิต

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นางภัทรา โชว์ศรี

วัน เดือน ปีเกิด 27 มิถุนายน 2507

การศึกษา ระดับปริญญาโท จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ในสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต (การจัดการสำหรับนักบริหาร)
ระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในสาขาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) นอกจากนี้ยังได้รับการอบรมในหลักสูตร Digital Economy for Management (DE4M) รุ่นที่ 6 จากมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ การอบรมในหลักสูตร Forensic Accounting และการอบรมหลักสูตรมาตรฐานการสอบบัญชีสากล จากธนาคารโลกและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ประวัติการทำงานโดยย่อ

ปฏิบัติงานในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในตำแหน่ง

- ผู้ตรวจเงินแผ่นดินภาค 3 จังหวัดนครปฐม ควบคุมดูแลการตรวจสอบการเงิน การจัดเก็บรายได้ การดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้างและสอบสวนของหน่วยงานส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ใน 6 จังหวัด คือ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสุพรรณบุรี
- ผู้ตรวจเงินแผ่นดิน 1 และผู้ตรวจเงินแผ่นดิน รักษาการในตำแหน่งรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ทำหน้าที่ควบคุมดูแลตรวจสอบหน่วยงานส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนในกำกับของกระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร สำนักตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ และสำนักตรวจสอบดิจิทัล
- ผู้ตรวจเงินแผ่นดินภาค 10 จังหวัดพิษณุโลก ควบคุมดูแลการตรวจสอบการเงิน การจัดเก็บรายได้ การดำเนินงาน การจัดซื้อจัดจ้างและสอบสวนของหน่วยงานส่วน

ราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ตั้ง
อยู่ใน 4 จังหวัด คือ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์
จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดตาก

นอกจากนี้ยังเคยได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการพิจารณากลับกรอง
อุทธรณ์ ของกรมธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และเป็นผู้แทนสำนักงานการตรวจเงิน
แผ่นดินเพื่อให้ข้อมูลแก่คณะอนุกรรมการการศึกษาเสนอแนะมาตรการและ
กลไกในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในคณะกรรมการวิสามัญ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมทั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการ
กำหนดมาตรฐานการบัญชี ของสภาวิชาชีพบัญชี

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ตรวจเงินแผ่นดินภาค 3 จังหวัดนครปฐม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การเมือง

เรื่อง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับการตรวจสอบดิจิทัล
ผู้วิจัย นางภัทรา โชว์ศรี หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60
ตำแหน่ง ผู้ตรวจเงินแผ่นดิน (ภาค ๓)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นไปอย่างรวดเร็วและแพร่กระจายในทุกองค์กรและทุกภาคส่วนนั้นส่งผลต่อรูปแบบการทำงานตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เป็นอย่างมาก โดยหน่วยงานของรัฐเกือบทั้งหมดได้ถูกกำหนดให้ดำเนินการตามนโยบาย E - Government มาเป็นเวลายาวนานและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่เข้าสู่ระบบการประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์แล้วไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลการจัดทำและการควบคุมการใช้งบประมาณ ข้อมูลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ การบริหารพัสดุ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการจัดทำรายงานการเงิน เป็นต้น โดยหน่วยงานของรัฐได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการประมวลผลการใช้จ่ายเงินเข้าสู่ระบบบัญชีและการจัดทำรายงานการเงินจากระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้ซอฟต์แวร์ที่กรมบัญชีกลางจัดให้มีขึ้นในชื่อ “ระบบการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์” (Government Fiscal Management Information System หรือเรียกโดยย่อว่าระบบ GFMS) ในขณะที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็ได้กำหนดให้หน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่งต้องใช้ระบบประมวลผลข้อมูลทางบัญชีและการเงินในการจัดทำรายงานการเงิน ระบบดังกล่าวเรียกว่า ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System หรือเรียกโดยย่อว่าระบบ e-LAAS) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อ สตง. ที่จะต้องปรับปรุงการตรวจสอบเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

จากนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองและงบประมาณลงสู่พื้นที่ในท้องถิ่นของแต่ละจังหวัด ประกอบกับจำนวนหน่วยงานของรัฐประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปริมาณเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ สตง. ต้องปรับโครงสร้างเพื่อรองรับการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดย สตง. ได้ตั้งสำนักตรวจสอบการเงินในจังหวัดต่าง ๆ รวมจำนวนทั้งสิ้น 76 จังหวัด โดยมีหน้าที่หลักในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและตรวจสอบรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้นๆ โดยใช้ชื่อว่าสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด.....เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึง

จากการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดทางกฎหมายในหลายฉบับมีผลทำให้ สตง. มีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบเพิ่มขึ้น เช่น การตรวจสอบติดตามทรัพย์สิน การตรวจสอบการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ปปช. เป็นต้น (จากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561) และมีหน้าที่ในการตรวจสอบรายงานการเงินและรายงานผลการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐทั้งหมดภายใน 180 วัน นับจากวันสิ้นรอบปีบัญชีของหน่วยงานของรัฐ (จากพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.2561) ในขณะที่อัตรากำลังในการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบรายงานการเงินกลับมีจำนวนจำกัด ซึ่งการตรวจสอบในวิธีการแบบเดิมอาจทำให้ สตง.ไม่สามารถตรวจสอบได้ครบถ้วน

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว การกระจายอำนาจและงบประมาณสู่ท้องถิ่น การปรับเปลี่ยนระบบบัญชีภาครัฐที่มีการนำระบบสารสนเทศช่วยในการบันทึกบัญชีและประมวลผลเพื่อจัดทำรายงานการเงินจากระบบได้ทันที การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายที่ทำให้ปริมาณรายงานการเงินของปีงบประมาณ 2561 และปีต่อ ๆ ไปที่ สตง. ต้องตรวจสอบจะมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยมีข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการตรวจสอบและการรายงานผลการตรวจสอบโดยไม่ได้คำนึงถึงข้อปฏิบัติทางวิชาชีพบัญชี ข้อเท็จจริงและข้อจำกัดต่าง ๆ ในการตรวจสอบและข้อจำกัดภายใน สตง. ทำให้เกิดปัญหาต่อระบบการตรวจสอบของ สตง.

ส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคือ สตง. ต้องตรวจสอบรายงานการเงินที่เพิ่มขึ้น สตง. ได้ปรับปรุงโครงสร้างโดยตั้งสำนักที่จะดูแลตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐขึ้นอีก 1 สำนัก แยกจากการตรวจสอบโดยปกติ แต่ในปัจจุบันสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศดังกล่าว ยังมิได้ดำเนินการใดตรวจสอบใดๆ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อให้สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยคาดหวังว่าผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็นแนวทางในดำเนินการในระยะเริ่มแรกของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศและการพัฒนาการตรวจสอบระบบสารสนเทศของ สตง. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบได้จริง และทำให้การตรวจสอบของ สตง. ในอนาคตมีความรวดเร็ว สามารถยับยั้งความเสียหายได้ทันทั่วทั้งที่ โดยมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่มาจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติจากการใช้จ่ายเงินที่มีประสิทธิภาพและยังประโยชน์ให้กับประชาชนในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ที่อาจส่งผลกระทบต่อให้สำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศที่เหมาะสมในระยะเริ่มแรก

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยที่เน้นการพิจารณาถึงกระบวนการตรวจสอบระบบสารสนเทศกับการตรวจสอบโดยปกติทั่วไปที่จะส่งผลต่อการตรวจสอบของ สตง. เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบระบบสารสนเทศ รวมทั้งแนวทางการวางอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมและคุณสมบัติของบุคลากรในระยะเริ่มแรกของการตรวจสอบระบบสารสนเทศ

2. ระยะเวลาในการศึกษา ธันวาคม 2560 ถึง สิงหาคม 2561

3. การวิจัยจะทำในส่วนของข้อมูลการปฏิบัติงานของ สตง. เฉพาะส่วนที่สามารถเปิดเผยได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยจะทำการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการ รูปแบบ และมาตรฐานการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ตรวจสอบของ สตง. เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบระบบสารสนเทศ และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของสำนักสอระบบสารสนเทศของ สตง. ในระยะเริ่มแรก เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบของ สตง. ที่จะให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบระบบสารสนเทศต่อไป โดยการวิจัยนี้จะคำนึงถึงความเหมาะสมของกรอบเวลาที่มีอยู่

ผลการวิจัย

1. ภายหลังจากที่ สตง. ได้ตั้งสำนักงานตรวจสอบระบบสารสนเทศขึ้นมาเป็นสำนักตรวจสอบใหม่ตามประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการภายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ที่ลงราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2561 และมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มีผลบังคับใช้วันที่ 8 มิถุนายน 2561) โดยได้กำหนดถึงหน้าที่และอำนาจของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ ไว้ดังนี้

1.1 ตรวจสอบเงินแผ่นดินตามนโยบายการตรวจสอบเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจสอบเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจสอบเงินแผ่นดินกำหนด และตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

1.2 ศึกษา วิจัย และพัฒนางานเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงของระบบงานคอมพิวเตอร์ของหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบสามารถวางแผนการตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม

1.3 ดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยรับตรวจให้มีการควบคุมที่เพียงพอและมีประสิทธิผล เป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4 ให้ความร่วมมือในการพิจารณาขอบเขตการตรวจสอบ แผนการตรวจสอบ และการดำเนินการตรวจสอบระบบสารสนเทศ สำหรับวงจรธุรกิจหรือระบบสำคัญของหน่วยรับตรวจ ที่ดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมของระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์

1.5 ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.6 ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบเงินแผ่นดินหรือผู้ว่าการตรวจสอบเงินแผ่นดินมอบหมาย

โดยสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศมีกรอบอัตรากำลังในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศแบ่งส่วนราชการดังกล่าวรวมทั้งสิ้น 20 อัตรา และมีโครงสร้างของกรอบอัตรากำลังดังนี้

แต่จากคำสั่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ 177/2561 เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในและการจัดอัตรากำลังของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 ได้มีการแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศเพียงจำนวน 13 อัตรา โดยเป็นตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินทั้ง 13 อัตรา ซึ่งมีวุฒิการศึกษาทางด้านบัญชีเป็นส่วนใหญ่ โดยในปัจจุบันยังไม่มีนักวิชาการคอมพิวเตอร์ในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศเลย และเมื่อศึกษามาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์พบว่า คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งได้กำหนดคุณสมบัติไว้ในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสาขาวิชาใดสาขาวิชาการหนึ่งทางคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาเอกสารหลักฐานต่างๆ ตามข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้เห็นว่า การจัดตั้งสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศของ สตง. อาจมีปัญหาจากการขาดอัตรากำลังของบุคลากรในสายงานนี้ เนื่องจากอัตรากำลังที่จะมีหน้าที่ในการตรวจระบบสารสนเทศจะมีเพียง 18 อัตรา โดยจะต้องตรวจสอบระบบสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐทั่วประเทศ และการขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ เนื่องจากการสรรหานักวิชาการคอมพิวเตอร์ ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะไว้เป็นผู้มีคุณวุฒิในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์เท่านั้น ดังนั้น คุณสมบัติของบุคลากรในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศอาจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศได้

2. โครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศที่ยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจาก สตง. เพิ่งเริ่มจะดำเนินการจัดทำแผนระดับนโยบายและกำหนดกรอบการพัฒนาและลงทุนในเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น การลงทุนทั้งด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายจึงยังอยู่ระหว่างการดำเนินการทั้งสิ้น ซึ่งอาจทำให้โครงสร้างพื้นฐานที่จะเอื้อต่อการตรวจสอบระบบสารสนเทศไม่สามารถดำเนินการได้ในทันที ด้วยเหตุที่การลงทุนในอดีตส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการทดแทนของเดิมหรือแก้ปัญหาเฉพาะกรณี ซึ่งการตรวจสอบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นต้องมีการลงทุนทั้งทางด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย โดยเฉพาะการลงทุนด้านระบบเครือข่ายที่ต้องคำนึงถึงการไหลของปริมาณข้อมูลจำนวนมากที่ต้องใช้ประกอบการตรวจสอบ และการจับคู่ข้อมูลเพื่อประกอบการสอบยันข้อมูลในระบบสารสนเทศระหว่างหน่วยงานของรัฐ การมีระบบเครือข่ายที่ดีจะทำให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในขณะที่การลงทุนด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จะต้องทำการวิเคราะห์ถึงความเพียงพอและเหมาะสมตามลักษณะงาน ความเหมาะสมในรูปแบบการจัดหาโดยคำนึงถึงปัญหาของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลที่รวดเร็ว

3. การพัฒนาระบบงาน เนื่องจากระบบงานของ สตง. แบ่งได้เป็น 2 ระบบใหญ่ๆ คือ ระบบงานหลักที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ และระบบงานสนับสนุนการบริหารงาน ในอดีตการพัฒนาสารสนเทศยังไม่ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาและเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน การปรับปรุงและพัฒนาระบบงานจึงเป็นการปรับปรุงและพัฒนาระบบงานสนับสนุนการบริหารงานในบางส่วนเท่านั้น ในขณะที่ระบบงานหลักที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการตรวจสอบยังไม่ได้รับการพัฒนาแต่อย่างใด ในอดีต สตง. จึงไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่มีอยู่ในระบบสารสนเทศของ สตง. มาใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ขาดระบบฐานข้อมูลการตรวจสอบและข้อมูลอื่นที่จำเป็นต่อการตรวจสอบที่เพียงพอ และยังขาดการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยรับตรวจหลายแห่งที่มีข้อมูลที่สามารถใช้ในการตรวจสอบได้ ขาดระบบรองรับการจัดเก็บองค์ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรส่งผลให้การต่อยอดองค์ความรู้และการพัฒนาการตรวจสอบขาดการจัดการอย่างเป็นระบบ ในปัจจุบัน สตง. ได้จัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการตรวจเงินแผ่นดินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในการแก้ไขปัญหาาระบบสารสนเทศภายในของ สตง. อย่างจริงจังและเป็นระบบ

4. ปัญหาจำนวนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ประกอบกับประสิทธิภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่รองรับการตรวจสอบระบบสารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สตง. ควรจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับแต่ละลักษณะงานให้กับผู้ตรวจสอบอย่างเพียงพอ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศควรมีสมรรถนะที่แตกต่างจากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในสายงานสนับสนุนหรือสายงานตรวจสอบทั่วไป

5. จากคำนิยามของคำว่า “ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศ” หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมิน และตรวจสอบการควบคุมการจัดการภายในของระบบสารสนเทศ (IT) ว่ามีความปลอดภัย และมีมาตรฐานการป้องกันผู้บุกรุกจากภายนอก และมีการออกแบบระบบปฏิบัติการที่มีความเหมาะสมต่อภารกิจ ซึ่งการตรวจสอบจะพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานด้วยการประเมินผลจากหลักฐานที่ได้เข้าไปตรวจสอบแล้วได้พบว่า ข้อมูลที่ได้มีการปกป้องที่เป็นสินทรัพย์ขององค์กรยังคงสภาพของข้อมูลสมบูรณ์และมีการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร นอกจากนี้ผู้ตรวจสอบ IT Audit อาจจะไปตรวจสอบในส่วนของ “งบการเงิน” “ระบบเงินเดือน” “ระบบสิทธิของพนักงาน” และสภาพแวดล้อมการทำงานทั่วไปของฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากความหมายของคำว่า ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศ จะเห็นได้ว่าเป็นผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบระบบในเรื่องความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ตรวจสอบประเมินผลความครบถ้วนของข้อมูล และอาจเข้าไปตรวจสอบระบบที่เกี่ยวข้องกับงบการเงินได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่มีการผลักดันให้ทุกหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลที่สำคัญในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบดิจิทัล และร่วมกันแชร์ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์และบางข้อมูลก็ให้ทำการเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้ รัฐบาลได้มอบหมายหน่วยงานทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดการให้มี BIG DATA และเพื่อให้เกิดการแชร์ข้อมูลขึ้นอย่างเป็นระบบ ดังนั้นผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศควรมีความรู้ด้านสถิติ หรือมีความรู้และประสบการณ์ด้าน Big Data Analytical ด้วย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยฉบับนี้ทำให้ทราบว่าความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศจะต้องประกอบไปด้วย

1. การมีจำนวนบุคลากรที่เพียงพอและมีคุณสมบัติหรือมีคุณสมบัติที่ตรงกับการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบระบบสารสนเทศ
2. การมีระบบฐานข้อมูลภายในขององค์กรที่เอื้อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ผลการตรวจสอบในอดีตของหน่วยรับตรวจนั้นๆ หรือผลการตรวจสอบของหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะการดำเนินงานคล้ายคลึงกัน เช่น อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน การมีระบบการวางแผนการตรวจสอบ การประเมินความเสี่ยง และการติดตามผลการตรวจสอบที่อยู่ในระบบสารสนเทศ เป็นต้น
3. การมีระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานของรัฐทุกประเภทอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การเชื่อมโยงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ของกระทรวงมหาดไทยกับข้อมูลการจดทะเบียนและการนำส่งงบการเงินของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า การเชื่อมโยงข้อมูลการประกันสังคม

ของลูกจ้างจากสำนักงานประกันสังคมกับข้อมูลในระบบ GFMS การเชื่อมโยงข้อมูลผู้ถือบัตร 30บาท รักษาทุกโรค ข้อมูลผู้ป่วยโรคที่จะได้รับการดูแลเป็นกรณีพิเศษ เช่น โรคไตหรือโรคมะเร็งของ กระทรวงสาธารณสุขกับข้อมูลทะเบียนราษฎร์ หรือการเชื่อมโยงข้อมูล Big Data ของหน่วยงานของรัฐจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล หรือข้อมูล Big Data ของรัฐวิสาหกิจในกำกับของสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

4. การจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ช่วยในการตรวจสอบที่เหมาะสมกับลักษณะงาน

5. การให้ความรู้และเทคนิคการตรวจสอบที่สม่ำเสมอกับบุคลากรในสายงานนี้

แม้ว่าการพัฒนาการตรวจสอบดิจิทัลของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้เริ่มต้น อย่างเป็นรูปธรรมจากการตั้งส่วนราชการภายในตามโครงสร้างใหม่ที่ชื่อ สำนักตรวจสอบระบบ สารสนเทศ ตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้วก็ตาม แต่การจะให้การตรวจสอบ สตง. ก้าวสู่ยุคดิจิทัลอย่าง แท้จริงคงไม่เป็นเพียงการมีสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศเท่านั้น หากแต่ต้องมีความพร้อม ความ เข้าใจในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ เพื่อหาแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางมาตรการเร่งด่วน เพื่อให้การตรวจสอบมีความรวดเร็ว ทันกาล มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถทำการตรวจสอบได้ตาม ข้อกำหนดของกฎหมาย และในช่วงเริ่มต้นของการดำเนินการในสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าควรให้ความสำคัญกับบุคลากรและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายด้วย ดังนี้

1. ด้านบุคลากร

ในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งสำนักงานนี้ การกำหนดบุคลากรประจำสำนักตรวจสอบ ระบบสารสนเทศงานค่อนข้างจะมีความสำคัญมาก ซึ่งควรจะมีบุคลากร 3 กลุ่มที่สำคัญ ดังนี้

1.1 ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการรับสมัครบุคลากรที่มี ประสบการณ์ในการตรวจสอบระบบสารสนเทศ และผ่านการตรวจสอบหน่วยงานที่มีการประมวผล ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์เพื่อหาความผิดปกติของข้อมูลก่อนส่งผลการวิเคราะห์ ไปยังผู้ตรวจสอบปกติ หรือว่าจ้างทีมที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา เป็นหัวหน้าทีมในการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การทำงานเป็นทีมหรือการตรวจสอบในลักษณะ Learning by Doing โดยมี อัตราเงินเดือนที่ต้องแยกพิจารณาจากบุคลากรในการตรวจสอบโดยทั่วไป

1.2 บุคลากรเดิมของ สตง. ที่สมัครใจ มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ ในการตรวจสอบระบบสารสนเทศมาแล้ว

1.3 รับสมัครนักศึกษาและนิสิตที่จบมาจากสาขาต่างๆ ที่ศึกษาในเรื่องการบริหาร จัดการข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล หรือสาขาทางคณิตศาสตร์หรือสถิติ เป็นต้น

2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศ

การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของ สตง. ที่มีความพร้อมในการสนับสนุนการ ตรวจสอบระบบสารสนเทศและการพิจารณาเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ สำหรับข้อมูล

ที่จะเป็นประโยชน์และจำเป็นต่อการตรวจสอบ โดยกำหนดชั้นการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ ให้มีความเหมาะสมในแต่ละระดับของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบอย่างชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อลดเวลาในการตรวจสอบและการเข้าถึงข้อมูลเพื่อการสืบค้นหรือตรวจสอบ

3. การจัดทำกระบวนการทำงานตรวจสอบระบบสารสนเทศของ สตง. ในอนาคต

4. การวางแนวทางการพัฒนาแรงจูงใจให้บุคลากรเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศที่เป็นระบบงานหลักที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ และการออกแบบกระบวนการตรวจสอบที่จำเป็นต้องใช้ระบบสารสนเทศอย่างจริงจัง